

Flacăra 9

Magazin ilustrat fondat în 1911 ● 84 pagini ● 14.800 lei ● anul 2000

SUPER CONCURS

Week-end la munte

SALA DE
LECTURĂ

**12.000.000 DE ROMÂNI
ÎN AFARA GRANIȚELOR ȚĂRII**

**CUM A ZBURAT
TRAIAN VUIA
DIN ISTORIA AVIAȚIEI**

**MISTERELE
MUNTELUI KOGAION**

DANIELA NANE

în rolul de mamă

OFERTA

Sos. Ștefan cel Mare 50 Sector 2 București
Tel.: 210.68.28 / 210.68.29 Fax: 211.69.68
E-mail: sales@bluridge.eunet.ro

Blue Ridge International Computers

Atc Office

MILENIULUI

INTEL Celeron 433 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
High Performance 64bit 3D AGP 16MB
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
AT Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 8.4GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 14" 104B
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licență, Doc. + CD)

Imprimantă CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PC CILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc HACKER

Intel PIII 500 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
High Performance 64bit 3D AGP 16MB
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
AT Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 8.4GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 14" 104B
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licență, Doc. + CD)

Imprimantă CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PC CILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc gamer

INTEL Celeron 500 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
SVGA Voodoo III 2000 16MB AGP
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
ATX Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 10.2GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 17" 107E11
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Joystick Genius
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licență, Doc. + CD)

Imprimantă CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PC CILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc Professional

INTEL PIII 550 MHz
64 MB RAM DIMM BX PC-100
SVGA Diamond Stealth III 32MB AGP
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
ATX Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 10.2GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 17" 107E11
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard BTC US 107K
WINDOWS 98 (Licență, Doc. + CD)

Imprimantă CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PC CILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Blue Ridge International Computers își rezervă dreptul
de a modifica prețurile fără o notificare prealabilă.
Oferta este valabilă în limita stocului disponibil.

PHILIPS

intel.

Western
Digital

Microsoft
System Builder

Atc

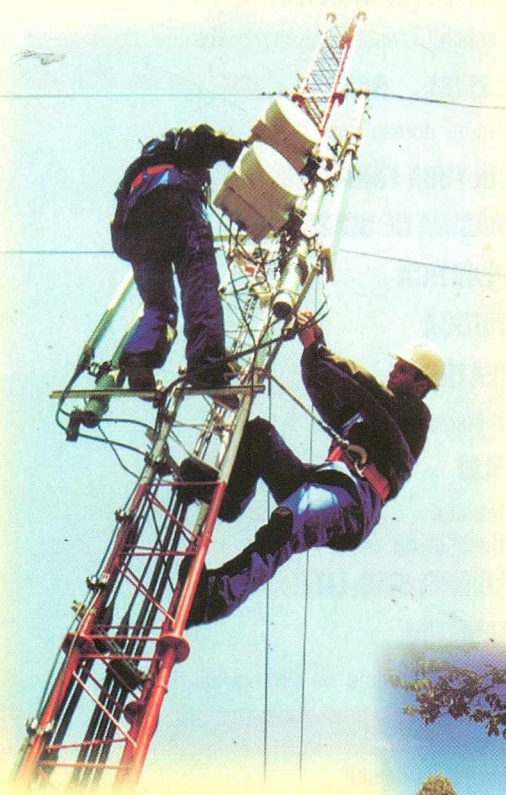

COMPUTERE CU PERSONALITATE

INTRAROM

**SOCIETATE ROMÂNEASCĂ PRODUCĂTOARE DE
ECHIPAMENTE ELECTRONICE ȘI DE TELECOMUNICAȚII**

**FABRICA DE GLUCOZĂ NR.17, SECTOR 2, BUCUREȘTI,
TEL.: +(401)2040200, +(401)2040206, FAX: +(401)2040207
E-MAIL: oferte@intrarom.ro**

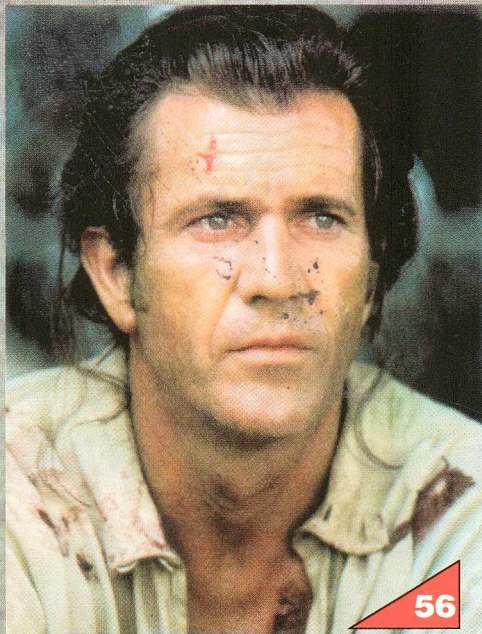
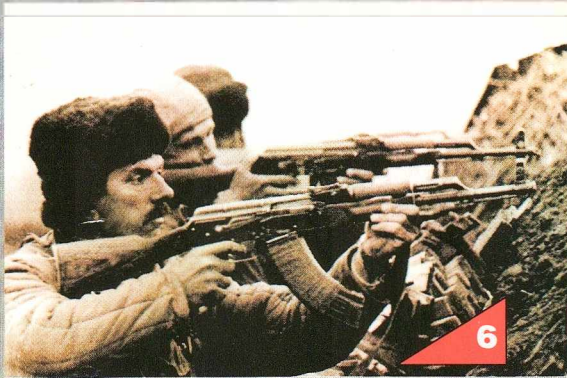

Foto coperta 1 este realizată
pentru FLACĂRA de Dana IRIMIA

DOSAR 6

12.000.000 de români trăiesc în afara granițelor țării

SPECTACOL POLITIC 18

Clasa politică în era „Băsescu și chioșcarii”

CRONICĂ MĂRUNTĂ 21

DEZVĂLUIRI 24

Sicriul lui Carol al II-lea se află într-o debara din Lisabona

REPORTAJ 26

Muntele Kogaion – drumul inițiat Peștera Ialomicioara – Muntele Ocolit

EXTERNE 30

Coborârea Rusiei în infern

ANCHETĂ 33

A pierdut România bătălia pentru Traian Vuia?

PROTECȚIA MEDIULUI 38

Ceahlăul renaște datorită guvernului Danemarcei

O ZI CU... DANIELA NANE 42

„Nu-mi doresc luna de pe cer

CULTURA FĂRĂ FRONTIERE 48

MAȘINA DE SCRIS 50

PLASTICĂ 52

MUZICĂ 53

TEATRU 54

O stagiune aproape începută

FILM 56

Patriotul

Afurisitul de telefon

ARHIPELAGUL LITERELOR 59

AMINTIRI 60

Cristina Stamate i-a promis lui Nicu Constantin că-l omoară

INEDIT 63

Alpiniștii orașului

LOVE STORY 68

De când o are pe Daria, Cătălin Crișan a realizat
că un copil nu se crește chiar greu

VIAȚĂ MONDENĂ – BLITZ 72

SPORT 74

Olimpiada Mileniului

Totuși, fotbal...

FAN 80

HOROSCOP 81

DIVERTISMENT 82

Este simptomatic un fapt: ultimul politician român care a declarat fățiș război corupției a fost Emil Constantinescu. Pentru scurt timp, el a umplut de nădejde inimile celor însetați de dreptate, adevăr, cinste.

LIBER LA CORUPȚIE!

Să ne amintim zilele pline de speranță care au urmat alegerilor din noiembrie 1996. Întreaga societate românească se aștepta la un suflu nou, la o prestație politică net deosebită de ceea ce fusese până atunci. În primul rând, se aștepta o regenerare morală, care să schimbe radical structurile bazate pe minciună și jaf din avutul public și din cel al cetățeanului obișnuit. În naivitatea lor, mulți au crezut că este într-adevăr posibilă „schimbarea în bine”, că sloganul dătător de încredere care a condus la victoria forțelor democratice din România va prinde viață în scurt timp. Se promisese însănătoșirea unui organism bolnav și lumea se întreba cu înfrigurare când se va afla unde s-au dus banii de la Bancorex, ce s-a întâmplat cu flota, cum s-au făcut privatizările unor întreprinderi, ce sume s-au încasat din contrabanda cu țigări și petrol. Oricărui cetățean onest i se părea iminentă descoperirea vinovaților pentru aceste fapte și pedepsirea lor exemplară, de către o justiție inflexibilă și imposibil de manevrat prin influențe de orice natură. Dar n-a fost să fie așa. Din păcate, cruciada pe care a declanșat-o cu mare tam-tam actualul președinte al țării s-a dovedit a fi un balon de săpun, dezumflat la primul contact mai dur. Din ce motive, poate vom afla odată și odată. Sau poate n-o să mai știm nimic de ce a eșuat o campanie de interes

național, așa cum s-a mai întâmplat și cu alte evenimente ținute în continuare sub obroc. Dar nu numai Emil Constantinescu a pierdut lupta. Bătălia am pierdut-o noi toți. De aceea, cu fiecare zi care trece, mult jinduita prosperitate li se pare românilor tot mai greu de atins, ca un liman îmbietor dar inaccesibil.

E perfect real: se trăiește tot mai greu în această țară. Numai o infimă parte dintre cetățenii ei sunt niște răsfățați ai soartei, cu vile impunătoare, cu limuzine luxoase și conturi dolofane în bănci autohtone și străine. Dintre aceștia, puțini, foarte puțini își datorează bunăstarea unor afaceri curate ca lacrima, competenței într-un anumit domeniu. Ceilalți s-au îmbogățit prin furt și înșelăciune. Și de aceea pensionarii au ajuns să trăiască de azi pe mâine, salariile nu ajung de la o lună la alta – în eventualitatea în care se dau –, învățământul, cultura, sănătatea sunt neglijate, impozitele au crescut aberant, ca să astupe „găurile” provocate de o mână de ticăloși imposibil de înlăturat din existența noastră. Fiindcă nici un politician nu mai agită acum, în preajma alegerilor, ideea stârpirii corupției, nimeni nu mai propune dezlănțuirea unui război împotriva acestui flagel. Să fie lecția primită de Emil Constantinescu învățătură de minte pentru toți ceilalți?

Să nu mai fie nimeni cu autoritate, prestigiu, voință care să i se opună cu orice risc?

Sergiu Brion

12.000.000 DE ROM ÎN AFARA GRANIȚEL

Dacă ar fi să ținem cont de faptul că în afara granițelor țării trăiesc peste 12.000.000 de români am putea spune cu ușurință că jumătate din România se află în străinătate. Cine sunt acești români, cum au ajuns ei acolo și de ce sunt pe cale de a-și pierde identitatea națională cu fiecare zi scursă sunt întrebări care, pe politicienii noștri, îi frământă din ce în ce mai puțin. Mai au acești oameni o șansă pentru a-și reîntregi destinul și nația?

ÂNI TRĂIESC OR TĂRII

Text: CIPRIAN ENEA ■

Foto: CIPRIAN ENEA, FLORIN IONIȚĂ, M. FELIX,
AP – ROMPRES și arhiva VASILE ZAIȚ ■

ROMÂNII TRĂITORI DINCOLO DE ACTUALELE HOTARE ALE ȚĂRII NOASTRE

Articol: prof. univ. dr. GH. I. IONIȚĂ ■

Este pentru oricine bine cunoscut astăzi că – în afara celor 23 de milioane de români trăitori în actualul teritoriu al țării noastre – mai există în lume – la mai mici sau mai mari distanțe, practic pe toate continentele – alți

circa 12 milioane de români. În cele ce urmează, ne vom referi doar la un segment bine definit al problematicii aflată în discuție aici și anume la **românii de lângă noi**, la acei compatrioți care trăiesc în spațiile situate de

jur-împrejurul țării noastre.

Republica Moldova, situată dincolo de Prut, este trup din trupul străvechii Moldove a românilor, trăitori între Carpații Meridionali și Nistru și chiar dincolo de Nistru.

Căzută în chip repetat, pe firul timpului, sub ocupație rusească sau sovietică – întreagă sau doar anumite părți ale ei –, Basarabia, denumirea istorică sub care a intrat acest teritoriu în conștiința publică, a fost tot timpul, locuită în majoritate covârșitoare de români, oricâte încercări brutale de deznaționalizare de rusificare forțată s-au făcut asupra ei. În momentul primei răpiri samavolnice din 1812, după recensămintele oficiale, acolo trăiau – într-un procent de 86% – români.

După revenirea Basarabiei la Patria-Mamă prin istorica decizie a Sfatului Țării, la 27 martie 1918, această parte integrantă a României, vrea să rămână în cadrul României, timp de 22 de ani, până la samavolnicele ultimatumuri ale Moscovei din vara anului 1940. Astăzi, dintre cei circa cinci milioane de români trăitori în spațiile fostei Uniuni Sovietice, cei mai mulți se găsesc în Republica Moldova. După datele recensământului din mai 1989, între Prut și Nistru trăiesc 2.794.749 moldoveni și 2.477 români (sic!), potrivit diversii unii cu care se încearcă a-i socoti pe moldoveni altfel decât pe români.

Un mare număr de români trăiesc în **Ucraina**, unii în chip compact în **partea de nord a Bucovinei** și în **Ținutul Herța**, răpite țării noastre, la 28 iunie 1940, în urma ultimatumurilor de tristă faimă ale Moscovei. Pe acele pământuri trăiau pe atunci peste 500.000 de români. Ulterior, prin decizii ale Kremlinului, au intrat în componența Ucrainei și alte teritorii românești din Basarabia, cele

mai importante fiind județele Hotin, Cetatea Albă și Ismail. În anii celui de-al doilea război mondial, către sfârșitul acestuia, Uniunea Sovietică și-a impus stăpânirea și asupra părții de nord a ținutului străvechi românesc Maramureș, zona în cauză fiind numită Zacarpatia sau – cu numele larg folosit astăzi – Transcarpatia. Acolo și astăzi trăiesc peste 30.000 de români.

Românii trăiesc în Ucraina și în alte zone, până la Bug, de fapt în întreg spațiul estic al cuprinsului etnogenetic românesc de până la gurile Olbiei.

În prezent, potrivit datelor statistice ucrainene, populația de origine română din Ucraina, împărțită în chip diversionist, arbitrar de autorități în „români” și „moldoveni” ar număra 459.300 persoane, situându-se pe locul al treilea după ucrainenii și rușii. După alte surse, demne de a fi luate în seamă, cifra ar fi mult mai mare, mergând spre un milion – un milion și jumătate.

Nu mai puțin importantă pentru țara noastră decât problema românilor trăitori prin spațiile amintite este chestiunea **Insulei Șerpilor** care, deși nelocuită, face parte din zestrea noastră istorică, o zestre care, pe firul unei existențe zbuciumate, a ajuns la un moment dat, în 1948, în condiții bine cunoscute, să ne fie răpită de Uniunea Sovietică. În prezent, Insula se află sub autoritatea Ucrainei.

În **Ungaria**, potrivit datelor ultimului recensământ – din 1990 – trăiesc 27.000 de români, dar, conform altor surse și aprecieri, ar exista mult mai mulți. Oricum, la sfârșitul primului război mondial trăiau în această țară în jur de 250.000 de români și de-atunci încoace, pe măsură ce cifra a tot coborât, problema n-a încetat să fie așezată

sub semnul întrebării: din ce cauze românii trăitori acolo se împuținează mereu? Evident, motivul principal a fost, tot timpul, legat cu procesul de deznaționalizare și asimilare, de maghiarizare forțată a românilor.

Comunități românești există în prezent în 20 de localități din **Ungaria**, în primul rând în orașul **Jula (Gyula)**. La **Micherechi** 98% din locuitori sunt români, la **Chitighaz** – 60% ș.a.m.d. În **Budapesta** se apreciază că trăiesc circa 1.200 de români.

În **Slovacia** există o

persoane, care trăiesc în peste 35 de localități.

În ceea ce-i privește pe vlahii din **Iugoslavia**, ei sunt concentrați în nord-estul Serbiei, între **Timoc** și **Morava**. În 1991 170.000 de persoane s-au declarat la recensământ de etnie vlahă.

Vlahii nu sunt recunoscuți ca minoritate națională, nu dispun de școli și biserici proprii.

În **Macedonia**, populația aromână numără în jur de 300.000 de persoane, care trăiesc compact în **Bitolia**, **Ohrid**, **Prilep** și pe valea

ramură a românismului.

Bulgaria cuprinde în interiorul frontierelor sale o serie de populații alogene, în care elementul românesc – vlahi și aromâni – ocupă un loc aparte, important.

Vlahii ocupă în primul rând zona **Timocului**. Aromânii pot fi întâlniți în grupuri dispersate în toată partea occidentală a **Bulgariei**, în regiunile **Vrața** și **Plevna**, ca și în jurul **Sofiei**. Pe malul bulgăresc al **Dunării**, într-o adâncime apreciabilă, graiul românesc este la tot pasul prezent, semn al existenței

Național de Statistică, la rubricile „grup etnic” și „limbă maternă”, nu au fost menționați românii sau vlahii și nici limba română, alături de celelalte grupuri etnice: turci, țigani, tătari, evrei, armeni ș.a.

În **Grecia**, procesul de constituire a diasporei române a devenit evident după cel de-al doilea război mondial. De-atunci încoace rândurile acestora s-au tot îngroșat. După unele date, absolut credibile, în această țară n-ar exista în prezent mai puțin de 20.000 de români, concentrați mai ales în **Atena** și în zona de nord a **Greciei**, respectiv în **Salonic**, **Tricala**, **Larisa**, **Kastoria**.

În **Grecia** se află și o importantă comunitate de aromâni, denumiți „cuțovlahi” sau „vlahofoni”. După unele surse, în **Grecia** trăiesc între 700.000 și 1.200.000 de cetățeni de origine aromână.

Potrivit prevederilor constituționale, nici în **Grecia** nu sunt recunoscute minoritățile naționale, ceea ce creează destule dificultăți conaționaliilor noștri trăitori acolo.

În privința **Albaniei** se estimează că acolo trăiesc peste 60.000 de vorbitori ai dialectului aromân și aproape 150.000 persoane care păstrează conștiința propriei lor origini etnice aromâne. Potrivit altor surse, numărul de aromâni din **Albania** ar atinge chiar 300.000 de persoane.

Prof. univ. dr. Gh. I. Ioniță
Născut la 24 aprilie 1937, la **București**. Licențiat

al **Facultății de istorie a Universității București** (1960) și doctor în istorie al acestei instituții de învățământ superior (1967). Premiat de **Academia Română** (1974).

A îndeplinit funcția de decan al acestei facultăți (1984–1989) și alte multe responsabilități pe linie de învățământ și cercetare.

Specialist în probleme de istorie contemporană a românilor și ale românilor trăitori în afara actualelor hotare ale țării noastre. A elaborat pentru prima dată în

țara noastră, a tipărit, a predat și predă un curs privitor la **Românii din afara actualelor hotare ale țării noastre**.

A publicat – singur sau în colaborare – circa 470 de lucrări cu caracter monografic, studii și articole de istorie, peste 250 de recenzii și note bibliografice, circa 500 de articole pe teme de istorie în presa cotidiană și culturală, a susținut aproape 400 de comunicări și referate la sesiuni științifice interne și internaționale.

comunitate de circa 9.000 de români, în sudul țării.

În privința situației românilor din **fosta Iugoslavie** am nota la început câteva date despre stările de lucruri din actuala **Republică Federală Iugoslavia**. Aici populația românească din **Banatul Sârbesc (Voivodina)** numără – potrivit datelor ultimului recensământ (1991) – 38.832

raului **Vardar**.

În **Croația** și **Bosnia-Herțegovina** trăiesc astăzi o serie de descendenți ai istro-românilor, cunoscuți prin timp sub numele de „maurovlahi”, „morlaci”, „cici” sau „ciribiri”. Unii intelectuali de sorginte istro-română din **Croația** se străduiesc astăzi să revitalizeze ceea ce a mai rămas din această

acolo a elementului românesc.

Vlahii și aromânii din **Bulgaria** nu sunt recunoscuți ca minoritate națională sau grup etnic, ce să mai vorbim de români. Sunt semne ale desconsiderării de către autoritățile bulgărești a unei realități evidente.

La recensământul populației din 1992, în formularele emise de **Instituțul**

ROMÂNII DIN BUCOVINA ȘI ȚINUTUL HERȚEI MAI AU DE ÎNDURAT 6 ANI

Când vorbește despre **Bucovina**, cea aflată azi în stăpânirea **Ucrainei**, dar mai ales despre **Ținutul Herței**, chipul domnului **Ion Gherman**, președintele **Asociației culturale „Pro Basarabia și Bucovina”** și al „**Societății culturale Ținutul Herța**”, se luminează și, în aceeași

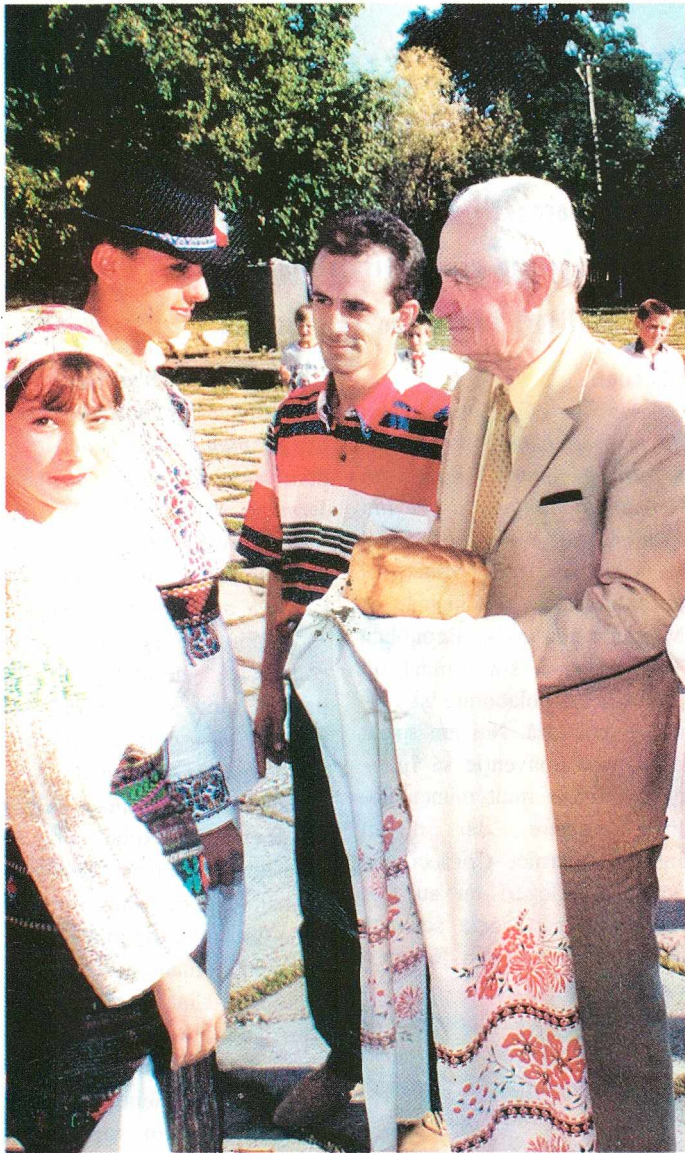
măsură, se și înnegurează. „Din păcate, zice dânsul, motivele de înseninare sunt puține, extrem de puține, pe câtă vreme cele care-mi amărăsc sufletul sunt puhoi”.

Mângâietoare pentru sufletul său a fost revederea biseriței din satul **Pilipăuți**, de lângă orașul **Herța**, unde tatăl

său, **Grigore Gherman**, cântăreț bisericesc, a slujit cu osârdie până a fost arestat în 1940 și dus în **Siberia**, unde și-a găsit sfârșitul. „Nu știm, zice dânsul, când a murit, cum a murit, unde a fost îngropat, dar i-am ridicat aici, la **Pilipăuți**, în coasta bisericii, un mormânt de pomenire

Text și foto: **VICTOR NIȚĂ** ■

și asta îmi mai alină durerea”. Important ar mai fi și faptul că biserița din **Pilipăuți**, ridicată la 1742, a fost declarată monument istoric încă de pe vremea sovieticilor și a scăpat astfel de urgiile prin care au trecut alte biserici românești, cum s-a întâmplat cu cea de la **Lunca**,

Prof. dr. doc. Ion Gherman întâmpinat în satul părinților săi, la Pilipăuți, cu pâine și sare

transformată în magazie de cereale. De curând, prin grija localnicilor, lăcașul a redevenit biserică la care oamenii vin să se închine și să spere.

„Românilor de-acolo nu le-au mai rămas decât încrederea că Dumnezeu le va da puterea de-a mai îndura încă 6 ani, câți au mai rămas din ter-

menul de valabilitate de 10 ani al rușinosului tratat pe care actuala putere politică l-a încheiat, în 1997, cu Ucraina“.

„Până atunci, continuă prof. dr. doc. Ion Gherman, le e dat românilor să spere, să nu uite că sunt români, să-și poarte portul, să-și vorbească graiul, să-și țină datinile și obiceiurile. Și trebuie să spun că, în pofida tuturor opreliștilor, multe și de o absurditate fără de seamă, bucovinenii și herțenii n-au îngenunchat. Ei nu și-au pierdut speranța. Serbările ce se țin, fie ele și sporadice, la căminele culturale, aduc în fața ochilor minunatele costume populare bucovinene și cântecele din zonă, atât de dragi sufletului acestor oameni. Dar, mai presus de toate, se aude limba română. Faptul că învățământul se face numai în limba ucraineană, care a înlocuit limba rusă, faptul că mai toate satele și-au pierdut numele lor adevărate, cele istorice, și au numele date încă de pe timpul lui Stalin, faptul că limba română se predă la școală într-o singură zi, când se face un pospai de gramatică, fără a se vorbi despre istoria României, sau despre geografia României, sau despre scriitorii României, dar mai ales faptul că Ștefan cel Mare și Sfânt este numit Ștefan cel Omorător de ucraineni, toate acestea mă

dor și mă obligă să spun că fără de margini este nepăsarea actualei clase politice din România.“

Acestea fiind zise, domnul Ion Gherman ne-a pus la dispoziție o scrisoare pe care bucovinenii, herțenii și basarabenii o vor adresa tuturor românilor și cu deosebire clasei politice din România. Ne îngăduim să facem publice câteva pasaje din această tulburătoare scrisoare: „După cum se știe, acum 60 de ani, conformându-vă Pactului Ribbentrop-Molotov, ne-ați părșit și ne-ați trădat... Mult mai încoace, în loc să luptați pentru anularea celui odios pact, ați încheiat, în 1997, un tratat cu Ucraina, actualizând pactul dintre Hitler și Stalin... Ne doare că, în opinia actualei clase politice, noi, herțenii, bucovinenii și basarabenii, șuntem trecuți la categoria de *Români de peste Hotare*, alături de cei din Valea Timocului, din Grecia, Macedonia, Albania, S.U.A. și Canada... Hrânindu-ne cu gândul că Dumnezeu ne va întări să putem îndura încă 6 ani de zile, cât a mai rămas din cea mai tristă vânzare de frați și de țară, cea din 1997, năzuim că ora adevărului ce va să vină ne va găsi uniți și înlăuntrul adevăratelor hotare ale țării.“

SERGIU NICOLAESCU

„Aceste provincii nu numai că sunt defavorizate, dar sunt uitate complet. E cât se poate de clar. S-a renunțat. Acest obiectiv a fost părăsit încă din '90. Cu toate că era o perioadă favorabilă în anii '90 când s-a destrămat U.R.S.S.-ul.

Este o situație dramatică, inadmisibilă. După ce am pierdut 40 și ceva de ani cu

comunismul, am mai pierdut 10 ani de la revoluție.

Ar trebui să luăm exemplul Ungariei, unde Guvernul afirmă că este al tuturor maghiarilor și nu numai al celor dintre granițele țării. Spun toate aceste lucruri fără iredentism, și fără ideea de a modifica granițele țării. O spun din dragoste patriotică, deși sunt locuri în care românii din afara granițelor țării sunt tratați cu decență.

Ar trebui ca aceste provincii să devină un obiectiv important în planurile guvernării din România. Dacă te uiți la candidații la președinție sau la postul de prim ministru observi că nici unul nu are în expunerile lui un astfel de plan. Eu cred că din lașitate, de frică, sau pentru că e mai ușoară trădarea decât lupta. Deși este un calificativ dur, poți să-l publici, din tembelism.“

„TRANSNISTRIA ESTE PLACA TURNANTĂ A MAFIEI EUROPENE”

- Guvernul transnistrean este mână-n mână cu guvernării corupți de la Chișinău
- Milițiile transnistrene umblă cu girofarurile aprinse prin capitala Moldovei
- Mafioții germani, francezi și de alte naționalități împânzesc Transnistria

Veaceslav Untilă, doctor în drept, conferențiar universitar. S-a născut la 15 iunie 1956, în satul Codreanca, județul Chișinău.

A absolvit Facultatea de Mecanică la Universității Tehnice (1978) și Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova (1997). A urmat doctorantura la Institutul de Filozofie, Sociologie și Drept al Academiei de Științe din Republica Moldova (1994-1998). În anul 1999 și-a perfecționat studiile la *College Of International And Security Studies, European Center George C. Marschall*.

Din 1978 activează în cadrul Ministerului de Interne al Republicii Moldova. Între anii 1992-1998 este Președinte al Consiliului Administrativ al Organizației Internaționale a Circulației Rutiere cu sediul la Geneva. Concomitent cu munca diplomatică desfășoară o vastă activitate științifică de cercetare. Realizează un amplu studiu în problemele

combaterii criminalității organizate.

Pe Veaceslav Untilă l-am cunoscut cu ocazia lansării propriu său volum „Crima organizată. Stop”, ce a avut loc la Muzeul Literaturii din Chișinău. Din informațiile culese am aflat că este unul dintre cei mai valoroși oameni ai Ministerului de Interne din Republica Moldova și, în același timp, un specialist recunoscut la nivel internațional. Mai mult, Veaceslav Untilă este unul dintre puținele personalități care fac parte din aparatul de stat moldovenesc și care luptă împotriva corupției. El mai este de asemenea și promotorul Asociației obștești „Strategia civică”, organizație care militează pentru introducerea Republicii Moldova la valorile ei tradiționale, la moralitate și la regăsirea sa spirituală. Domnul Untilă a acceptat să ne acorde un mic interviu, ”off the record”, în culisele Muzeului

Literaturii.

Rep.: – Ca viceministru de Interne, cum apreciați colaborarea între Poliția din Republica Moldova și cea din Transnistria?

V.U.: – Între Ministerul de Interne de la Chișinău și Miliția din așa-zisa Republică Transnistreană s-a semnat un protocol de colaborare și ajutorare reciprocă. Noi am sperat ca această convenție să înlesnească foarte mult munca Poliției noastre, dar ne-am înșelat amarnic. Consecințele acestei înțelegeri nu au fost nici pe departe cele scontate de oamenii legii din Republica Moldova.

– Atunci cum puteți controla infractorii și marfa furată care intră în Transnistria, dat fiind faptul că Moldova nu are un punct de frontieră cu Transnistria, în timp ce Transnistria are o astfel de „vamă”?

– Asta este marea noastră problemă. Orice mașină furată, orice lucru sustras de către infractori ajunge fără nici o opreliște în Transnistria. Armele, drogurile, marii mafioți și criminali n-au nici o opreliște în a intra pe teritoriul republicii separatiste. Transnistria este placa turnantă a mafiei europene. Aici se poate face orice, se poate obține orice fel de act și poate scăpa cu fața curată până și cel mai mare criminal al lumii. Ei sunt cu toții o mare familie de mafioți. Mafia transnistreană se sprijină pe forțele locale de miliție, care nu au alt scop decât acela de a menține dominația armată asupra acestui teritoriu.

– Transnistria este o republică nerecunoscută practic, pe plan mondial, decât de două-trei republici separatiste formate, asemeni ei, în spațiul ex-sovietic. În aceste condiții, ce fac ei cu mașinile furate, cu armele, cu drogurile?

– Situația este mult mai complicată decât pare. În primul rând că mafioții au reușit să corupă factori importanți de decizie din Guvernul de la Chișinău. Altfel nu pot să-mi explic cum de această Republică Transnistreană exportă în întreaga lume tot felul de mărfuri cu ștampila vamală a Republicii Moldova. Cineva, din cadrul vamei noastre, a acceptat să-i ajute pe cei de-acolo să mănânce și ei o pâine, „sărăci”. Fără acest acord vamal economia lor ar fi practic legată de mâini și de picioare. Dar așa, mărfurile respective pot circula liber. În Transnistria există monedă proprie, acte proprii și chiar numere de înmatriculare proprii.

– Comunitatea europeană ce poziție are totuși față de această stare de fapt?

– De Rusia nu are rost să discutăm pentru că-i ține pe palme. Pe mine m-a surprins într-un fel lipsa de reacție a Uniunii Europene. Dar, cred că și aici există anumite interese. În fiecare sfârșit de săptămână la Tiraspol se adună zeci și zeci, poate chiar sute de mașini „super”, cu numere de înmatriculare nemțești, franțuzești etc. Evident că acești cetățeni ai Uniunii Europene nu vin aici pentru a face turism...

PARADISUL BATJOCORII ÎNDREPTATE ÎMPOTRIVA ROMÂNISMULUI

Despre îndelunga suferință cu care s-au confruntat românii în Transnistria de-a lungul ultimului secol știm din documentele vremii. Pentru a vedea însă pe viu care este starea actuală a conaționalilor noștri din zona Nistrului, un redactor al revistei Flacăra, a pătruns dincolo de vama așa-zisei Republici Transnistrene.

Din discuțiile purtate cu

foștii borunduci, (denumirea luptătorilor moldoveni din Transnistria), șansele unui cetățean român (și cu atât mai mult ale unui ziarist român) de a pătrunde în Transnistria erau minime. Dar, dacă de intrat în republică se mai putea intra, cu chiu cu vai, adevărata problemă se ivea abia în momentul în care încercai să părăsești granițele acestui stat fantomă.

Pritocind problema pe toate părțile și ignorând sfaturile veteranilor hârșiți în războiul transnistrean din 1992, m-am hotărât să duc la împlinire gândul cu care venisem de la București. Acela de a pune pentru prima oară piciorul pe pământul atât de iubitei și de hulitei bucăți de Moldova din zona Nistrului. Era un risc pe care trebuia să mi-l asum de unul singur. Din informațiile

culese de mine la Chișinău mă obseda un singur lucru: vama transnistreană. În cele din urmă mi-am dat seama că lucrul cel mai bun era să plec spre Tiraspol cu o mașină înmatriculată taman în republica separatistă.

Am reușit să-l conving pe un transnistrean, moldovean sadea (că pe mâna unui rus nu m-aș fi dat de bună voie nici mort), să realizăm o

TEODOR MELEȘCANU

„Situația românilor care trăiesc în afara granițelor țării a constituit, pentru mine, o preocupare atât în perioada

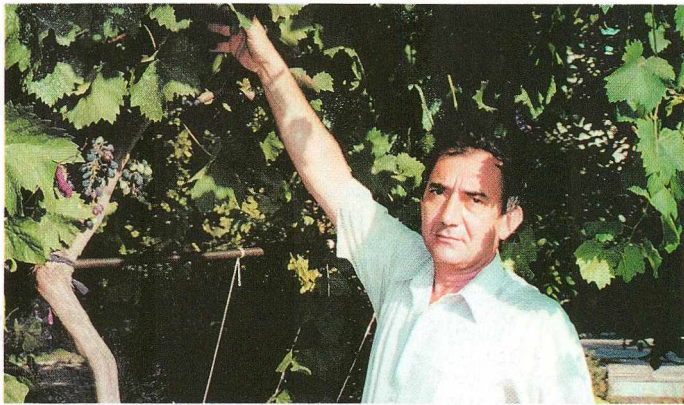
în care am fost șeful diplomației, cât și acum, ca senator și președinte al ApR. Personal, am inițiat anul trecut un proiect de lege privind reprezentarea în Parlamentul României a comunităților românești din diaspora care, din păcate, a fost respins. Demersul ApR se dovedește un exemplu concret de implicare reală a oamenilor politici în apropierea comunităților de români aflați dincolo de granițele țării. Sunt sigur că în viitoarea legislatură vom reuși să adoptăm un aseme-

nea proiect de lege.

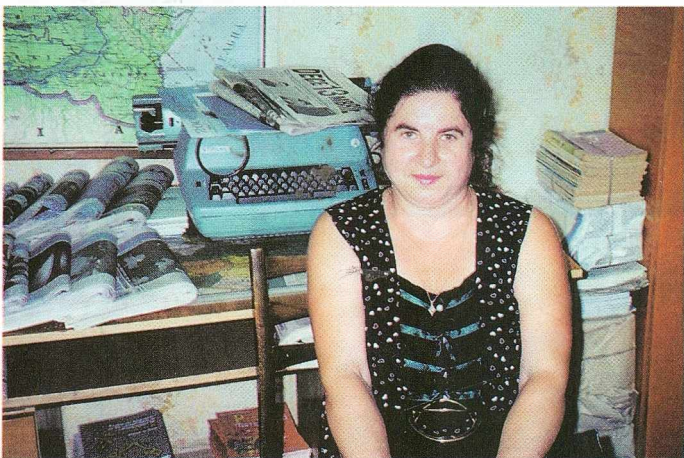
Avem deja încheiat un tratat bilateral cu Ucraina, dar respectarea drepturilor minorităților române lasă mult de dorit, chiar dacă în documentul semnat există obligații ferme asumate de partea ucraineană pentru protejarea acestora. Din lipsă de fonduri, dar și dintr-un dezinteres care, din păcate, ne caracterizează, susținerea românilor din Ucraina a devenit mai mult un act simbolic. El este însă prezentat cu mare pompă în momentele în care

Puterea crede că mai poate «stoarce» ceva capital politic.

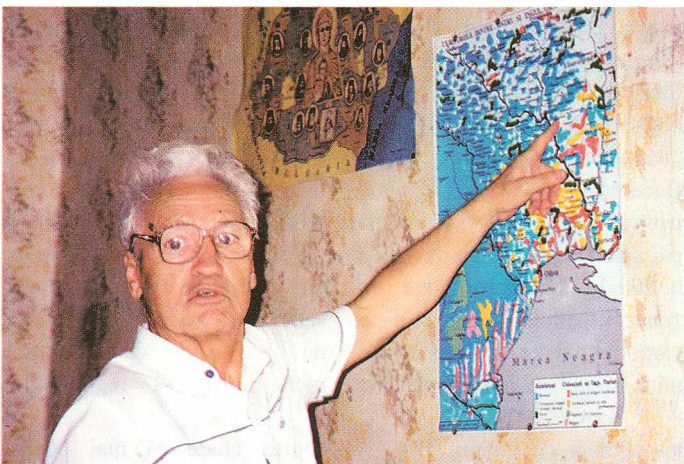
Sunt adeptul cooperării regionale, convins fiind că dispunem de resursele necesare pentru a deveni o putere în regiune, de talia Poloniei, dar, mă întreb care au fost rezultatele concrete până acum ale unor trilaterale precum cea România-Ucraina-Moldova, sau România-Ucraina-Polonia, pentru că schimburile comerciale nu au cunoscut o creștere semnificativă.”

Ion Iovcev, profesorul care a făcut școală cu grenadă în sân

Nadejda Ghidirimski, directoarea școlii din satul Roghi (Raionul Dubăsari)

Prof. Univ. Dr. Tudor Tabunșcio, președintele Asociației Transnistria

Ștefan Leșanu, un moldovean transnistrean „retrogradat” de ruși

incursiune dincolo de Nistru. Și uite așa, deghizat în tiraspolean, am trecut cu ajutorul unei mașini arhaice, care trosnea din toate încheieturile, înfiorătoarea vamă separatistă.

Odată trecut de punctul

Lenin (!) și prețul unei pâini, 500.000 ruble, în condițiile în care cea mai mare bancnotă separatistă este aceea de un milion de ruble. La tot pasul în fața mea răsăreau tot felul de magazine, benzinării, fabricuțe etc., pe care

ÎNȚRE ARMATA A XIV-A, MILIȚIILE DE OCUPAȚIE ȘI „LANȚUL” ȘERIF

de frontieră bătăile inimii și-au revenit la frecvența normală, iar picăturile de transpirație de pe frunte mi-au dispărut în câteva minute. Așa m-am dus cu tupeu și am fotografiat (e drept că uneori din goana mașinii, drept pentru care pozele n-au ieșit toate așa cum aș fi vrut) simbolurile ocupației rusești. Primul „obiectiv” care mi-a atras atenția a fost podul mare de peste Nistru. Piciorul dinspre Republica Moldova era păzit de un post al milițiilor separatiste, alcătuit din aproape o duzină de indivizi înarmați. Aceștia aveau în dotare pușcoace automate precum și un blindat acoperit de o pânză de camuflaj. Întrucât gardiștii stăteau cu ochii pe noi ca pe butelie, n-am avut suficient curaj să fotografiez decât un tanc instalat triumfător pe un soclu ce se afla la 15 metri în fața postului de poliție. Tot cu inima în gât am „vizitat” o mulțime de alte „obiective turistice” ale Tiraspolului pre-

scria cu litere chirilice Șerif. Culmea răbdării mele a fost atinsă atunci când, la ieșirea din Tiraspol, după ce căpătase alergie la Șeriful cu pricina, am zărit două benzinării imense, situate de o parte și de alta a drumului, pe care scria... Șerif. Cum ar veni, Șeriful îl concurează pe Șerif?! Măi să fie! Însoțitorii mei au început să râdă: „Se vede că nu prea știți cum merge treaba pe aici. Șeriful este firma lui Smirnov, spionul instalat de KGB în 1989 la Tiraspol și care de 10 ani de zile este președintele republicii separatiste. El și cu cei doi fii ai săi fac aici cam tot ce îi taie capul. Firma asta a lor monopolizează mai bine de jumătate din economia Transnistriei. Au cumpărat sau mai bine zis au luat cu japca tot ce se putea lua. De la magazine mari și până la buticuri, de la fabrici și restaurante și până la echipa de fotbal (Șerif Tiraspol) totul este controlat de ei”.

SINGURA ȘCOALĂ ROMÂNEASCĂ DIN TIRASPOL DEVENISE „CUIB DE UCIGAȘI”

cum „Parlamentul”, în fața căruia tronează bustul sobru al lui Lenin, cazarmele Armatei a XIV-a etc. Cu acest prilej ghizii mei transnistreni mi-au prezentat câteva dintre ciudățeniile din republica separatistă. Dintre acestea mi-au reținut atenția o biserică în fața căreia trona statuia lui

Înainte de a părăsi Tiraspolul am trecut pe la școala 20, singurul așezământ românesc de învățatură din acest oraș. Aici l-am găsit pe Ion Iovcev directorul instituției. Domnul Iovcev, un om care se apropie de 50 de ani, muncește la Tiraspol din 1969. În această perioadă el

Borunduci apărând malul Nistrului

a trăit multe și a văzut multe, dar prin ceea ce i-a fost dat să treacă în ultimul deceniu întrece cu mult

imaginația. Ion Iovcev își amintește cu o detașare surprinzătoare, pe care nu ți-o poate da decât suferința

înelungată: „După ce s-a încheiat în 1992 armistițiul, milițiile de ocupație împreună cu trupele rusești instauraseră aici un regim de teroare. Cetățenii care nu erau de origine moldove-

ZA=GARA=ROMÂNIA“, „AICI SUNT VIITORII ILAȘCU“, „CUIB DE UCI-GAȘI“ etc. Vă imaginați în ce condiții au învățat ani de zile acei copii. Nu vă mai spun că puștanii ruși, educați evident de părinți, organizau veritabile vânători printre colegii lor de la școala românească. Atacau în haită și îi băteau cu bestialitate pe elevii români, fără să țină cont dacă aceștia erau băieți sau fete. Nici cu profesorii nu se purtau oamenii mai frumos. Pe mine veneau și mă ridicau din sânul familiei spunând că sunt spion român. Acum doi ani m-au dus la secția de miliție, sub amenințarea automatelor și cu o grenadă băgată în sân“.

„De câțiva ani lucrurile s-au mai liniștit oarecum. Răutățiile acestea nu-i mai ating atât de tare pe copiii români, iar ei au învățat să privească spre viitor. Așa stând tre-

Înmormântarea unui luptător ucis de soldații Armatei a XIV-a

RUȘII AU TRECUT DE LA CRIMA FIZICĂ LA CRIMA SOCIO-CULTURALĂ

nească (în special rușii) au declanșat o adevărată cruciadă împotriva elevilor acestei școli. Pe zidurile ei găseam scris în fiecare dimineață chestii precum: „VALI-

burile, autoritățile separatiste au schimbat și ele strategia. Lupta nu o mai duc cu puștile ci cu mijloacele parșive de constrângere socială, continuând, într-un ritm mult

LAURENTIU ULICI

„În ceea ce privește Basarabia este clar că acolo avem de-a face cu un stat românesc. Din această cauză eu cred că ar trebui ca politicienii români să pregătească

reintegrarea acestei provincii la Țara-Mamă. Când se va realiza însă acest lucru, Dumnezeu știe... În momentul de față unirea cu Basarabia este o chestiune care se află la îndemâna hazardului. Noi, în urmă cu aproape un deceniu, am avut în două rânduri posibilitatea să realizăm unificarea dar, ca de obicei, am ratat acele șanse. Dacă atunci ar fi existat la București o voință politică în sensul unificării, realipirea se putea face pe cale pașnică și aproape în tăcere.

În ceea ce-i privește pe românii care formează comu-

nități puternice așezate în zone ce nu au fost niciodată sub stăpânirea statului nostru, România trebuie să ducă o intensă campanie de „culturalizare românească“. Cultura este singura cale pe care trebuie să o urmărim și pe care trebuie să o promovăm cu maximă seriozitate, pentru ca acești oameni să nu-și piardă identitatea națională. Statutul aparte de care se bucură naționalitățile conlocuitoare în România îi permite să abordeze această problemă de pe poziții solide, în cadrul relațiilor internaționale. În tratatele bilaterale semnate cu

țările respective, canalul oficial legislativ trebuie să reglementeze statutul comunităților românești minoritare așa cum și minoritățile conlocuitoare românilor se bucură de o legislație aparte. Actualmente există o politică de stat care îi sprijină pe acești români. Se fac o mulțime de lucruri bune, dar acestea sunt aleatorii. Eu consider că este nevoie de o strategie bine pusă la punct prin care comunitățile românești să fie sprijinite temeinic. Altfel, ele își pot pierde limba, tradițiile și, în final, identitatea națională.“

Cuibul mafiei internaționale est-europene — Parlamentul de la Tiraspol

mai susținut, politica de rusificare intensivă dusă atâția ani de către Moscova. Astfel că școala noastră nu este recunoscută în mod oficial de către Ministerul Învățământu-

la Chișinău. Numai că acest lucru ne costă foarte mult. De exemplu, în căsuța aceea înghesuită pe care o vedeți suntem nevoiți să educăm anual nu mai puțin de 820

pruncii în această școală."

Momentul grav prin care trece învățământul românesc din Transnistria ne-a fost prezentată și de către Nadejda Ghidirimski, directoarea

nească. Școala condusă de mine cuprinde clasele I-IX și aparține de Raionul Dubăsari. Noi avem în total 142 de elevi, dar problemele pe care le întâmpinăm aici sunt multiple. Tot timpul sunt chemată să dau de seamă la Dubăsari pe la Procuratură, pe la Judecătoria, că noi în baza cărei legi funcționăm, că de ce ne mai desfășurăm activitatea dacă tot nu suntem recunoscuți, că unde ne credem aici și câte și mai câte. Cu toate acestea, convingerea mea și a profesorilor noștri este că noi trebuie să învățăm limba moldovenească cu ajutorul alfabetului latin".

Situația românilor din Transnistria nu este însă deloc mai bună nici din punct de vedere socio-politic. Ștefan Leșanu are 52 de ani și locuiește în Raionul Slobozia. Moldovean de origine, el a ocupat ani buni o funcție de conducere în

Fostul agent KGB Smirnov, devenit, în urmă cu 10 ani, președintele Transnistriei

lui de la Tiraspol, deoarece elevii noștri folosesc alfabetul latin. Aceasta este și situația altor școli românești din republica separatistă. Adevărul este că nici noi nu recunoaștem instituția cu pricina, pentru că noi considerăm că aparținem de Ministerul Învățământului de

de elevi, repartizați în 33 de clase. Bașca faptul că pe această clădire plătim o chirie imensă, 3.000 dolari pe an. Lipsiți de ajutor din partea unui minister, suntem nevoiți să ne descurcăm singuri. Astfel că părinții elevilor fac eforturi financiare deosebite pentru a-și educa

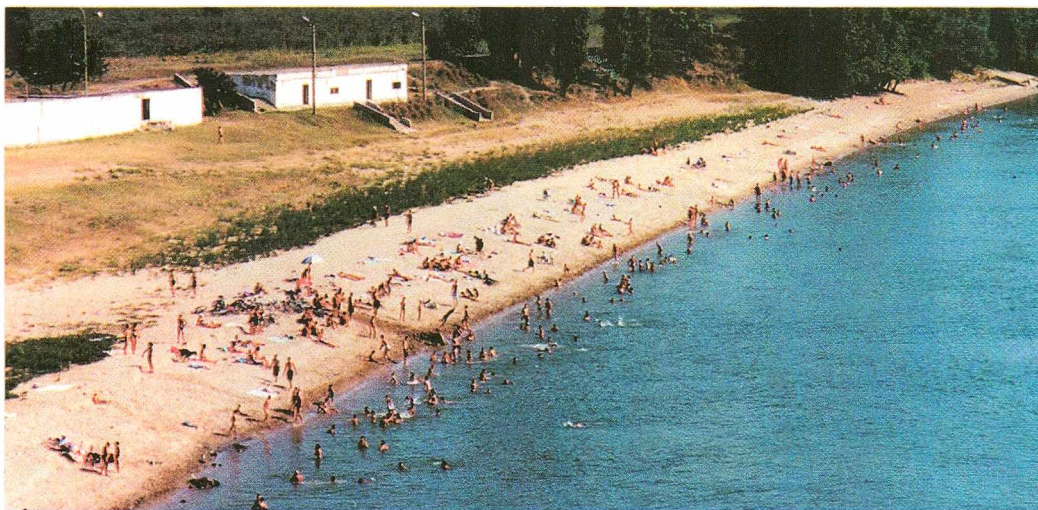
„MĂ SIMT DE PARCĂ AȘ PUTEA FI OMORÂT ORICÂND PENTRU 10 DOLARI”

școlii din satul Roghi: „În republica separatistă există trei categorii de școli. Prima categorie cuprinde școlile în limba rusă. A doua categorie înglobează școlile de limba moldovenească, vreo 70 la număr, dar care predau în alfabetul chirilic. Ce fel de școală este aceea în care o limbă este predată într-un alfabet ce nu-i aparține? Aceste școli sunt în număr de 70 și cuprind circa 40.000-45.000 de copii moldoveni. Categoria de școli cea mai oropsită este aceea de școli de limbă moldovenească cu predare a alfabetului în limba latină. În Transnistria există în total 7 astfel de școli, nerecunoscute de către Tiraspol, care aparțin de Ministerul Învățământului din Republica Moldove-

cadrul colhozului local (echivalentul rusesc al CAP-ului). După războiul transnistrean, el și-a pierdut încetul cu încetul poziția ocupată în cadrul cooperativei și-n momentul de față, după ce o viață întreagă s-a ocupat la nivel de vârf de colhoz, a ajuns un simplu țăran agricultor: „Vă spun sincer că mai întâi am fost al doilea om din colhoz, apoi al treilea și în final am ajuns un muncitor de rând. Situația moldovenilor în republica separatistă este foarte grea. În ceea ce privește ocuparea unui serviciu mai bun sau a obținerii unui drept al tău, este jale mare. De la miliție la justiție precum și la organele administrative locale, toți au alergie când văd că la origine ești moldovean. Moldovenii de aici nu au nici o

siguranță. De multe ori merg pe stradă și am senzația că m-ar putea omorî oricine în schimbul a 10 dolari, fără să i se întâmple nimic. Vă spun că este un lucru înfiorător. Tot timpul dispar oameni de care nu mai știe nimeni nimic și, cu toate acestea, nu se mișcă un deget. Bucata asta de pământ parcă ar fi uitată de Dumnezeu...”.

Tudor Tabușcic, doctor în istorie, este președintele Asociației de Cultură și Drept Transnistria. Acest om întreprinde de aproape un deceniu eforturi considerabile pentru ca viața moldovenilor din republica separatistă să fie mai bună și pentru ca ființa lor națională să nu fie năpădită de rusisme și ucrainisme. Domnul Tabușcic ne-a prezentat situația actuală a românilor din Transnistria de pe pozițiile intelectualului rasat care luptă cu armele statisticii și ale cazurilor concrete pentru independența spirituală a moldovenilor transnistreni: „Trebuie să știți că la ora actuală, din totalul populației existente în raioanele din stânga Nistrului 41% sunt moldoveni, 28% sunt ucraineni, 21% sunt ruși, iar restul de procente aparțin bulgarilor, nemților, găgăuzilor, uzbekilor și

Pe malul Nistrului, locul cadavrelor moldovenilor uciși este luat acum de rușii care fac plajă

evreilor. În aceste condiții se vede clar faptul că moldovenii sunt majoritari. Statisticile oficiale ale

față de Rusia în problema Transnistriei. La 21 iulie 1992, când s-a semnat acordul de pace între Snegur și

din 1991, de când s-a instaurat dictatorul Smirnov la putere, n-au avut loc nicio dată alegeri cu adevărat libere. Vă puteți imagina ca într-o zonă cu peste 40% moldoveni să nu existe nici măcar o formațiune politică, pentru a-i reprezenta? Cum pădure fără uscăciuni nu se poate, rușii au format o pseudomișcare politică moldovenească, în care au fost primite să-și desfășoare activitatea (mai bine zis interesele lor sociale și economice) doar acei moldoveni (puțini la număr) care și-au trădat neamul pentru a mânca o pâine mai albă. Formațiunea se cheamă «Moldovenii din Transnistria».”

ÎN TRANSNISTRIA ROMÂNII SUNT MAJORITARI (41%)

Tiraspolului susțin că populația moldovenească nu depășește 250.000 de oameni, dar eu vă spun că acolo există peste 350.000 de moldoveni. Numai că acești oameni sunt lipsiți de sprijin. Actuala echipă de guvernare de la Chișinău, împreună cu președintele țării, nu are nici un interes în a se lupta pentru drepturile acestor cetățeni. De ce? Întrebați-i pe ei. Chișinăul întotdeauna a avut o manifestare de umilință

Eltîn, diplomații noștri s-au dovedit a fi niște amatori penibili în fața profesioniștilor trimiși de Moscova (a cărei școală de diplomatie este temută în întreaga lume). În aceste condiții nu e de mirare că în acea zonă au fost acceptate așa-zisele forțe pacificatoare în raport de 2 la 1 pentru guvernul dictator de la Tiraspol.

Situația moldovenilor este foarte proastă și din punct de vedere politic. Aici, începând

VICTOR CIORBEA

„În perioada guvernării noastre (14 luni) am încercat să dăm acestor probleme atenția cuvenită. Au avut loc întâlniri cu liderii asociațiilor

și fundațiilor care reprezintă Bucovina de Nord, nordul Maramureșului, Republica Moldova, Valea Timocului, Republica Voivodina. Au avut loc întâlniri la București și la Budapesta cu liderii organizațiilor similare din Ungaria.

În toate aceste întâlniri am convenit să punem bazele tratatelor bilaterale, în care să aibă o structură distinctă problemele românilor din aceste zone limitrofe ale țării. La înfăptuirea în materie se urmărea să se apere limba, cultura, construcția de biserici, de școli etc.

Ca vicepreședinte al PNȚCD, iar în prezent ca lider al ANCD, în programul realizat am prevăzut un capitol distinct referitor la „românii din jurul hotarelor țării”, iar personalitățile din zonele tradiționale românești au fost cooptate în conducere.

Din păcate ei, românii din afara granițelor țării, se confruntă cu probleme foarte serioase. Sunt supuși la diferite presiuni, cum ar fi desființarea școlilor, toate acestea fiind cauzate de absența unor strategii adecvate.

Pe de altă parte, prevederile tratatului cu Ucraina

trebuie să fie puse cu adevărat în aplicare. Să nu se cedeze de dragul tratatelor bi sau trilaterale în defavoarea românilor.

Aflându-mă în drum spre Kiev la un congres al social-democraților, am rămas șocat în Ismail unde nimeni nu a reușit să-mi răspundă în românește. Poate nu știau, sau poate le era teamă să vorbească românește. Iar la Cernăuți preoții oficiau în limba ucraineană. Ce să mai vorbim de românii din Bulgaria sau cei de pe Valea Timocului care nu-și declară apartenența etnică.”

O NOAPTE ÎN ACTUALUL BUNCĂR AL BORUNDUCILOR

Vasile Zaiț, ieșind din „buncărul” borunducilor din Chișinău

Pe Vasile Zaiț l-am contactat cu câteva zile înainte de a merge la Chișinău. Numărul său de telefon mi-a fost înmănat de Răzvan Ciucă, directorul Muzeului Agriculturii din România. Muzeograful mi l-a recomandat ca pe unul dintre cei mai mari patrioți moldoveni, îndelung încercat atât de către oamenii NKVD-ului cât și de tranșeele Transnistriei.

Ca urmare a acestei cărți de vizită, primul lucru pe care l-am făcut în momentul când autocarul m-a lăsat seara lângă statuia lui Ștefan cel

Mare din Chișinău a fost să caut strada București, numărul 83. După îndelungi căutări prin bezna nopții, am găsit în sfârșit curtea cu pricina. Trotuarul străzii București era mărginit direct de pereții exteriori ai caselor, așa cum întâlnești și pe multe străzi din România. Dar, după ce am intrat printr-un culoar îngust în curte, m-am trezit dintr-o dată în fața unui peștiș așezământ uman. Aveam senzația că mă aflu, grație unui coșmar, mai mult straniu decât îngrozitor, blocat între ramele unui tablou

cubist. Acolo existau pe puțin, opt-zece case puse alandala, și care n-aveau nici o legătură estetică unele cu altele. În toată această nebunie am zărit o cocioabă scundă și cu ferestrele astupate de draperii groase. Aici era locuința lui Zaiț, împărțită cu o familie de bătrâni ce-și duceau traiul în jumătatea din stânga casei. Am depășit repede șocul provocat de colhoznică ogradă și am bătut la ușa celui căutat.

Într-o casă chircoasă, cu pereții spărți, cu ziduri „curse” și ferestre umbroase

se află sediul Asociației Republicane a Participanților la Războaie, al cărei președinte este Vasile Zaiț. Totodată, această clădire este domiciliul permanent al lui Zaiț precum și al altor veterani care, rămași fără locuință, stau aici perioade mai scurte sau mai lungi. În plus, seară de seară în acest „buncăr” se adună patrioții moldoveni, în majoritate foști combatanți în războiul transnistrean, care stau la un șpriț și deapănă amintiri ori pun la cale, cu îndârjire, viitorul Moldovei. Ascultându-i, acești oameni par a nu se teme de nimic și sunt gata oricând să sară atât la gâtul Rusiei cât și la beregata guvernelor de la Chișinău ori de la București, pe care le consideră corupte și incapabile de a realiza unirea. Totodată însă, ei urăsc Uniunea Europeană și forțele NATO. Mai mult, veteranii nu se sfiesc a critica România pentru că nu-și orientează economia către spațiul exsovietic și au pregătite o mulțime de sfaturi pentru cum am putea să ne îmbogățim țara pe spinarea rușilor. Evident că la baza acestor „strategii” stau o sumedenie de matrapazlăcuri... În plus, când vorbesc despre sovietici,

VARUJAN VOSGANIAN

„Idealul reîntregirii rămâne o aspirație profundă a spiritului românesc.

Raporturile noastre cu

Republica Moldova trebuie să aibă la bază aspirația către unitate națională. Mai devreme sau mai târziu, cele două state cu aceeași limbă și istorie se vor uni. Dacă în 1859 două principate mici s-au unit, în ciuda atâtor obstacole, aceasta demonstrează că nimic nu se poate opune aspirației firești către unitatea națională. Generațiile viitoare nu vor putea înțelege cum ceea ce s-a împlinit în 1859 nu a mai fost posibil în 1991, în condiții cu mult mai favorabile.

Tratatul de colaborare și

bună vecinătate cu Ucraina nu trebuie privit ca o fatalitate pentru destinul românesc. Dacă înainte autoritățile române nu puteau controla situația minorității românești din Ucraina, această posibilitate există acum.

Iată câteva din obligațiile ce revin în acest moment autorităților române:

- monitorizarea situației românilor din Bucovina de Nord și Ținutul Herței;

- sprijinirea unui centru cultural român la Cernăuți;

- statul român trebuie să sprijine înființarea unei Bi-

blioteci românești la Cernăuți, cu filiale în principalele orașe locuite de români (Ismail, Cetatea Albă, Chitila, Teceu, Noua Suliță, Herța, Hliboca, Storojineț etc.);

- statul român trebuie să aloce un număr sporit de burse pentru studenții și elevii români din Ucraina care vor să studieze în România.

Aspirații naționale la fel de profunde ne leagă și de românii din Bucovina de Nord și Ținutul Herței, de cei din Sudul Basarabiei și de pe Valea Timocului.“

Alecu Mare, din Cluj, a fost un mare patriot

la două înjurături au pentru ei și o vorbă de alint?!

Exponentul tipic al acestui grup social este Vasile Zaiț. Având de-a face încă din tinerețe cu NKVD-ul pe motiv că datorită preocupărilor sale naționaliste a subminat siguranța statului sovietic, războiul din Transnistria i s-a potrivit ca o

vidul cutare merită un serviciu etc. El face toate aceste munci fără a avea un salariu în adevăratul sens al cuvântului. Cei pe care îi ajută și care vin seară de seară la el au grijă să-i strecoare în mână și banii necesari traiului zilnic: „Casa asta mizerabilă pe care mi-au dat-o ei ca să locuiesc este denumită

EROII TRĂIESC ÎN CONDIȚII INUMANE

mănușă. Anul 1991 l-a prins pe Zaiț cu o locuință frumoasă în Tiraspol, divorțat și cu o situație materială destul de bună. Avea pe atunci 29 de ani. El n-a ezitat nici o clipă să pună mâna pe arme și să lupte împotriva milițiilor separatiste și împotriva soldaților Armatei a XIV-a. După război, deoarece în Tiraspol nu se mai putea întoarce sub nici un chip, a fondat asociația al cărui președinte este. Drept recompensă pentru că și-a pus viața în slujba țării, guvernul de la Chișinău i-a repartizat o casă mizerabilă și nu i-au asigurat nici un venit. Lăsând la o parte armele războiului, Vasea și-a pus energiile în slujba foștilor săi colegi de front. Așa a început să-i spurce pe guvernanții de la Chișinău, pe care-i consideră corupți și fără suflet de moldovean în ei. Zi de zi, Zaiț bate drumurile instituțiilor oficiale pentru a convinge diverși responsabili că individul cutare nu trebuie dat afară din locuință, că indi-

«buncărul borunducilor». Borunducii sunt niște animale din taigaua siberiană asemănători sconșilor. Pentru că noi, luptătorii moldoveni din Transnistria, ne furișăm asemeni acestor animale și atacăm prin surprindere, ei ne-au poreclit borunduci. Acum, la opt ani de la război, fiecare a apucat care încotro. O parte au ajuns

băieți răi și sunt câinii de pază ai mafioților. Fac toate cele pentru bani. Știți cum se spune. La câte zeci de oameni au omorât ei în război, ce mai contează încă doi-trei. Alții, care n-au fost niște borunduci adevărați, au intrat în politică și s-au dat de partea demagogilor. Dar cei mai mulți au rămas alături de noi fără a-și înșela idealurile. Uite, de exemplu Ion, care este aici de față, a luptat în trupele de elită ale Armatei Sovietice, apoi a fost pe front alături de noi, în Transnistria. La câte știe el, putea să o apuce ușor pe calea mafiei. Dar omul a preferat să-și păstreze inima curată și acum bate parchet pe la diverse case. Și sunt mulți ca el care ar fi gata oricând să pună mâna pe arme pentru țară. Dar în România oamenii nu prea gândesc așa. În războiul din Transnistria au venit să ne ajute în luptă moldoveni de la mii de kilometri depărtare, de unde fuseseră deportați cu ani în urmă. Au venit chiar și câțiva cazaci (deși cei mai mulți au luptat de partea rușilor). Dar români, de la 200 km distanță, câți au venit? Au fost vreo câțiva care făceau bravadă pe aici, se dădeau mari. Dar când să dăm piept cu rușii nu prea am văzut voluntari de dincolo de Prut. Voi aveți un

mare patriot de care nici nu ați auzit. Îl cheamă Alecu Mare și este din Cluj-Napoca. Acum e mort, Dumnezeu să-l odihnească în pace! L-a răpus cancerul. A donat, de multe ori, din banii lui, zeci de mii de cărți pentru bibliotecile din Chișinău. Venea iarna la noi cu mașina plină de cărți și abia reușeam să-l desprindem de la volanul autovehiculului, de înghețat ce era. Stătea un pic să-și tragă sufletul și să se încălzească la o cană de ceai apoi, fără să țină cont de boală, pleca mai departe unde era așteptat cu donații.“

În buncărul borunducilor am stat câteva seri și într-una din nopți am dormit chiar în coșmelia pe care guvernauții Moldovei au oferit-o veteranilor spre locuire. Ca să vă dați seama de condițiile de aici cred că ar fi destul să vă mai spun că apă caldă nu există nici de leac, iar bucătăria și WC-ul sunt puse împreună, într-o cămaruță de circa 16 metri pătrați. Între ele nu există nici un perete despărțitor.

Aceste vitregii de habitat nu-i împiedică însă pe borunduci să se întâlnească seară de seară, să-și amintească de răni, de morți, de întâmplările comice din timpul luptei și să spere că, într-o zi, sacrificiile lor își vor găsi, în sfârșit, un rost.

Zaiț împreună cu Ion, fost camarad de arme depănând amintiri din timpul războiului

CLASA POLITICĂ ÎN ERA „BĂSESCU ȘI CHIOȘCARII”

Text: TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ și M. FELIX ■

„Și abia plecă bătrânul... Ce mai zarvă, ce mai zbucium...”.

Dacă facem abstracție de faptul că Emil Constantinescu nu este încă bătrân, imaginea sugerată de versul lui Eminescu se potrivește de minune sfârșitului de vară al scenei politice românești în 2000. Fojgăiala era prezentă și înainte, dar a devenit frenetică după retragerea din cursă a președintelui în exercitiu. Și au început luptele...

CHIOȘC CU CHIOȘC SĂ NE UNIM?

Băsescu în luptă cu chioșcarii (dar și cu primarul sectorului 6, Dan Alexandru Darabonț) – iată un tablou mișcător mai mult decât reprezentativ pentru majoritatea manevrelor politicianiste ale începutului de toamnă, când, nu-i așa?, ar trebui să se numere bobocii.

Că primarul general al Capitalei are dreptate știe toată lumea, în primul rând proprietarii de chioșcuri. Că enervarea acestora este justificată, în primul rând, de

La Favorit, jandarmii au fost nevoiți să aplice învățăturile de la Costești și Stoenesti

RETRO

BEATRICE MOTĂȘ ■

07.08. La sediul PNL a avut loc lansarea oficială a lui Theodor Stolojan în cursa pentru Cotroceni ● PNȚCD, UFD și FER au constituit alianța CDR 2000 ● Se scumpesc gazele ● Un traficanț de mașini a fost împușcat în cap la Lacul Morii ● Radu Sârbu era să fie linșat de investitorii FNI ● Un bărbat a defilat gol-pușcă pe bulevardul Magheru din București ● Gică Popescu nu mai vrea să joace pentru România.

08.08. 560.000 de persoane vor primi pensiile mărite ● Vicepreședintele CEC Constantin Cioșcu a fost învinuit de abuz în serviciu în cazul FNI ● Noi cazuri de antrax – alertă în toată țara ● Guvernul are de gând să aprobe coșul minim pentru fiecare cetățean.

09.08. Pensiile ce depășesc 2.000.000 de lei se impozitează retroactiv de la 1 iulie ● Mugur Isărescu admite posibilitatea de a candida ca independent la președinție ● Poluare cu dejecții a Mureșului ● Au migrat de la PNȚCD la liberali: Alexandru Ciocâlteu, Norica Nicolai, Sorin Dimitriu, Sorin Fodoreanu ● „André” au fost huiduite într-un concert la Olimp ● Prostituatele din Cluj și-au nivelat tarifele.

10.08. A fost lansată cartea „Adevărul despre FNI” ● În timpul unei manifestații organizate în București, păgubiții FNI au scos cuțitele la forțele de ordine ● Fane Spoitoru a fost supus unei noi expertize medicale.

11.08. A fost arestat Marian Petrescu, ultimul președinte al SOV INVEST ● Alianța Civică susține candidatura lui Isărescu,

iar Asociația Foștilor Deținuți Politici îl vrea pe Stolojan.

12-13.08. Vameșii constănțeni au capturat tutun de contrabandă în valoare de 3,5 miliarde de lei ● Pentru prima oară în ultimii zece ani, învățământul are manualele asigurate ● De la Complexul Scroviștea au fost dați dispăruți: mufloni, cerbi lopătari, căpriori și alte rarități.

14.08. Mugur Isărescu l-a demis pe secretarul de stat Anton Vlad pentru aprobările abuzive de defrișare a unor suprafețe forestiere ● A fost demolată terasa „Sydney” din Piața Victoriei ● Petre Roman a înotat în Dunăre, alături de slovenul Martin Strel, exprimându-și astfel protestul față de blocarea fluviului ● Din greșeală, un polițist din Videle a împușcat mortal o tânără ● A sosit în București George Tenet, directorul CIA ● La meciul Dinamo – Rapid, suporterii dinamoviști au provocat pagube în valoare de circa 4.000 de mărci ● Amenințare cu bombă la Primăria Capitalei.

15.08. Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului ● Stolojan se apropie de Iliescu în sondaje ● S-a scumpit curentul electric ● În București s-au scumpit și carburanții auto ● Continuă bătălia forțelor de ordine bucureștene cu gorilele de la terasa „Sydney” ● Iosefina Moroșan – regina reeșalonărilor – nu mai este secretar de stat la Finanțe ● La Constanța și Galați s-a sărbătorit Ziua Marinei ● Remeș a declarat că îl susține pe Mugur Isărescu ● Evaziunea fiscală identificată este, de la începutul anului, de 2.000 de miliarde de lei.

16.08. Virgil Ierunca a împlinit 80 de ani ● La punctul de frontieră Vama Veche, un sergent a fost împușcat mortal și un al doilea a fost rănit de către un fost camarad ● Iosefina

spăgile grele pe care le-au plătit pentru respectivele „locuri de parcare” – iar este evident. În fine, că Traian Băsescu se chinuie să facă partidului său mai multă reclamă decât reușește tot restul staffului PD – e de la sine înțeles.

Conform principiului „În-curcă-i, drace!”, bucureșteanul de rând are șansa de a profita din această agitație, alegându-se cu un oraș mai curat, mai uscat. Măcar în prag de mileniu trei.

RISIPIRI ȘI RISIPITORI

Vasile Lupu luptându-se cu Constantin Simirad și amenințând că se va retrage din politică dacă nu va ocupa primul loc pe lista candidaților CDR 2000 pentru Camera Deputaților în județul Iași – iată un alt tablou sfâșietor, numai bun să-l agăți pe perete în bucătărie, lângă „Răpirea din Serai”! Conflictul a apărut în urma

Teodor Meleșcanu era cât pe-aci să fie de centru-dreapta, dar n-a fost să fie

Moroșanu a fost numită secretar general al Ministerului Finanțelor ● După ce a fost declarată falimentară, Banca Internațională a Religiiilor a rămas și fără sediu ● 268 de membri ApR au trecut la PD ● A început campania de strângere a semnăturilor pentru candidatura la președinție a lui Mugur Isărescu.

17.08. S-a înființat o „linie fierbinte” la guvern; datorită avalanșei de apeluri, centrala s-a blocat ● La Zlatna, o defecțiune tehnică a poluat atmosfera orașului cu uriașe cantități de gaze toxice ● Mai multe filiale PNL cer excluderea lui Remeș din partid ● Emil Constantinescu a reproșat justiției că nu a luptat îndeajuns cu corupția.

18.08. Gică Popescu are o fetiță ● La Congresul PNL, din 1.000 de persoane numai patru au votat împotriva lui Stolojan ● La Piața Orizont, o nouă repriză din meciul chioșcarilor cu poliția.

19-20.08. Accident la Mila 23 – în care a fost implicat primul Constanței, Radu Mazăre ● Incendiu devastator în rezervația naturală de pe Muntele Domogled, în apropiere de Băile Herculane ● Caniculă în toată țara; 18 craioveni – în comă din cauza căldurii.

21.08. Lupte corp la corp în Piața Orizont ● Din pricina caniculei, în București, peste 800 de persoane au apelat la salvare ● Angajații de la „Sydney” au dat foc spațiului verde din fața localului ● Canicula face victime în serie; în mai multe localități s-au înregistrat peste 40 de grade.

22.08. Peste un hectar de pădure a ars pe Tâmpa, la Brașov ● Acalmie în conflictul dintre buticari și forțele de ordine ●

intrării în re-re-rebotezata CDR 2000 a Partidului Moldovenilor, alături de ANCD a fiului risipitor Victor Ciorbea – concesiile pe care Șerban Săndulescu n-a putut s-o suporte, anunțând că e interesat să devină membru PUNR, partid proaspăt logodit cu PNR-ul lui Virgil Măgureanu în Alianța Națională, pe care o curtează intens și PPDR-ul celui alt fiu risipitor țărănist, Radu Vasile. Ați înțeles? Bravo!

Între timp, Inițiativa Națională pentru România s-a desprins din Alianța pentru România (fantezia onomastică a politicianilor români este oarecum limitată), după ce ApR, abandonată în drum de PNL pentru că a ținut cu dinții de candidatura lui Teodor Meleșcanu, s-a reîntors cu fața spre PDSR, că, de!, sângele apă nu se face.

DEZUNIFICAREA REUNIFICĂRII

Dar nici una dintre aceste lupte nu se compară cu gherila purtată de Decebal

Traian Remeș în interiorul PNL. Adevărul este că liberalii n-au luat în serios importanța faptului că ministrul Finanțelor se trage simultan din daci și din romani. După cum s-ar putea să fi subestimat ori să fi luat în glumă poziția lui Dan Amedeu Lăzărescu în cadrul francmasoneriei. Fapt este că, prin încăpățânarea neroadă de a susține candidatura mai-mult-decât-social-democratului Theodor Stolojan, fost premier numit de Iliescu, fost membru al echipei de campanie a lui Iliescu și împins de la spate de gruparea Un Viitor pentru România (lui Iliescu), liberalii au reușit performanța greu credibilă de a se scinda violent scurt timp după ce reușiseră să se reunifice, după un deceniu de frământări!

Cât despre Remeș însuși, el a reușit, prin poziția sa intransigentă, să obțină o spectaculoasă recuperare de imagine, astfel încât o bună parte din opinia publică a uitat – cel puțin pentru moment – câte gânduri de bine i-a adresat celui care, după o scumpire a carburanților, a avut năucitorul tupeu să sus-

Record termic la Iași: 41 de grade în aer, 60 de grade la nivelul solului ● La Oravița s-a atins recordul de temperatură nocturnă – 29 de grade; la Sulina, 34 de grade în aer, iar în apa mării – 32 de grade Celsius ● Jaf armat la o cârciumă din Letcani – Iași ● S-a semnalat o bacterie ucigașă în livezile din județul Mureș.

23.08. Luptele de stradă dintre buticari și jandarmi s-au mutat la Favorit ● Sabia lui Ștefan cel Mare a fost împrumutată de la Muzeul Topkapî din Istanbul pentru câteva săptămâni ● S-a produs scindarea PNL: Decebal Traian Remeș, Dan Amedeo Lăzărescu și alții proiectează un nou partid ● Pe zidul unei case din Reghin a apărut chipul Fecioarei Maria ● În comuna Jilava a avut loc o bătaie între două clanuri de romi.

24.08. La Craiova un copil a fost mâncat de câini ● Criminalul în serie din Baia Mare a recunoscut două crime ● Gigacaloria s-a scumpit cu 25% ● A început Festivalul de la Mamaia ● Liberalii amenință că îi vor retrage lui Remeș sprijinul politic ● Guvernul a stabilit data alegerilor pentru 26 noiembrie ● Băsescu a anunțat că în București câinii vagabonzi vor fi euthanasiați ● Reglare de conturi între două familii de țigani în Berceni.

25.08. Grav accident rutier lângă Bârlad: 4 morți și 36 de răniți ● Petre Roman și-a anunțat intrarea în cursa pentru Cotroceni ● C.V. Tudor a fost huiduit la Brașov ● Sorin Vântu a declarat că se pune la dispoziția comisiei care anchetează cazul FNI ● Curtea de conturi a descoperit fraude la ambasadele României la Paris și Budapesta ● Prețul biletelor de tren a crescut cu 7,2 la sută.

Decebal Traian Remeș, un geto-dac care a reușit să dezunifice PNL
imediat după reunificare

țină că asta îi afectează doar pe șoferi și să comenteze cu cinism: „I-am pus eu să-și ia mașini?”

SCENE DE FAMILIE

În rest, scene de familie: UFD pune CDR 2000 condiții pe care le consideră „observații de bun simț”; alegerile au fost mutate cu o săp-

tămână după 19 noiembrie, probabil ca să nu cadă de ziua lui Emil Constantinescu; Nicolae Ionescu Galbeni se gândește să se cam retragă – ca și Gică Popescu, de altfel; PDSR protocolază cu Agrostar, spre indignarea CDSR, din care face parte sindicatul țăranilor; tinerii pedeseriști se declară nemulțu-

Mugur Isărescu, unul dintre puținii români care nu vorbește neîntrebat

miți de colaborarea cu seniorii partidului; PD speră; în fine, este pe cale de a se realiza și alianța-anagramă, PDSR-PSDR, formațiunea lui Alexandru Athanasie realizând astfel performanța de a fi fost aliată, pe rând, cam cu tot ce mișcă-n țara asta,

în afară de PRM (deocamdată).

În toată această nebulă, cine stă cuminte, își vede de treabă, nu se ceartă cu nimeni, nu se aliază cu nimeni și vorbește doar când este întrebat (mai exact: somat să răspundă)? Răspunsul – la urne.

26-27.08. Adrian Mutu s-a căsătorit ● S-a încheiat Festivalul de la Mamaia.

28.08. Gică Popescu a hotărât retragerea sa definitivă de la Națională ● Din cele 16 nave ale Romline, 12 sunt sechestrate în diferite porturi ale lumii ● Traian Băsescu a dat dispoziție ca instituțiile publice să arboreze drapelul național.

29.08. Traian Băsescu și-a angajat două gărzi de corp ● Dolarul se apropie de pragul de 23.000 de lei ● CEC a cerut strămutarea procesului cu păgubiții FNI ● Mugur Isărescu a declarat că nu va face o remaniere guvernamentală pe motive politice ● În Capitală, micii comercianți își demontează chioșcurile fără să mai protesteze.

30.08. PNL i-a retras lui Remeș sprijinul politic ● CEC și Ministerul de Finanțe au refuzat toți judecătorii Curții de Apel București ● Explozie la „Siderurgică” Hunedoara ● Dimitrie zis Americanu’ a fost executat în stil mafiot în cartierul Pantelimon ● Un bătrân a murit într-un butoi cu vin.

31.08. A fost semnat protocolul CDR – 2000 ● Andreea Esca a născut o fetiță ● Un polițist din Bacău s-a împușcat în cap.

01.09. Potrivit calendarului bisericesc, omenirea a intrat în mileniul trei ● A început anul școlar ● Scandal pe tema Coloanei Infinitului între Theodor Stolojan și Ion Caramitru ● Dolarul a trecut de 23.000 de lei ● Au fost capturați asasinii din Pantelimon.

02.-03.09. Comisarul Verheugen a cerut organizarea, în Germania, a unui referendum privind extinderea UE ● Marian Munteanu a fost desemnat candidatul la președinție al PNR și PUNR ● Concernul suedez ABB s-ar putea retrage din România

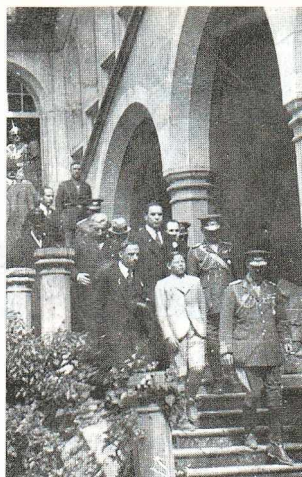
din cauza unei datorii din anii '20 pe care țara noastră o are față de Suedia ● Dinamo i-a reziliat contractul lui Dănuț Lupu ● Teodor Meleșcanu s-a înscris oficial în cursa pentru Cotroceni.

04.09. A început ultima sesiune parlamentară a actualei legislaturi ● Teoctist îl sprijină pe Isărescu ● Grav accident de circulație la Liliaci, pe DN2; 5 morți, 2 răniți ● Grupul Remeș s-a alipit de Partidul Liberal Monarhist, formând Partidul Național Liberal al Brătenilor ● Statisticile spun că pensionarii români primesc de zece ori mai puțini bani decât pensionarii sloveni ● Rezervele internaționale ale BNR depășesc 3 miliarde de dolari ● S-a efectuat prima prelevare completă de organe de la un copil de 12 ani; ficatul a fost transplantat unei femei de 46 de ani.

05.09. Situație explozivă la Cotnari, din pricina întârzierii punerii în posesie a țăranilor cu viile ce au aparținut fostului IAS ● 600.000 de vârstnici vor primi pensiile mărite ● Criză în sistemul de sănătate; spitalele și-au epuizat rezervele de medicamente ● Asociația scriitorilor din București a decernat premiile pe anul 1999 ● Regele Mihai și-a recuperat castelul de la Săvârșin ● Cotația dolarului – 23.145 lei.

06.09. Potrivit unui sondaj, Iliescu și Isărescu s-au situat pe primele locuri în cursa pentru președinție ● Ioana Maria Vlas a fost dată în urmărire generală prin televiziunea israeliană ● Autoritățile bulgare au recunoscut că la Kozlodui s-a produs un accident nuclear ● Adrian Vasilescu a fost numit șef al campaniei electorale a lui Mugur Isărescu ● Dolarul a ajuns la 23.240 lei.

LECȚIE REGALĂ DE ISTORIE, ÎN 1934, LA CASTELUL CORVINEȘTILOR

Pentru Petrică Popa, cel mai fidel actor al Teatrului „Constantin Nottara”, pe scena căruia joacă de peste patru decenii, fotografia de alături este una cu adevărat neprețuită. Ea face parte din albumul de suflet al familiei. „Este immortalizată, precizează actorul Petrică Popa, lecția de istorie pe care tatăl meu, profesorul Teodor Popa, pe atunci directorul Gimnaziului din Hunedoara, a ținut-o, în septembrie, 1934, la Castelul Corvineștilor, pentru viitorul rege Mihai I de România. Deși n-aveam pe-atunci decât câțiva anișori, îmi aduc aminte, totuși, ce mare vâlvă a fost că viitorul rege și colegii săi

– că avea o clasă constituită din copii proveniți din toate păturile sociale și din toate ținuturile țării – au venit la Hunedoara, la Castel, pentru o lecție de istorie despre Iancu

de Hunedoara. La vremea aceea tatăl meu publicase deja, în 1924 și 1928, primele două monografii despre Castelul Corvineștilor și despre Iancu de Hunedoara. Era, deci, omul cel mai potrivit pentru a susține o astfel de lecție. Acuma, că au trecut atâția și atâția ani, încerc să trăiesc emoțiile pe care trebuie că le-a avut tatăl meu, un pui de moț, fiu de pădurar, de loc din comuna Mărgău, de lângă Huedin, rămas orfan de la vârsta de 3 ani, dar ajunsese, iată, să-i țină o lecție de istorie viitorului rege. Ce mari emoții, atunci, pentru drag tatăl meu! Pentru acele emoții am păstrat, cu toate riscurile de rigoare, fotografia de față. Chiar dacă este un document istoric, ea este, în primul rând, o fotografie de suflet a familiei mele, adică a fraților mei, Marius, între timp decedat, Teodor și Dumitru, a surorii mele, Maria, și, firește, a mea, mezinul familiei”.

Aceasta este mica istorie a fotografiei de față, iar ca explicații vom adăuga că este immortalizat momentul în care regele Carol al II-lea, în prim plan, și viitorul rege Mihai, la dreapta căruia este profesorul Teodor Popa, urmați de suita regală, coboară treptele aripii Gabriel Bethlen, ultima mare construcție inclusă în ansamblul arhitectonic al fabulosului Castel al Corvineștilor. (V.N.)

Câștigătorii concursurilor din revista **Flacăra** nr. 8 sunt:

- Concurs „O istorie...” - MARIA - ANTONELA BELDIMAN B-dul Tudor Vladimirescu

Nr. 5, Bl. P11, Sc. A, Et. IV, Ap.2, Cod 6600, Iași

- Concurs Sting - FLORENȚA CONSTANȚA HOLBE Calea Vitan

Nr. 109, Bl. V15, Ap. 120, Sector 3, Cod 74379, București

CABANA GURA RÂULUI
STING
ZĂRNEȘTI

Week-end pentru două persoane
la Cabana Gura Râului
Masivul Piatra Craiului

Amplasată la baza Masivului Piatra Craiului
– este locul ideal pentru odihnă, recreere și drumeție.

MARELE PREMIU – Revelion 2001
pentru două persoane la
Cabana Gura Râului.

În ce Masiv se află cabana
Gura Râului?

- ☐ Bucegi
☐ Piatra Craiului
☐ Postăvarul

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa
redacției: București, Piața Presei nr. 1,
cod 71341, sect. 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Toate taloanele de concurs vor participa la
tragerea la sorți pentru marele premiu
din luna decembrie.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 octombrie 2000**, data poștei.

STING

sponsorul concursului

București
Tel/Fax: 01/224.38.24

Pitești
Tel/Fax: 048/211.850

Târgoviște
Tel/Fax: 045/213.939

- **STING** – turism în Piatra Craiului (oferă reduceri importante pentru grupuri organizate)
- **STING** – stingătoare de incendiu (comercializare și service) accesorii și consultanță P.S.I

CABANA GURA RÂULUI – STING

- 750 m altitudine –
- Masivul Piatra Craiului
- acces auto
- restaurant, bar, terasă
- cazare în camere cu 2 și 4 paturi (apă caldă)
- Rezervări la 094.332.993 / 094.337.936

CONVOCARE

În temeiul art. 17 pct. 3 din Statutul S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. și al art. 113 din Legea 31/1990, se convoacă de către Consiliul de Administrație al societății adunarea generală extraordinară a acționarilor pentru data de 6 octombrie 2000 orele 10⁰⁰ la sediul social al S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. din București, Piața Presei nr. 1, sector 1.

Ordinea de zi a adunării generale extraordinare este următoarea:

- prezentarea și adoptarea Actului constitutiv al S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. în forma rezultată în urma actelor adiționale încheiate;
- discutarea și adoptarea hotărârilor privind prelungirea duratei participațiilor S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A.;
- analizarea activității economico-financiare și a rezultatelor acestei activități desfășurate de S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A.;
- alte probleme legate de desfășurarea și dezvoltarea activității generale a societății.

Acționarii și cenzorii vor fi prezenți la sediul societății la data stabilită, respectiv 6 octombrie 2000, orele 10⁰⁰.

În măsura în care, în urma primei convocări, adunarea generală extraordinară nu va fi legal constituită, o a doua adunare generală extraordinară va fi convocată pentru data de 11 octombrie 2000, orele 10⁰⁰ la sediul social al S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A., având aceeași ordine de zi.

Consiliul de Administrație

FLACĂRA LA GABROVO

Între 3-8 august 2000, cochetul oraș bulgar Gabrovo a găzduit a V-a ediție a Balkan Youth Festival (BYF). Manifestarea a reunit șase țări balcanice (Bulgaria, România, Grecia, Turcia, Macedonia și Serbia) și a avut trei secțiuni. La expoziția de caricatură „Balcanii veseli” au participat Aurel Ștefan Alexandrescu și Leonte Năstase, în timp ce la lucrările mesei rotunde cu tema „Tinerii - armonie și înțelegere pentru viitorul Europei” au luat parte cei doi caricaturiști (care sunt și ziariști) împreună cu redactorul revistei **Flacăra**, Ciprian Enea. Expoziția colegului nostru ALEX, organizată de Casa Umorului și Satirei, a adus pe simeze 33 de desene în alb-negru și color alese din cele peste 6.000 publicate de ALEX în cei 25 de ani de activitate în domeniul graficii umoristice (1975-2000!).

LINIE DE TAROT

NON STOP

DACĂ AI PROBLEME DE SĂNĂTATE, BANI, CARIERĂ, DRAGOSTE SUNĂ ȘI NOI TE VOM AJUTA!

IN DIRECT

01-8990078

Tarif 11.9000 lei minutul

PARTY NON STOP

01-899 0673

TARIF 11.9000 LEI MINUTUL

GEORGE ARION

O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE ÎN INTERVIURI

CONCURS

Premiu: O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE ÎN INTERVIURI (2 vol.) și alte 4 cărți de GEORGE ARION

Întrebare: Care este prețul revistei „Flacăra“?

☐ 10.800

☐ 14.800

☐ 12.800

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **10 octombrie 2000, data poștei**

Concurs sponsorizat de Fundația „PREMIILE FLACĂRA-ROMÂNIA”

CONCURS

Premiu: Cărți în valoare de **350.000 lei**

Întrebare: Care este protagonistul rubricii „Amintiri“?

☐ Ileana Stana Ionescu

☐ Cristina Stamate

☐ Stela Popescu

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **10 octombrie 2000, data poștei**

Concurs sponsorizat de EDITURA NEMIRA

POȘTA JURIDICĂ

Doamnei A.M.M. din Roman, alea Liliacului, bl. 1, sc. A, ap. 11, et. 2, jud. Neamț

1. Răspunsurile la întrebarea privind drepturile copiilor adoptați diferă în raport de anul în care s-a făcut adopția, astfel:

a. **Adopția a avut loc anterior anului 1956** (anul adoptării Codului Familiei). Se aplicau dispozițiile Codului civil (art. 309-320), iar efectele adopției erau următoarele:

- se transmitea adoptatorului numele adoptatului;
- exista obligația de a-și procura alimente unul altuia în caz de necesitate;
- se deschidea adoptatului dreptul la succesiunea adoptatorului;
- existau impedimente la căsătorie (în familia adoptatorului).

b. **Dacă adopția a avut loc după 1956 până în 1997**

În acest regim existau două tipuri de adopții: cel cu efecte depline și cel cu efecte restrânse:

1. În cazul adopției cu efecte depline se stabilește o legătură asemănătoare rudeniei naturale. Adoptatul și descendenții săi devin rude și au drepturi și obligații atât față de adoptator cât și față de rudele acestuia.

2. În cazul adopției cu efecte restrânse, rudenția civilă și raporturile se stabilesc între adoptat și descendenții acestuia și adoptator, păstrându-se și legătura juridică cu familia de origine.

c. Cea de-a treia situație este adopția **după apariția OUG 25/09.06.1997** care se aplică adopțiilor realizate după data respectivă și până în prezent.

Regimul stabilit de noua lege este acela al adopției cu efecte depline, adică adoptatul și descendenții săi devin rude și au drepturi și obligații atât față de adoptator cât și față de rudele acestuia.

Dar, pentru răspunsul la întrebarea a doua trebuie cunoscute mai multe amănunte și în orice caz risca să fie incomplet datorită limitelor impuse de un astfel de dialog.

Dacă copilul înfiat (cu efecte depline) după decesul tatălui înfiator a acceptat succesiunea, devine coproprietar asupra imobilului și actul de înstrăinare (de vânzare) întocmit de mama adoptivă și de cumpărător poate fi anulat parțial - condiție: imobilul să fi fost bun comun al părinților înfietori.

Dacă însă, imobilul a fost proprietatea exclusivă a vânzătoarei (mama adoptivă), aceasta putea dispune de el fără nici o restricție (de pildă, putea să-l vândă).

3. Copiii fiind moștenitori rezervatari (ca și soțul supraviețuitor) nu pot fi dezmoșteniți. Orice act de înstrăinare trebuie să se limiteze la partea din avere care depășește rezerva succesorală.

Explicații privind rezerva succesorală, cotitatea disponibilă nu pot fi cuprinse acum în această rubrică în așa fel încât să fie înțelese fără ajutorul unui specialist (avocat).

4. Conform art. 728 Cod civil: „Nimeni nu poate fi obligat a rămâne în indiviziune. Un coerede poate oricând cere împărțea succesiunii, chiar când ar exista convenții sau prohibiții contrarii.”

Prin urmare, dacă un coproprietar refuză partajul voluntar (buna învoială) există soluția partajului judiciar (care presupune un proces, cheltuieli de judecată, taxe de timbru, onorarii pentru expertiză, pentru avocat, pentru martori etc.).

Av. Ana Diculescu-Șora

BUSINESS CLUB

FLACĂRA

Răspunzând solicitărilor venite din partea multor cititori și beneficiind de experiența **CLUBULUI FLACĂRA**, revista Flacăra a lansat **BUSINESS CLUB FLACĂRA**. Adresându-se oamenilor de afaceri, acest club vă permite, cu o investiție minimă, să beneficiați de facilitățile oferite membrilor **CLUBULUI FLACĂRA**, precum și să atrageți noi clienți sau parteneri de afaceri prin publicitate în revista Flacăra, la prețuri speciale pentru dumneavoastră. În plus, orice problemă de ordin juridic, administrativ sau de alt gen cu care vă confrunțați își va putea găsi răspunsul adecvat în paginile revistei Flacăra.

Varianta 1

(NUMAI 5.500.000 lei):

2 apariții pe 1/4 pag. în revista Flacăra

1 apariție pe 1/2 pag. în revista Flacăra

La care se adaugă:

Abonament pe 1 an la revista Flacăra **GRATUIT**
Almanahurile Rebus Estival, Flacăra 2001 și Rebus 2001 **GRATUIT**

Varianta 2

(NUMAI 7.500.000 lei):

4 apariții pe 1/4 pag. în revista Flacăra

1 apariție pe 1/2 pag. în revista Flacăra

La care se adaugă:

Abonament pe 1 an la revista Flacăra **GRATUIT**
Almanahurile Rebus Estival, Flacăra 2001 și Rebus 2001 **GRATUIT**

Varianta 3

(NUMAI 10.000.000 lei) :

5 apariții pe 1/4 pag. în revista Flacăra

2 apariții pe 1/2 pag. în revista Flacăra

La care se adaugă:

Abonament pe 1 an la revista Flacăra **GRATUIT**
Almanahurile Rebus Estival, Flacăra 2001 și Rebus 2001 **GRATUIT**

De asemenea, membrilor **BUSINESS CLUB FLACĂRA** li se acordă o **reducere de 20%** din tarifele obișnuite de publicitate în toate revistele editate de Trustul Flacăra: Flacăra, Rebus, Rebusache.

Prețurile nu includ TVA și taxa pe publicitate. În cazul în care sunteți interesat de oferta noastră, completați talonul din revistă și depuneți-l în cutia poștală.

Pentru alte informații, machete de reclamă sau propuneri, nu ezitați să ne contactați la unul dintre telefoanele **01.224.36.88, 01.224.37.44** sau fax **01.224.37.13**.

Persoană de contact: **Petruț Stoian**, secretar general de redacție.

SICRIUL LUI CAROL AL II-LEA SE AFL

Text: TOMA ROMAN jr. ■
Foto: TOMA ROMAN jr. și ROMPRES ■

Am ajuns la Lisabona. Căutam un taxi. Lângă aeroport a apărut un tip brunet care mi-a spus într-o engleză aproximativă că vrea să-mi care geanta. I-am zis că nu e nevoie. Brunetul m-a înjurat de mamă și a plecat. Abia după vreo cinci minute am realizat că mă înjurase pe românește...

A doua zi de dimineață m-am întâlnit cu un „oficial”, persoană importantă de la ambasadă. Am mers la o cafea pe malul fluviului Tejo, un fel de Dâmboviță a Lisabonei. Cu 100 de escudos (cam 40 de cenți americani) poți să bei o cafea bună. După cafea, diplomatul a vrut să-mi arate orașul de pe un pod. În timp ce-mi spunea despre muzee și forturi, de sub pod se auzeau iar înjurături în românește. Zbura cu mame, tați și grijanii. Impasi-

bil, diplomatul a grăit: „Oficial sunt doar 600. După estimările poliției sunt vreo 20.000 plus moldovenii. I-au împins din Spania.” Între timp, de sub pod s-a ițit o meclă. S-a apropiat, a spus „Să trăiți!” și a plecat. Îmi cunoștea interlocutorul.

GHINIONUL LUI IORDACHE

Care interlocutor a început să-mi spună istorii cu haiduci. Adică, despre banda lui Dinu

Ștefan – zis Iordache. Iordache și ai săi stăteau în Spania. Aveau două camionete, treceau granița și devastau baruri. Intrau și, cu cuțite și topoare, amenințau clienții și barmanul, luau încasările cârciumii, portofele, ceasuri și bijuterii, după care, ca să li se piardă urma, fugeau la loc în Spania. Aproape un an, Iordache și ai săi au ținut orașele de graniță sub teroare. Până la urmă, au fost prinși ca în filmele cu proști. Au văzut un bar mai luxos, au

intrat, au scos șuriile, dar s-au trezit cu vreo duzină de pistoale în fața ochilor. Nimeriseră într-un club exclusiv al gărzii naționale republicane, jandarmeria portugheză. Acum, în așteptarea procesului, Iordache face scandal că polițistii care l-au umflat, când i-au luat cuțitul din mână i-au scăpat și vreo doi pumni în ochi. De asemenea, țipă ca din gură de șarpe că vrea să se vadă săptămânal cu Gheorghita, și ea arestată, pe motiv că legislația portugheză

Ă ÎNTR-O DEBARA DIN LISABONA

permite ca în închisoare soții să poată sta din când în când în intimitate. Aici e o problemă, Gheorghita fiind nu mai concubina lui Iordache.

DEBARAUA LUI CAROL

„Oficialul“, cu o ușoară undă de ironie, m-a sfătuit să ajung neapărat la Panteon, unde pe lângă regii Portugaliei se mai află și fostul nostru suveran Carol al II-lea. Acolo am văzut cripte de marmură în care dormeau regi ai Portugaliei, împărați ai Braziliei, episcopi și cardinali. Nici urmă de Carol. L-am întrebat pe un fel de îngrijitor: „Where is Charles the Second, the King of Romania?“ Îngrijitorul s-a scărpinat după ceafă, a cugetat, a zis: „Aaa, Romania!“ și mi-a făcut semn să-l urmez. M-a dus la un fel de debara, a zis că nu găsește cheia, i-am dat un dolar, a găsit cheia și a descuiat. Într-o cămăruță întunecoasă erau două sicrie lăcuite, unul peste altul. Am aflat că portughezii, la sfârșitul anilor '70, într-un acces naționalist, i-au pus pe cei doi în debara, să nu se amestece cu regii lor. Deasupra sicriilor era un steag românesc prăfuit cu stema regală. Îngrijitorul a tras steagul, a arătat sicriul de jos și a zis: „Lupeșcu“.

Elena Lupescu a fost o femeie care și-a văzut în cele din urmă visul cu ochii, devenind din nevasta unui obscur ofițer de cavalerie, numit Tempeanu (alintat Tâmpi de prieteni care-l știau cornut) nevasta cu acte a unui posesor de sânge regal. În perioada interbelică, atunci când era doar amanta lui Carol, Lupeasca făcea și desfăcea în propriul budoar gu-

verne, pune la cale mari afaceri și se gândea cum să-și mai promoveze protejii. Cu un anturaj format din oameni de afaceri ca Nicolae Malaxa și Max Auschnitt, militari carieriști ca Puiu Dumitrescu sau Baliff, Elena Lupescu a contribuit la formarea vestitei camarile regale, ceea ce a produs nemulțumirea populației și a unei părți a clasei politice împotriva lui Carol. Divorțată de Tempeanu, Elena Lupescu nu putea deveni regină. Regulamentele casei de Hohenzollern erau stricte și prevedeau clar că regină divorțată nu se poate. Până și unii dintre cei care priveau înțelegător relația lui Carol, precum Nae Ionescu, ziceau în surdină: „Măcar de n-ar fi Duduca divorțată“. Zvonul cum că amanta regelui era evreică, în acea perioadă în care legionarismul antisemit câștiga teren, a dus la deteriorarea serioasă a imaginii lui Carol. Totuși, am făcut o descoperire șocantă privind adevărata credință religioasă a Elenei Lupescu.

Pe o măsută lângă sicrie am descoperit un Nou Testament tipărit în 1907. Pe pagina de gardă o mână cu scrisul încă neformat grafiase: „Cu voia Domnului, Elena Lupescu, 1914“. E de notat că, după ce a devenit amanta lui Carol, ea a fost calificată în nenumărate rânduri drept „jidancă“, iar monarhul era blagoslovit de extrema dreaptă cu titlul de „regele jidănit“. Ei bine, după cum dovedește Noul Testament pe care l-am găsit în debara, la 13 ani Elena Lupescu era botezată creștină, fiind foarte probabil să fi primit taina botezului încă de la naștere. Cei doi au fost până la urmă soți le-

gitimi, Carol însurându-se cu Elena Lupescu în 1947. În Biblia Lupească doi funcționari ai parlamentului României (pe unul îl cheamă Florin Costiniu) își lăsaseră cărțile de vizită. Cu un sentiment de jenă m-am uitat dacă nu cumva altuia i-a venit ideea să scobească pe pereți o inscripție gen: „Nicu + Irina 1997“. Am ieșit din cămăruță. Îngrijitorul dispăruse. Practic, oricine ar fi putut să ia drept suvenir Biblia Lupească, sfeșnicul sau steagul. Am lăsat ușa larg deschisă, măcar să pătrundă puțină lumină în debara.

ROMÂNIA A PIERDUT 15 MILIOANE DE DOLARI

Fiindcă tot a venit vorba de fostul nostru rege trebuie precizat că atunci când a plecat din țară obligat de Antonescu să abdice (în 1940) Carol al II-lea nu a avut chiar mâna goală. Spre deosebire de Regele Mihai, pe care comuniștii nu l-au lăsat să ia nici măcar o scrumieră, Carol a plecat cu o sumă mai mult decât considerabilă de bani și cu mare parte din valoroasele sale bunuri personale, fostul rege fiind un filatelist și un numismat împătimit. Ajuns în Portugalia nu a dus-o chiar rău. Și-a cumpărat la Estoril, stațiunea favorită a miliardarilor americani, o vilă cu 35 de camere și un mare teren. Pe piața imobiliară portugheză, fosta vilă a lui Carol e evaluată la peste 15 milioane de dolari. Carol a murit în 1953 iar clădirea a rămas moștenire Elenei Lupescu. Aceasta a murit la rândul ei în 1977. Neavând moștenitori direcți,

ea i-a lăsat casa prin testament doamnei Monique Urdăreanu, văduva lui Ernst Urdăreanu, aghiotantul favorit al lui Carol și prietenă intimă a „Duducăi“. Doamna Monique Urdăreanu trăiește și azi, cu toate că este foarte în vârstă. Dânsa are o casă în Elveția, unde-și petrece majoritatea timpului. Palatul din Estoril îi dădea bătaie de cap, trebuind să plătească impozite și o groază de cheltuieli curente. În 1993, a vrut să doneze clădirea statului român. A depus o cerere la Ministerul de Externe, peste care domnea atunci un alt prezidențiabil, cu urechi mari. Prezidențiabilul s-a speriat, dat fiind că era vorba de monarhie, concept la care jupân Iliescu avea și are alergie. Cererea venerabilei doamne Urdăreanu s-a înfundat pur și simplu. Portughezii, oameni practici, pe motiv de neplată a impozitelor, au naționalizat vila și au transformat-o în locuință de protocol.

Până când am plecat din Portugalia m-am tot gândit la posteritatea tristă a lui Carol. Face parte din istoria noastră. Nici măcar un individ gen Paul Lambrino, zis de România, care se joacă de-a filantropul și se consideră urmașul direct al lui Carol nu s-a gândit că ar fi mai bine să-l aducă în țară. Nu știm dacă a fost vreodată în debaraua-mormânt a aceuia pe care-l consideră bunicul său.

Din câte ne-am interesat, singurul personaj care și-a exprimat voința de a-i aduce pe Carol și Elena Lupescu în țară a fost un neamț bizar care zice că-i urmașul regilor României. E posibil să fi fost nebulul de Stanzoleit, despre care am mai scris cu altă ocazie.

MUNTELE KOGAION

DRUMUL INIȚIATIC
PEȘTERA IALOMICIOARA – MUNTELE

● În cercurile paranormale despre vechiul munte dacic Kogaion se vorbește ca despre centrul energetic al întregii lumi ● Drumul inițiatic trece prin Pesteră Ialomicioara, prin Grota lui Zamolxis, pe lângă Babele, pe lângă Sfinx (de care pomeneste c-ar fi un important centru de energie și Umberto Eco în „Pendulul lui Foucault”) și se oprește pe vârful Bucura

OCOLIT

Text: CIPRIAN ENEA
Foto: FLORIN IONIȚĂ

Cu câteva luni în urmă, stând de vorbă cu câțiva reputați tehnoradianți români, am aflat că pe teritoriul patriei noastre s-ar afla centrul energetic al întregii lumi!!! Acest lucru m-a frapat peste măsură și mi-am propus ca atunci când vremea îmi va permite, să cercetez problema la fața locului. Știind că aceste considerații vin și din partea unor specialiști internaționali în domeniul tehnoradianței, recunosc faptul că mi-a surâs ideea ca după mitul lui Dracula, România să mai capete încă un punct major de atracție turistică (și nu numai) în domeniul extrasenzorialului. Cu atât mai mult cu cât după crimele sângerosului vampir nu ne-ar fi stricat deloc un munte care să-i încarce pe vizitatori cu energie pozitivă...

Tehnoradianții autohtoni și mulți alți colegi de-ai lor străini susțin că în zona Vârfului Bucura s-ar afla axul energetic al întregii lumi. Pentru a ajunge la Bucura trebuie urmat un traseu inițiativ. El începe cu Peștera Ialomicioara și Grota lui Zamolxis după care urmează traseul clasic ce duce de la Babele până în apropierea Cabanei Omu. Aici se află vechiul Kogaion (situat pe vârful Bucura).

Despre Peștera Ialomicioara legendele real reiki (denumirea engleză a tehnoradianței) afirmă că are o serie de proprietăți care ignoră coordonatele temporale. Astfel, un călugăr ar fi intrat cu câteva zeci de ani în urmă în peșteră și a început să se roage adânc. La un moment dat a adormit și când s-a trezit și-a dat seama că era înconjurat de țurțuri de gheață. Mirat, a spart țurțuri și a ieșit să vadă ce se întâmplă. Deși el intrase în peșteră la începutul iernii, a constatat că afară era primăvară și, deși crezuse că stătu-

se înăuntru câteva ore, de fapt se scurseseră câteva luni... Nu lipsesc nici povestioarele cu vindecările miraculoase produse în peștera care a adăpostit timp de sute de ani o mulțime de monahi. Despre unul dintre aceștia se spune că în urmă cu aproape 50 de ani, deoarece suferea de o boală incurabilă, s-ar fi retras în liniștea cavernei pentru a medita la cele din urmă zile ale sale. Dar, bând apa din peșteră, pustnicului s-a

În această sală au fost găsite numeroase schelete de ursus spaeleus, specie a ursului de peșteră, dispărut acum aproximativ 15.000 de ani. Se spune că în peștera Ialomicioara au trăit ultimele exemplare ale acestei specii de urs. Întreg complexul subteran se termină cu Altarul, o încăpere care are câteva stalacmite ce dau impresia unui altar.

Pentru a afla cât mai multe despre proprietățile energetice ale peșterii am stat

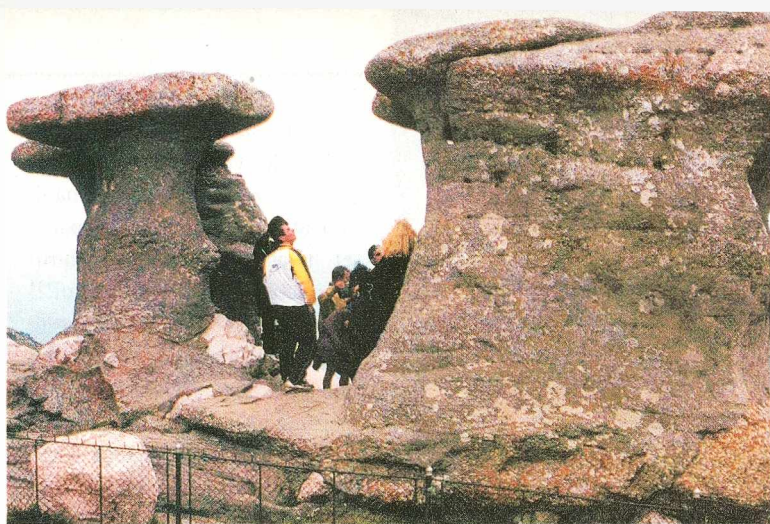
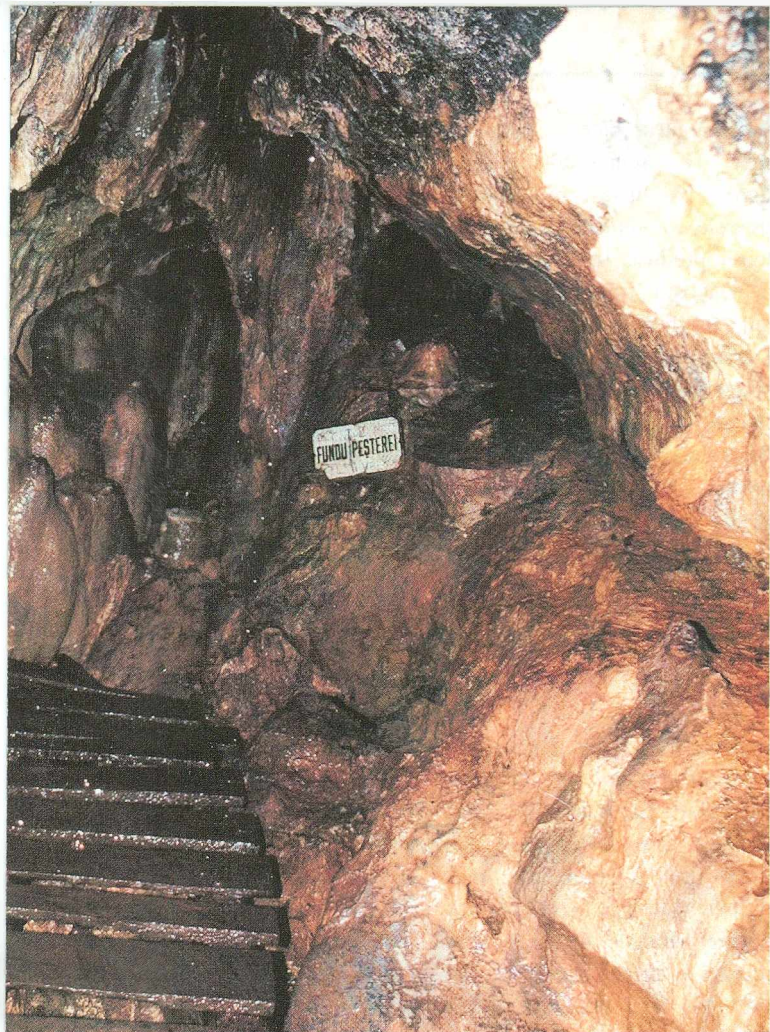
ÎN IALOMICIOARA LUNILE TREC PRECUM ORELE

însănătoșit și din acel moment oamenii locului și-au dat seama de calitățile curative ale apei de aici.

Pentru a afla cât mai multe lucruri cu puțință despre Muntele Ocolit echipa noastră a urmat traseul inițiativ, dar fără pretenția de a respecta ritualul inițierii și fără a încerca să simtă pe propria-i piele renumitele energii ale acestor locuri. Pur și simplu am pornit o investigație gazetărească, urmărind cât mai strâns firul traseului mistic și punând tot timpul în balanță viziunea tehnoradianță și pe cea a oamenilor muntelui, a localnicilor.

Cum era firesc, am început cu Peștera Ialomicioara. Mai întâi am parcurs peștera fără să ni se întâmple nimic deosebit, după care am adunat o serie de date despre ea și, în final, am stat de vorbă cu oamenii din zonă. Peștera este situată la altitudinea de 1660 m, pe muntele Bătrâna, la 10 km de izvoarele râului Ialomița. Lungimea totală a peșterii este de 400 m, iar înălțimea maximă de 60 m. Principalele săli ale peșterii sunt Grota Mare, Grota lui Decebal, Sala Lacurilor și Grota Urșilor (cea mai mare din întreaga peșteră), cu lungimea de 72 m, lățimea de 35 m și înălțimea de 25 m.

de vorbă cu câțiva dintre sutele de turiști ce ne-au ieșit în cale. Toți cei chestionați au declarat că au venit aici doar pentru frumusețea locului. La intrarea în peșteră era o femeie care aducea a călugăriță. Se ocupa de vânzarea biletelor precum și de comercializarea diverselor obiecte de cult: lumânări, cruciulițe, iconițe etc. Ea a refuzat să ne acorde o declarație propriu-zisă, dar ne-a spus, în câteva fraze că, deși a auzit că vin unii oameni aici pentru „așa ceva“, personal nu crede o iotă din povestea cu energiile cosmice. Pentru mai multe detalii ne-a rugat să-l contactăm pe starețul schitului. Tot întrebând din aproape în aproape, am aflat că starețul coborâse de pe munte încă dis-de-diminează, fiind prins cu o serie de treburi urgente. În locul său însă l-am întâlnit pe călugărul Calinic Dandu, care a fost de acord să ne spună câte ceva despre schit și despre cum văd călugării de la Peștera Ialomicioara (des invocați de practicantii real reiki) fenomenul energetic din Bucegi: „Eu am 20 de ani și am intrat în viața monahală acum trei ani, la o mănăstire din județul Bacău. Dar, starețul de la schitul Ialomicioara a venit și l-a rugat pe starețul nostru din

Babele sunt mai mult obiectiv de atracție „fotografică” decât loc de meditație

Traseul nostru reportericesc a continuat cu drumul de la Babele la Bucura. De la Vârful Bucura la Cabana Omu nu e decât o aruncătură de băț și întrucât se lăsase ceața ne-am hotărât să tragem la cabană pentru a continua investigațiile a doua zi. La Omu am întâlnit o

adolescență care se ocupă mai mult de căratul proviziilor cu rucsacul), Irina a reușit să păstreze la Omu acea atmosferă adevărată, de munte. Aceasta este mândria ei cea mai mare. La Omu nu se bea în exces, nu se face scandal, nu se vorbește despre altceva în gura mare decât despre

VÂRFUL BUCURA ERA „INVADAT” DE GRUPURI DE CÂTE 300 DE PARANORMALI

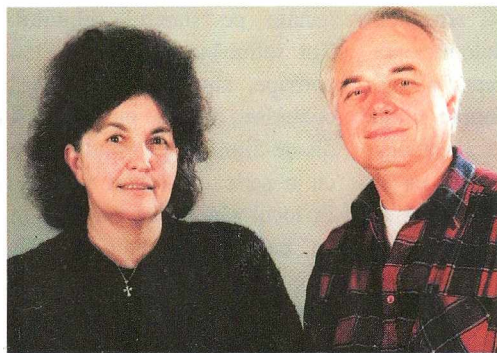
Moldova să-i dea doi viețuitori tineri, pentru că ar avea nevoie de ei la schitul din gura peșterii. Așa am ajuns eu și cu încă un coleg la acest schit. Celălalt frate însă a plecat între timp, deoarece condițiile de viață

din cauza lipsei lui de continuitate. Din 1820 și până-n 1964 el a ars de patru ori. Reconstrucția sa a început abia în 1993 și s-a terminat în 1996 (lucrarea nu era posibilă fără ajutorul fabricii de ciment de la Fieni). Cât

cabanieră extrem de ciudată. O fată înaltă, suplă, cu părul negru, care umblă aproape tot timpul îmbrăcată într-un tricou cu mânecă scurtă în timp ce noi, turiștii, eram înfolfoliți până-n dinți. O cheamă Irina Adam, are 26

munte, iar disciplina turiștilor este o condiție esențială pentru a nu fi dat afară din cabană.

Tot dură s-a arătat a fi Irina și în declarațiile despre paranormalii care vin pe Vârful Bucura: „După '90 aici a fost o adevărată invazie de paranormali. Veneau în grupuri de câte 250-300 de oameni și făceau tot felul de chestii stranii și de figuri ciudate, așezați între Bucura și stâncă aceea de la baza vârfului. La stâncă ei îi spuneau Muntele Ocolit. Dar ei n-aveau nici o treabă cu muntele... În plus, parcă erau hipnotizați. Toți ascultau de unul singur fără nici un pic de discernământ. Pe șeful lor, dacă mai țin bine minte, îl strigau «comandorul». Au dormit în câteva rânduri și la noi la cabană. Odată am găzduit chiar 150 de oameni, deși capacitatea noastră este de aproape 50 de locuri. Vă dați seama ce era aici? Dar, după 1995, s-au potolit brusc.

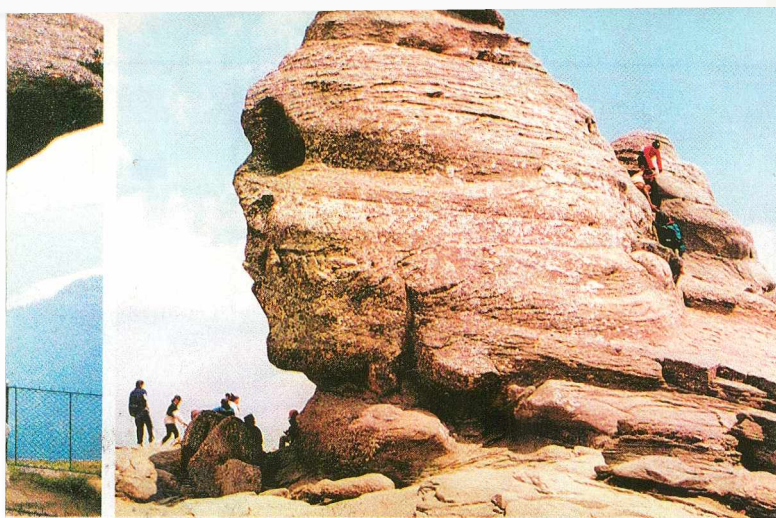
Pro și contra Muntelui Kogaion:

Lidia Bârsan și Bebe Stratulat – tehnoradianți, Irina, „cabaniera de fier” de la Omu și călugărul Calinic Dandu

de aici sunt foarte grele iarna. Tot din acest motiv au plecat și alți călugări astfel că-n momentul de față mai suntem doar trei monahi, cu tot cu părintele stareț. Schitul are atât de puțini viețuitori și

despre lucrurile acelea paranormale, au venit și alții și ne-au întrebat despre ele. Noi le considerăm niște erezii și atâta tot. Ce energie să fie aici, în afară de «energia» duhovnicească?”

de ani și este căsătorită cu un telecabinier de la Sinaia. Cu soțul său se vede la câteva luni, deoarece au meserii diferite. Deși face toată treaba la cabană singură (ajutată, ce-i drept, de doi

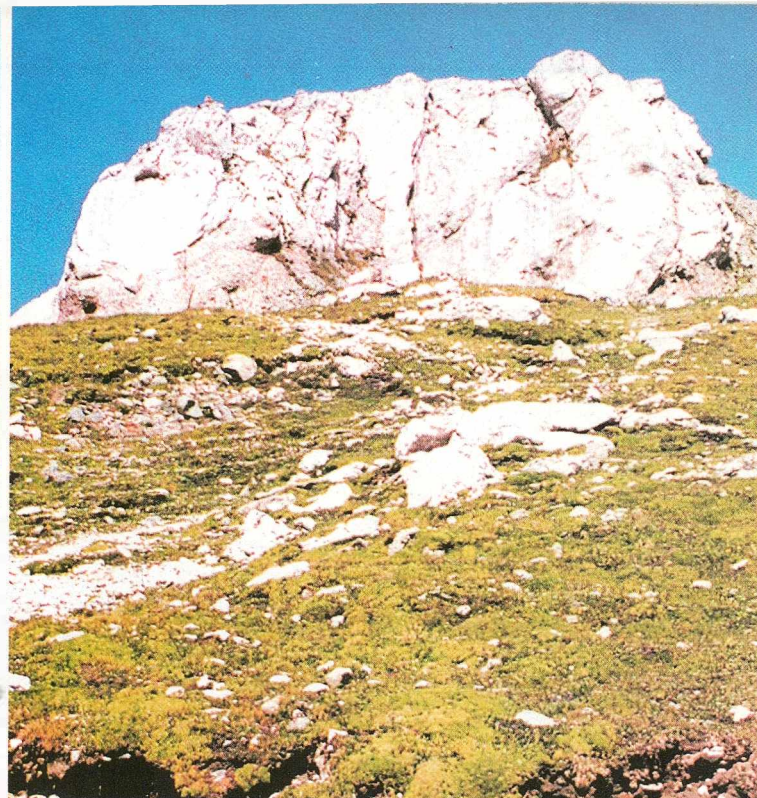

Imperturbabil, Sfînxul

Acum mai vin rar grupuri de câțiva oameni care se interesează despre aceste lucruri și care „meditează“, cum spun ei, la baza vârfului. Dar eu, sinceră să fiu, deși am familia de zeci de ani pe munte și am vorbit cu atâția oameni de munte, n-am auzit pe nici un individ serios să spună ceva de aceste energii“. Cât despre Muntele Ocolit, pe care ni l-a arătat cabaniera, este de fapt o stâncă inaccesibilă oilor, bașca faptul că nu are pe ea nici un strop de verdeață. În aceste condiții, chiar dacă vreo oaie ar reuși, cu chiu cu vai, să se cocoșe pe acesta, n-ar avea nici un pic de motivație. Datorită acestor evidente, nu am mai săcâit ciobanii cu întrebări care li s-ar fi putut părea stupide.

Cu toate acestea, Bebe Stratulat și Lidia Bârsan, doi dintre cei mai reputați tehnoradianți din România susțin cu tărie că Muntele Kogaion este axul energetic al întregii lumi. Ei ne-au făcut un portret al Kogaion-ului, afirmând că au încercat pe propria-i piele, împreună cu zeci și zeci de oameni proprietățile energetice ale Muntelui Ocolit: „Cei care vizitează acest centru energetic al întregii lumi se încarcă, în urma unei inițieri speciale, cu foarte multă energie cosmică. Inițiatii devin în acest mod mult mai receptivi la energiile universale, oricând și în orice

punct al globului s-ar afla. Aceste „daruri divine“ sunt cunoscute pentru proprietățile lor din vremea dacilor, ai căror preoți se desăvârșeau pe locurile respective încă de acum 2.000 de ani. Dar, tradiția tehnoradianță susține că aceste zone montane primesc doar anumite persoane însemnate și că, cine nu trebuie, nu va ajunge aici. De asemenea, dacă într-un grup de aleși există cineva „nechemat“, întreg grupul va avea de suferit în ceea ce privește relația sa cu energiile cos-

Ținta drumului inițiat: Kogaionul sau Muntele Ocolit

Bucegi. Peștera Ialomicioara este Yin, iar Grotă lui Zamolxis este Yang.

După Ialomicioara urmează cea de-a doua parte a drumului inițiat. Ea începe de la Piciorul Babelor și se continuă (dar nu pe poteca mar-

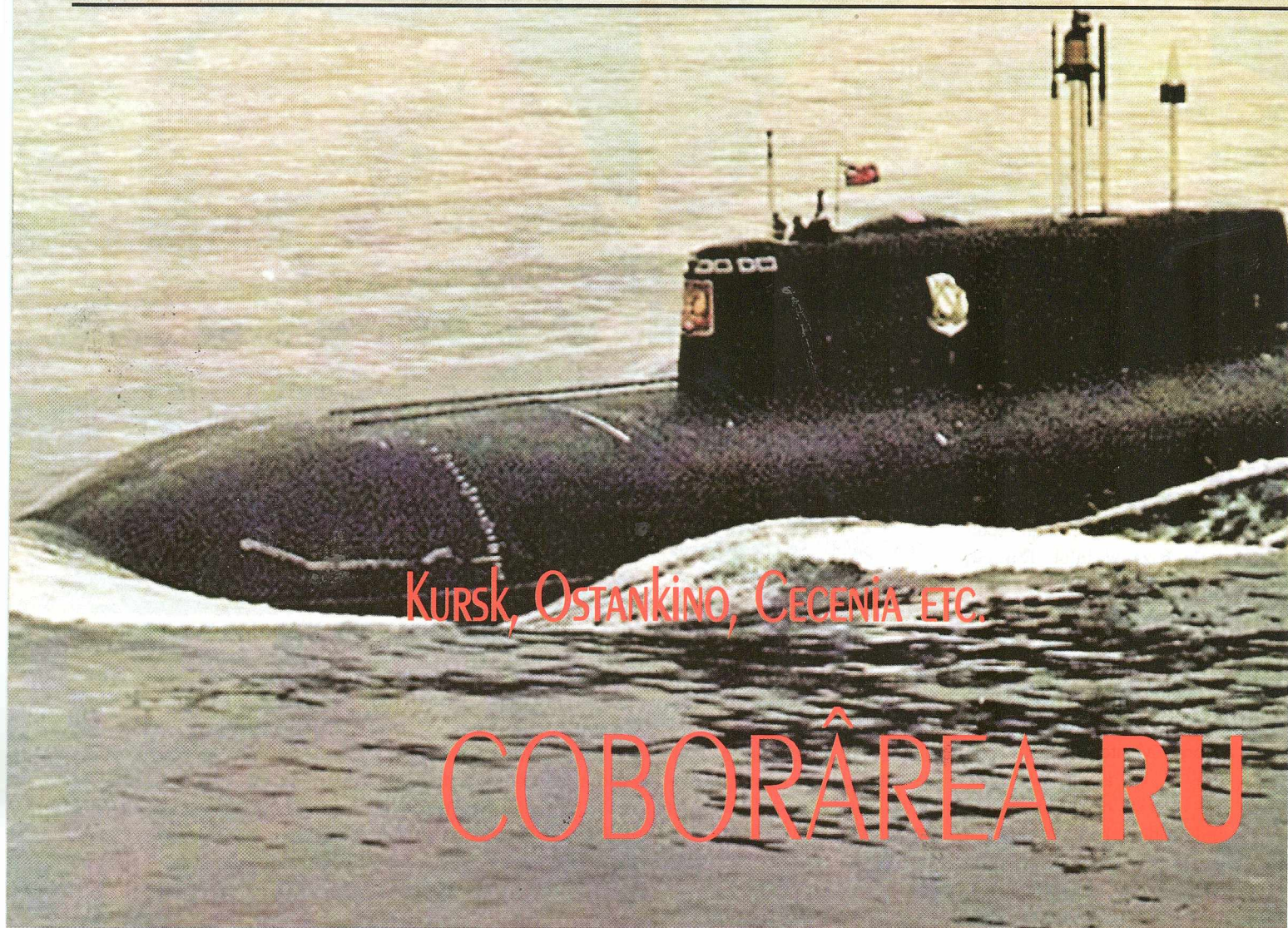
culme cu două vârfuri, care formează un fel de șa. Unul dintre cele două vârfuri este Bucura, în apropierea căruia se află o stâncă imensă ce poartă în lumea localnicilor numele de Muntele Ocolit deoarece animalele îl ocolesc aproape cu sfîntenie. Pe vremea dacilor acesta era muntele Kogaion. Odată ajunși aici vizitatorii inițiați trebuie să urce pe vârful Bucura. Apoi coboară pe deschizătura dintre cele două vârfuri, denumită și „coarda de argint“ a pământului, deoarece legătura Pământului cu universul este în acest punct mai puternică decât în altă parte. Cei care reușesc să ajungă până la coarda de argint au șansa unică de a se acorda în mod natural cu frecvența energiei universale.“

În concluzie, problema Kogaionului rămâne în continuare deschisă. Mitul său nu a „prins“ cu adevărat, mai mult, este pe cale să se destrame și-n cercurile promotorilor lui, adică în cercurile paranormale...

MEDITAȚIA ÎN FAȚA URSOAICEI DEZVOLTA CHAKRA ASNA

mice, deoarece comunicarea cu forțele superioare va fi îngreunată. Inițierea începe de la Peștera Ialomicioara, în fața căreia se află un schit. Încăperea „Sala Urșilor“ găzduiește o stâncă numită Ursul Mare sau Ursoaica. Ursul Mare creează în jurul său un spațiu energetic deosebit, iar meditația în fața sa este obligatorie, de preferință pe întuneric. În acest mod se dezvoltă propria sensibilitate în zona **Chakrei Asna** (al treilea ochi). Traseul se continuă până în fundul peșterii, la locul numit Altar. Din Ialomicioara se merge la Peștera lui Zamolxis, unde are loc inițierea. De menționat că ambele peșteri se află într-un echilibru perfect, asemeni întregului munte

cată, ci pe alte potecuțe) până la Patul Cosmic. Acesta este un megalit care, cu un anumit grad de imaginație și privit dintr-un unghi special, se aseamănă cu un pat pe care stau întinși un bărbat și o femeie (yin – yang). Următorul punct al inițierii care trebuie atins este Sfînxul (de factură yin, ca și cel egiptean). Dualitatea Sfînxului se realizează cu ajutorul unei stânci yang, denumită Falusul (amplasată paralel cu Sfînxul, pe Valea Ialomiței). Din acest punct se continuă drumul până la Omu, dar nu se ajunge aici. După ce este depășit Mecetul (cimitirul) Turcesc, când poteca trece pe versantul estic, prin partea stângă a muntelui urmează o

KURSK, OSTANKINO, CECENIA ETC.

COBORÂREA RU

August 2000 a fost o lună neagră pentru Rusia. La 8 august, o explozie într-o stație de metrou din Moscova a făcut o duzină de victime, readucând în sufletele rușilor spaima că s-ar putea afla doar la începutul unui nou val de atentate cecene. Tocmai se împlinea un an de la declanșarea celui de-al doilea război cecen și cum rușii au, pe de o parte, reflexul aniversărilor, iar pe de alta, un veritabil sindrom cecen, au pus imediat în seama islamiștilor din Caucaz explozia din metrou, chiar dacă nu găsiseră – și nici după trei săptămâni nu aveau să găsească – vreo probă materială în acest sens.

Patru zile mai târziu, la 12 august, altă veste neagră: submarinul nuclear Kursk, unul dintre cele mai noi și mai moderne, o adevărată

perlă a marinei militare rusești, se scufundă în Marea Barents în cursul celor mai

du-și moartea la 108 m adâncime. Drama ar fi fost suportată mai ușor de populația

Președintele Vladimir Putin (stânga) consolează familiile celor dispăruți.

În centru, Irina Liașina, soția capitanului de pe submarin

mari manevre din ultimii cinci ani ale Flotei Nordului, 118 marinari și ofițeri găsin-

Rusiei dacă guvernanții de la Moscova nu ar fi dat dovadă, în cursul acestei crize, de o

lipsă de răspundere și o incompetență de-a dreptul revoltătoare. Mai întâi, secretomania intrată în sângele birocratilor ruși în 75 de ani de comunism a făcut ca opinia publică rusă să fie anunțată abia după două zile despre această cumplită catastrofă. După care s-au oferit explicații confuze, contradictorii și parțial aberante privind cauzele ei. Zile întregi s-a refuzat orice ajutor străin pentru salvarea eventualelor supraviețuitori, pretinzându-se că Rusia „dispune de tot ceea ce este necesar” în acest sens (minciună gogonată și criminală) și acceptându-se ajutorul norvegienilor și britanicilor doar când era prea târziu. Apoi, rușii au aflat, cu stupeoare, că scafandrii norvegieni au reușit să deschidă chepengul submarinului în

Submarinul nuclear rus „Kursk” în Marea Barents, lângă Severomorsk
(imagine de arhivă din anul 1999)

SIEI ÎN INFERN

Text: BAZIL ȘTEFAN ■
Foto: AP – RÖMPRES ■

numai câteva ore, operațiune în care echipele de salvare ale flotei ruse (aflată în cvasitotalitatea ei în zonă, datorită manevrelor) eșuaseră una după alta, timp de zile întregi!; că rudele marinarilor de pe Kursk au trebuit să ajungă care cum poate până la Vidiaievo, portul de ancoră al submarinului Kursk parcurgând sute și mii de kilometri pe spezele lor, în speranța de a-și găsi viu soțul, fiul sau tatăl – sau de a-i aduce acasă și înmormânta creștinește trupul neînsuflețit; că a fost nevoie de scafandrii norvegieni pentru a se ști cu certitudine că submarinul este inundat în totalitate, că la bordul său nu mai există nici un supraviețuitor și că scufundarea sa a fost cauzată de explozii produse la bord; că, în fine, președintele Vladimir

Putin nu a catadicsit decât după aproape o săptămână să-și întrerupă concediul petrecut pe plajele însorite de la Soci, la Marea Neagră, când datoria de șef de stat îi impunea să fie acolo, la fața locului, unde se dădea, totuși, o bătălie pentru salvarea a 118 vieți omenești. Regretele sale târzii mai degrabă îl acuză decât îl scuză.

Pentru mulți ruși indiferența și răceala sa glaciară față de soarta celor 118 compatrioți condamnați la o moarte lentă în sarcofagul de oțel de pe fundul Mării Barents echivala cu o trădare. „Rușii sunt pedepsiți când trădează statul. De ce nu se întâmplă însă nimic când statul îi trădează pe ruși?”, se întreba cotidianul „Kommersant”, care pusese anterior și o altă întrebare cheie: „A cui

onoare se scufundă în Marea Barents?” Întrebare retorică, firește.

Că luna august le poartă ghinion rușilor e lucru sigur. Două probe istorice: în august 1991 a eșuat puciul

durilor comuniști împotriva lui Gorbaciov, eșec urmat imediat de destrămarea fostei Uniuni Sovietice, iar în august 1998 Rusia a ajuns pentru prima oară în istoria ei în stare de încetare a

La Vidiaievo, un ofițer al marinei ruse (stânga) față în față cu familiile disperate ale victimelor

**FARM-ING
SRL**

București Str. Baia de Arieș nr. 7, Bl. 11, Sc. 1, Et. 5, Ap. 21,
Sector 6 Tel./Fax: +40.1.411.51.28, +40.1.411.60.73

**REPREZENTANT EXCLUSIV PENTRU ROMÂNIA
AL FIRMELOR:**

**Specializată în
producția de:**

- ecografe cu
ultrasunete (alb-
negru, color, 3D,
Doppler etc.)
- lasere chirur-
gicale

INNOVA
AirTech Instruments

Specializată în producția de:

- analizoare de gaze
- monitoare multigaz
industriale și medicale
- monitoare pentru gaze
toxice

- aparatură pentru măsurarea confortului uman
- aparatură pentru măsurări în procesul de fer-
mentație

STING

- București, Piața Presei Libere 1A, Tel./Fax: 01.224.38.24; 094.337.936
- Târgoviște: Tel./Fax: 045/213.939
- Pitești: Tel./Fax: 048/211.850

- Comercializează
o gamă largă de
stingătoare de incendiu
- Unic distribuitor
pentru România al firmei
GLORIA WERKE – lider
european al fabricării
stingătoarelor de incendiu
- Verificări, reparări
și reîncărcări pentru
toate tipurile de
stingătoare de incendiu
- Ignifugarea
suprafețelor din material
textil și lemnos
- Consultanță P.S.I.

plăților. De ce august, nimeni nu poate spune. Poate e o simplă întâmplare, sau poate că rușii ispășesc astfel păcate grave comise de ei tot în august – Pactul Ribbentrop-Molotov sau invadarea Cehoslovaciei, de pildă. Oricum ar fi, șteaua lui Putin, la numai cinci luni de la alegerea sa ca președinte al Rusiei, este mult mai pală. Pentru noul țar de la Kremlin, scufundarea submarinului Kursk și moartea întregului echipaj este și o umilitoare înfrângere personală. În primul rând, fiindcă el însuși decretase organizarea acestor mari manevre navale. Apoi, fiindcă Putin vrea să facă din flotă principalul său instrument de redobândire a statutului de mare putere pentru Rusia – obiectivul său declarat, cu care a câștigat, în martie, alegerile prezidențiale. Dar scufundarea submarinului Kursk, ca și incendiul din turnul de televiziune de la Ostankino două săptămâni mai târziu semnalizează ceva mult mai grav: un dublu faliment al Rusiei – tehnologic și geostrategic. Tehnologic, pentru că, după cum s-a văzut în timpul celor două accidente, Rusia nu a fost în stare să facă față, strict tehnic vorbind, nici în apă, nici în aer, unor situații ce pot apărea oriunde, oricând. Putin însuși a vorbit, în acest context, despre „declinul întregii țări”. El i-a făcut vinovați de acest declin pe „oligarhi” (miliardarii de carton ai Rusiei) pentru că aceștia au văduvit bugetul țării de miliardele și miliardele de care ar avea nevoie armata. Dar oricât de multă dreptate ar avea în acest punct precis, Putin pune un diagnostic greșit și riscă un eșec și mai grandios dacă își va baza terapia pe el. După toate aparențele, el consideră că ar fi suficient să se revină la un control total al statului

asupra economiei, ca pe vremuri, pentru ca Rusia să redevină o superputere. Dacă ar fi astfel, cum s-ar mai explica atunci prăbușirea nu numai a URSS, dar și a întregului ei sistem de alianțe din Europa Centrală și de Est – și a comunismului însuși, ca sistem economic? „Declinul întregii țări” (cea mai întinsă, cea mai bogată în resurse materiale și foarte bogată în resurse umane) are în realitate cu totul altă explicație, care poate fi găsită în cel de-al doilea faliment al ei – cel geostrategic, de politică generală. De aproape un secol Rusia aspiră la rolul de superputere. Timp de decenii întregi, chiar la hegemonie mondială. De la Lenin la Stalin și de la Hrușciiov la Brejnev, totul a fost subordonat acestui obiectiv. Rusul de rând n-avea decât să geamă sub povară, dorințele și nevoile lui nu contau. În acest scop a fost dezvoltată o armată uriașă, aprovizionată de o industrie de apărare la fel de gigantică, supradimensionată până la absurd. Abia după încetarea războiului rece Kremlinul și-a dat seama cât de aberantă fusese această miză exclusivă pe factorul militar și neglijarea totală a economiei civile, care au provocat, în cele din urmă, ruina și prăbușirea fostei Uniuni Sovietice. După prăbușirea comunismului, armata și uriașul complex militar-industrial au pierdut mult din atenția (și fondurile) de care beneficiaseră în trecut. Lucru absolut logic, de altfel. Aspirând la o Rusie puternică militar, Putin pare să nu-și dea seama că repetă eroarea fatală comisă de autocratia de la Kremlin cu mai bine de un secol în urmă și menținută apoi ca politică de stat până în pânzele albe: aceea de a da prioritate absolută factorului militar, în dauna economiei civile.

A PIERDUT ROMÂNIA

BĂTĂLIA PENTRU

TRAIAN VUIA?

Text: VICTOR NIȚĂ și SORIN DINESCU ■

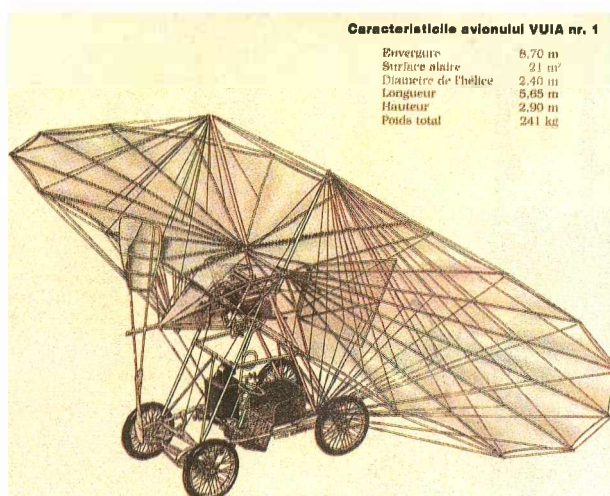
Foto: Arh. MIHAI ANDREI ■

„Noi, românii, nu am știut niciodată să ne cucerim, public, locul pe care mintea și capacitatea noastră îl merită în multe domenii ale științei universale.

Știu că nu mai am mult de trăit și dacă m-am bucurat în ultimul timp să câștig în Franța bătaia pentru Vuia, iată că ea poate fi compromisă și, cu timpul, chiar uitată și, deci, pierdută, fiindcă sunt convins că după moartea mea nici un român din cei peste 40.000 existenți astăzi în Paris nu se va strădui să îndrepte ceea ce este în curs de degradare”.

Traian Vuia la „bordul” aparatului VUIA-1, înaintea istoricului zbor de la 18 martie 1906

O schiță tehnică având caracteristicile aparatului VUIA-1

Caracteristicile avionului VUIA nr. 1

Înălțime	8,70 m
Suprafață alară	21 m ²
Diametrul de elice	2,40 m
Longime	5,65 m
Înălțime	2,90 m
Pondere totală	241 kg

Știați că anul acesta, mai exact spus la 18 martie, o dată deosebit de importantă pentru istoria mondială a aviației, în Sala Mare a Primăriei din Montesson, un orașel din imediata apropiere a Parisului, a fost dezvelit un bust înfățișându-l pe Traian Vuia? Și mai știați că, în aceeași zi, când se împlineau 94 de ani de la primul zbor

moment dat cerul a fost acoperit de mii și mii de porumbei. Bineînțeles că s-au rostit zeci și zeci de discursuri, că s-au ciocnit cupe de șampanie, că s-au schimbat amabilități...

Dar, dincolo de toate acestea, obiectul care i-a cucerit pe toți a fost avionul Vuia nr. 1, în mărime naturală (deci reconstituit, la scara

Vuia, la Montesson, unde a avut loc primul zbor, cu mijloace mecanice, al omului. Nu numai că nu a rostit astfel de cuvinte, dar, de fapt, nici nu prea avea în fața cui să le rostească. Mai mult decât atât, poate că Traian Vuia nici măcar nu avea de gând să le rostească. Pe el, dincolo de orice publicitate și de înțâietate, după care se alerga cu limba scoasă, nu l-a interesat decât zborul în sine. A vrut să zboare, să-și demonstreze sieși că se poate zbura cu un aparat mai greu decât aerul, cu un aparat propulsat de forțe mecanice, și a reușit. Și în acest an, la Montesson, evenimentul de acum 94 de ani a fost sărbătorit cu o debordanță bine temperată. Bine temperată pentru că, de fapt, în ultima mare istorie a aviației, *Histoire de l'Aviation*, din 1997, scoasă de celebra Editură Flammarion, numele lui Traian Vuia lipsește cu desăvârșire, el nefiind pome-

NUMELE LUI VUIA A FOST OMIS DIN ISTORIA MONDIALĂ A AVIAȚIEI

pe care Traian Vuia l-a efectuat la Montesson, Piața „Pablo Picasso”, din fața liceului cu același nume, a devenit Piața „Traian Vuia”? Și mai știați că, în noua Piață „Traian Vuia”, a fost dezvelit și un monument închinat lui Traian Vuia?

Cu alte cuvinte, în acest ultim an al secolului în care omul s-a desprins pentru prima dată de pământ, utilizând forța mecanică – întâietate ce-i revine românului Traian Vuia! – la Montesson, ziua de 18 martie a fost una festivă. O zi în care Fanfara și Formația de toboșari ale Armatei Aerului au intonat imnurile de stat ale României și Franței, în timp ce întreg Montesson-ul era scaldat de freacățul steagurilor tricolore, române și franceze. Și pentru că de zbor era vorba, la un

de 1:1), adus de la Muzeul Aerului și Spațiului de la Le Bourget. Nu era puțin lucru să vezi aparatul, fie el și reconstituit, cu care Traian Vuia a realizat, la 18 martie 1906, pentru prima oară în lume, acel zbor de numai 12 metri, la o înălțime de 60 de centimetri. Da, a fost un adevărat „salt de purice”, cum l-a numit presa timpului, dar pe deplin egal cu primul pas al

MILIONARUL BRAZILIAN ALBERTOS SANTOS-DUMONT A URCAT PE LOCUL ÎNTÂI

omului ajuns pe Lună, pas despre care autorul său, Neill Armstrong, spunea că este unul mic pentru om, dar foarte mare pentru omul. Cam așa ceva putea să spună, la 18 martie 1906, și Traian

nit nici măcar la indexuri!

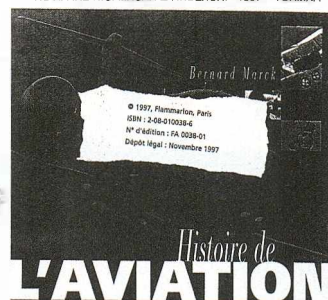
Dar pentru că, vorbă vechi, nu mor caii când vor câinii, să vedem cum de s-a întâmplat ca Traian Vuia să-și piardă locul, adică întâietatea, în opinia unor cercetători ai

Brevetul de inventator al lui Traian Vuia pentru „automobilul-aeroplan” emis în 1903

TRAIAN VUIA LIPSESTE DIN ULTIMA ISTORIE A AVIAȚIEI

NU APARE NICI MĂCAR LA INDEXURI - 1997 - TOAMNA

Coperta ultimei mari istorii a aviației, apărută la Editura Flammarion, în 1997, din care numele lui Traian Vuia lipsește cu desăvârșire

Afișul manifestărilor de la Montesson, din 18 martie 2000

istoriei aviației.

Așadar și prin urmare, Traian Vuia zboară pentru prima dată la 18 martie 1906, la Montesson. În acea perioadă, în America, frații Wright realizau mici zboruri, dar cu o decolare prin catapultare, nu prin mijloace mecanice proprii. Câteva luni mai târziu,

adică în iunie, la Issy-les-Moulineaux, Traian Vuia reușește un zbor de 25 de metri. Cu toate acestea, brazilianul Albertos Santos-Dumont este considerat primul om care s-a desprins de la pământ, prin mijloace mecanice, datorită unui zbor de 200 de metri, în parcul Bagatelle din Paris, la data de 25 octombrie. Între zborurile lui Traian Vuia și ale brazilianului Santos-Dumont ar fi, ca timp, o oareșcare distanță, inclusiv niște cifre care, de fapt, n-au nici o relevanță. Și ar mai fi între cei doi încă un personaj, danezul Ellenhammer, care a reușit la 12 septembrie 1906 – deci cu o lună și jumătate înaintea brazilianului! – un zbor de 42 de metri. Dar înaintea celor doi, a căror întâietate nu poate fi nicicum pusă la îndoială, apare, pe primul loc, milionarul brazilian Alberto Santos-Dumont!

Cum de s-a ajuns la o astfel de opinie, se poate afla dintr-o scrisoare pe care Alexandru Danielopol, un român ajuns în Franța pe la sfârșitul deceniului al 7-lea, i-o adresează bunului său prieten Constantin Manolache, una dintre legendele încă vii ale aviației românești. Deși nedată, scrisoarea a fost expediată cam pe la finele anului 1995. Dar iată un amplu fragment din această scrisoare:

....„S-a hotărât, la cererea insistență a Braziliei (la nivelele cele mai mari), să se comemoreze 90 de ani de la zborul din Bagatelle, angajându-se Brazilia la toate cheltuielile, oricât de scumpe ar fi ele, dar cu condiția ca să se arate că dacă Vuia – după cum consemnează Aeroclubul Franței în recente sale publicații – a fost primul care s-a desprins de la sol, primul recunoscut oficial, prin omologare, a fost Santos-Dumont. S-a pornit de la ideea că salturile lui Vuia, de 12 și apoi de 25 de metri n-au fost decât începuturi necontrolate precis, deși au existat ca încercări, poate, dar realizate

fără confirmări precise, ele nefiind înscrise în registre oficiale.

Pe de altă parte, Brazilia se angajează ca Expoziția Santos-Dumont să fie plimbată în toată lumea, pe socoteala Braziliei, sub auspiciile Aeroclubului Franței, care – cu ocazia celebrării centenarului său – în 1998 – ar căpăta, astfel, o importantă publicitate mondială.

Nu-ți spun că Aeroclubul a fost imediat de acord, împăcând, zice el, capra și varza, considerând că prima încercare reușită ar aparține

lui Vuia, dar zborul – adică o deplasare completă, decolare-aterizare pe un parcurs de peste 100 de metri (au fost 200 de metri parcurși la Bagatelle), înregistrat ca atare, aparține lui Santos-Dumont, conform cerințelor stabilite la acea vreme, cerințe care prevedeau că premiul se va acorda zburătorului care, primul, va depăși 100 de metri decolând și aterizând fără incident de zbor. Vuia nu a zburat public și nici nu s-a străduit să-și înregistreze zborul. Și apoi nu a atins niciodată 100 de metri!

Aceasta este poziția actuală a Aeroclubului Franței, în ciuda numeroaselor și violen-

te lui exagerată, și-a periclitat prioritatea istorică făcându-și prima decolare neascultându-l pe Besançon, secretarul general al Aeroclubului Franței din acea vreme, care-i ceruse insistent să nu purceadă la experimentarea avionului său până nu va fi și el prezent, Besançon fiind la 16 martie 1906 internat temporar și de scurt timp în spital. Vuia, vrând să profite de o zi cu vreme frumoasă, nu l-a ascultat și nici măcar nu a chemat vreun funcționar al Primăriei din Montesson, care se găsea la 200 de metri de locul zborului, pentru a asista la acel zbor epocal. Un fotograf-jurnalist, venit în treacăt pe la Primărie, s-a repezit să facă o fotografie pe care a publicat-o apoi în ziarul său, într-un colț neînsemnat, pe când Santos-Dumont a făcut apel la fotografii cei mai mari ai Parisului și Londrei, iar Ambasada Braziliei a pus imediat, la câteva zile, temelie unui monument ce se află și astăzi la Bagatelle!

Noi, românii, nu am știut niciodată să ne cucerim, public, locul pe care mintea și capacitatea noastră îl merită în multe domenii ale științei universale!

Știu că nu mai am mult de trăit și dacă m-am bucurat în ultimul timp să câștig în Franța bătălia pentru Vuia, iată că ea poate fi compro-

MAȘINAȚIUNI DIPLOMATICE

telor mele intervenții.

Îți trimit catalogul Expoziției în prima sa formă, din care am cerut să mi se șteargă numele din Comitetul de organizare, considerând că dacă aş rămâne colaborator la un asemenea program, aş fi un adevărat trădător al gândurilor și sentimentelor mele față de țara noastră. De aici fiind foarte posibil să-mi pierd calitatea de vice-președinte al Comisiei de Istorie, nevoită să mă înlocuiască pentru asigurarea prezentării expoziției.

Dar și Vuia, în modestia

Aleodor Frâncu, secretar de stat (MAE) și primarul din Montesson, Jean-François Bel, la dezvelirea bustului înfățișându-l pe Traian Vuia

Steagurile tricolore ale României și Franței, ca două aripi ale bustului închinat lui Traian Vuia

Piața și monumentul „Traian Vuia” din Montesson

Primăria din Montesson

Placa fixată pe monumentul „Traian Vuia”

misă și, cu timpul, chiar uitată și, deci, pierdută, fiindcă sunt convins că după moartea mea nici un român din cei peste 40.000 existenți astăzi la Paris nu se va strădui să îndrepte ceea ce este în curs de degradare”.

Tristă, dar și adevărată, în mare parte, scrisoarea lui Alexandru Danielopol, scri-

Louvre, Place de la Concorde, Champs-Élysées, Arcul de Triumf, L'Arche de la Défense, ca să taie apoi Rond Point Royal, acest ax trece și prin Montesson. Ar fi vorba – sigur că da – de o nesemnificativă coincidență, dar același ax străbate și Bucureștiul! N-ar mai fi vorba, de această dată, doar

SOARELE ÎNSUȘI ESTE DE PARTEA LUI VUIA

soare din care am reprodus cu acceptul domnului Constantin Manolache, cel căruia i-a fost adresată. Dar, dacă ar fi să evaluăm serbările din acest an de la Montesson, s-ar părea că bătălia nu este chiar pierdută. Cât despre omiterea numelui lui Traian Vuia din ultima mare istorie a aviației, cea scoasă la Editura Flammarion, neajunsul acesta se poate, firește, repara. Depinde de noi, românii, ca strădaniile de până acum să nu se spulbere precum cenușa-n vânt.

Până una-alta, există ideea ca, anul viitor, primul dintr-un

de o simplă întâmplare. Numai că partea senzațională abia acum apare: în ziua de 21 iunie, cea mai lungă zi a planetei, ziua solstițiului, axul soarelui coincide perfect cu această axă care leagă cele trei localități. Lăsăm toate aceste coincidențe pe seama celor care se ocupă cu fascinantul domeniu al paranormalului. În ceea ce ne privește, vom nota că evenimentele ce se vor derula la anul, la Montesson, vor demara chiar în ziua de 21 iunie, ziua în care parcă soarele însuși vrea să le patroneze din înaltul cerului, soarele care, să ne

SPERANȚELE ROMÂNILOR POT SĂ RENASCĂ LA MONTESSON

secol și mileniu care stau să înceapă, la Montesson să se deruleze un șir de evenimente care să celebreze zborul lui Traian Vuia.

Parvenindu-ne, pe căi nu tocmai întortocheate, o copie a proiectului viitoarelor evenimente ce-i vor conferi orașului Montesson, pe o perioadă de aproape două săptămâni, titlul de „Capitala Primului Zbor al Lumii”, titlu care nu este chiar de ici – de colo, vom nota, pentru început, un fapt cu totul și cu totul senzațional: principalul ax al Parisului, de-a lungul căruia se aliniază Muzeul

aducem aminte, l-a pedepsit pe legendarul Icar topindu-i aripile de ceară cu care acesta se apropiase prea mult de vâlvătaia sa.

Dar să ne întoarcem la proiectul în cauză, în fapt o versiune preliminară ai cărei principali autori sunt primarul adjunct din Montesson, domnul Didier Breuzet, Petra Maria Petrescu, funcționar al Uniunii Artiștilor Plastici din România, aflată la o bursă în Franța, și Claudine Boru, din partea primăriei din Montesson, care va asigura serviciile de comunicații.

Este vorba de un proiect tehnico-științific, dar și cultural, la care vor participa atât specialiștii și cercetătorii istoriei aviației și artiștii plastici (sculptori, pictori, graficieni, ceramiști etc.), muzicieni, coregrafi... Un loc aparte îl vor ocupa, firește, filatelii și colecționarii, dar mai ales acei oameni minunați și mașinile lor zburătoare, respectiv aviatorii care-și vor etala măiestria acrobatică deasupra câmpului unde, cu 95 de ani în urmă, Traian Vuia realiza primul zbor al lumii, cu un motor de 24 CP, alimentat cu acid carbonic lichid, acel zbor de numai 12 metri, la o înălțime de 60 de centimetri, acel zbor care era unul foarte mic pentru om, dar foarte mare pentru omenire.

De fapt, proiectul nu-și propune doar celebrarea lui Traian Vuia, care este, la urma-urmelor, un fericit și extraordinar pretext, ci și angajarea unor forțe științifice și culturale din Franța și România, realizându-se astfel un dialog cât mai divers și totodată mai productiv.

Considerându-se că principalii beneficiari ai derulării acestui proiect vor fi știința și cultura română, este de presupus că primii interesați ar trebui să fie Ambasada României, Centrul Cultural Român din Paris, Institutul Francez din București, diaspora română din Franța, dar, evident, și din alte țări ale lumii, acestora adăugându-li-se Primăria din Montesson.

Dar pentru că proiectul este, cum spuneam, doar o versiune preliminară, urmează ca revista *Flacăra*, în viitoarele sale numere, să vă țină la curent cu demersul și evoluția evenimentelor. Să vedem cum luptă România pentru a-și apăra întâietatea într-unul din cele mai captivante domenii, aviația.

„PRIN VULTURI VÂNTUL VIU VUIA”

Traian Vuia s-a născut la 7 august 1872, în satul Hurducu Mare (azi, satul Traian Vuia), în apropiere de Lugoj. Liceean fiind, la Lugoj, Vuia construiește, la nivel de machetă, un „automobil înaripat”. La finele studiilor universitare, Politehnica și Dreptul, Vuia pleacă în Franța, alăturându-se cohorții de „visători” care, năpădind Parisul, năzuiau să zboare cu o „mașină mai grea decât aerul”. În 1903 devine posesorul unui brevet de invenție pentru un „aeroplan automobil”. Susținut financiar și moral de comunitatea românească, printre care bănașii Coriolan Bre-

„Daily Maile”, pentru primul om care va zbura peste 100 de metri. Dar, surpriză,

englezii au întors-o ca la Ploiești și au revenit precizând că premiul va fi câștigat de cel ce va zbura pe

român avea să uimească lumea aviației, acesta fiind Henri Coandă, al cărui „avion fără elice” a fost prezentat la cel de-al doilea Salon Internațional de Aeronautică de la Paris, în 1910. Din nefericire, în luna decembrie a aceluiași an, avionul lui Coandă explodează, în timpul încercărilor, datorită unor defecțiuni ale sistemului de propulsie. Deloc descurajat, Coandă concepe și construiește, peste numai un an, în 1911, primul avion bimotor din lume. Și dacă tot ați intrat în istorie, mai scrieți câteva lucruri care au o anume însemnătate. În 1909, la numai trei ani și ceva de

A CUI ESTE ÎNTÂIETATEA? A ROMÂNULUI TRAIAN VUIA!

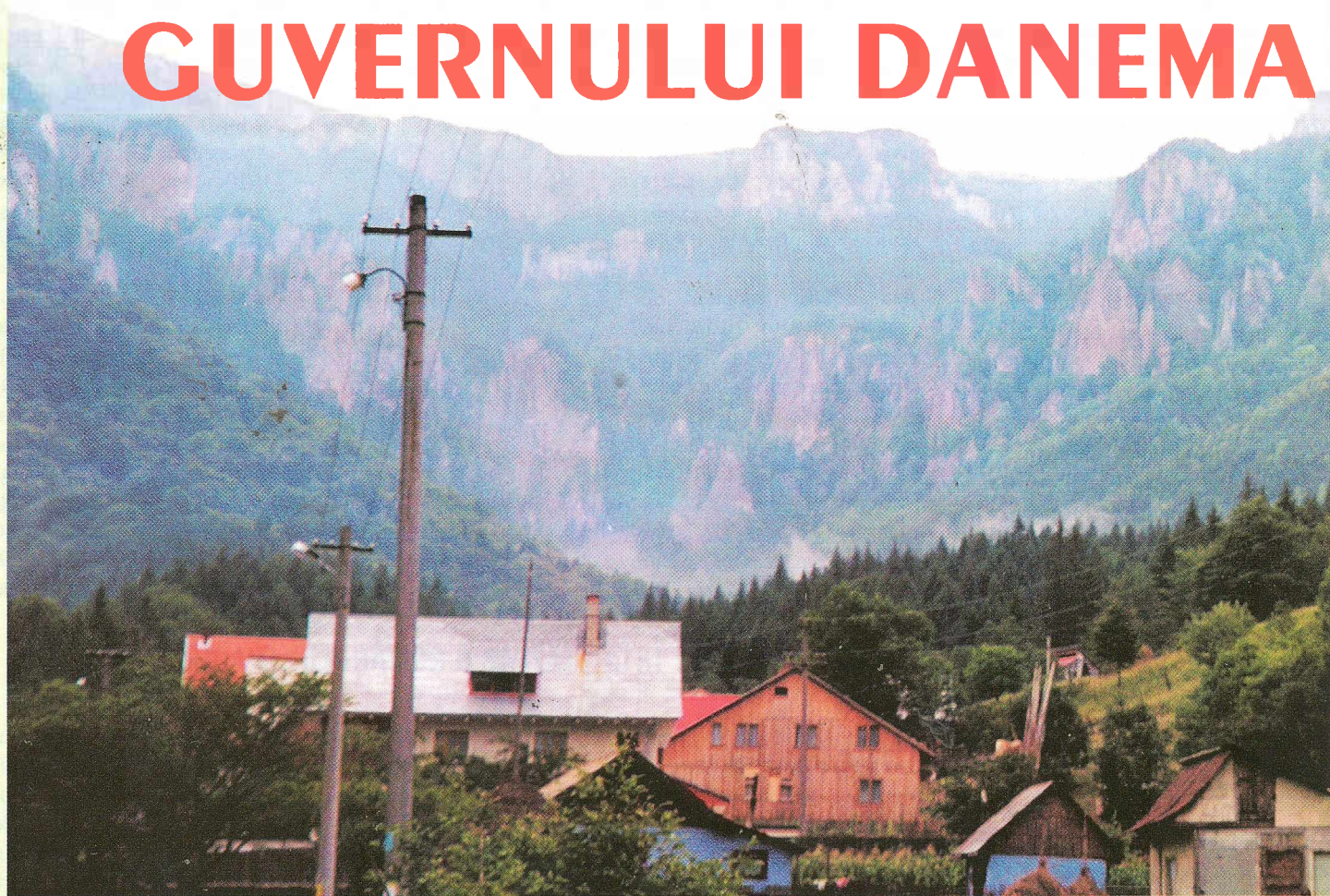
diceanu și Gheorghe Dobrin (interesant este că inventatorul era considerat de presa vremii drept „hongroise”, datorită pașaportului emis de autoritățile maghiare), Vuia încheie la finele anului 1905 construcția „aeroplanului automobil” ce se va numi VUIA 1, cu care zboară la 18 martie 1906. După un rulaj de 50 de metri, aparatul se desprinde de la sol și plutește 12 metri, la o înălțime de 60 de centimetri. Câteva luni mai târziu, în august 1906, cu același aparat, Vuia realizează un zbor de 25 de metri, la o înălțime de 2,5 metri. Peste un an, cu un alt aparat, VUIA 2, românul efectuează, la 17 iulie 1907, un zbor de 70 de metri. Dar, între timp, brazilianul Albertos Santos-Dumont reușise un zbor de 200 de metri. Santos-Dumont ar fi trebuit să câștige premiul de 10.000 de lire sterline, instituit de Lordul Northcliffe, patronul ziarului

distanța Londra – Manchester!

De fapt, brazilianul, un milionar excentric, nu avea nevoie de premiu, ci de glorie. Revenind la performanțele lui Traian Vuia, acestea sunt repede uitate, inventatorul român intrând într-un con de umbră și viață mizeră. „Locuiește, declară Constantin Manolache, la Paris, în cartierul Garche, strada Toulon, este îngrijit în ultimii ani de preotul greco-catolic Surdu, iar în anul 1950 este adus în România datorită străduințelor lui Petru Groza. În același an, în septembrie, se va stinge din viață. Cel care l-a îngrijit în ultimele luni de viață a fost, la ordinul lui Petru Groza, căpitanul Stancovschi, azi general (r) de brigadă, cu care am avut un amplu dialog pe care l-am înregistrat pe o casetă. Dar, ca să dați acestui articol o deschidere, n-ar fi rău să consemnați că, la numai 4 ani de la zborul lui Vuia, un alt

la zborul lui Traian Vuia, au loc, la București, trei zboruri, efectuate de celebrul Louis Blériot, invitat de prințul George Valentin Bibescu, acesta din urmă fiind posesorul brevetului de zbor cu numărul 20 din lume, ceea ce este un lucru extraordinar. În fine, un an mai târziu, adică în 1910, la 17 iulie, Aurel Vlaicu zboară, pentru prima dată, pe Câmpul de la Cotroceni, pe o distanță de 50 de metri, la o înălțime de circa 4 metri. Din păcate, ca și Vuia, Vlaicu a murit, tot în luna septembrie, prăbușindu-se, la 13 septembrie 1913, în apropiere de Câmpina, lângă satul Bănești. Vuia i-a supraviețuit, până în 1950. Am aflat că MAE, prin Departamentul de cultură, știință și culte, va comemora în acest an, într-un mod mai special, trecerea în neființă, acum 50 de ani, a lui Traian Vuia”.

CEAHLĂUL RENASTE DAT GUVERNULUI DANEMA

Ceahlăul este unul dintre munții cărora românii le datorează enorm, atât în plan social cât și în plan cultural, estetic, economic etc. Acest lucru nu i-a împiedicat prea tare pe locuitorii frumoasei noastre țări să privească nepăsători și chiar să contribuie din belșug la degradarea celebrului munte. De câțiva ani însă, datorită contribuției decisive pe care a avut-o Ministerul Energiei și Protecției Mediului din Danemarca, șansele Ceahlăului de a supraviețui au crescut considerabil.

Într-un top neoficial al celor mai populari munți din România, cu siguranță că pe primele locuri s-ar afla vârfurile care au ca bază Valea Prahovei (cu precădere Bucegii). Tradiția stațiunilor din zonă în turism, facilitățile create cabanelor (conduce de gaze cvasiprezente, drumuri accesibile autovehiculelor până la altitudini impresionante, investițiile masive,

lobby-ul puternic) și, nu în ultimul rând, situarea munților în relativa vecinătate a Capitalei au făcut din această parte a Carpaților Meridionali

perla turismului montan românesc. De o bună apreciere din partea turiștilor români și nu numai se bucură și Apu-

senii, care beneficiază, în afară de o parte dintre facilitățile pomenite la Carpații Meridionali, și de avantajul coeficientului ridicat de dez-

că a Moldovei. Anii săi de glorie păreau să fi apus o dată cu răzeșii lui Ștefan cel Mare sau cu romantismul retoric al lui Coșbuc. Începând din anii '60 însă, Gheorghe Iacomi, un renumit chirurg din Piatra Neamț, a transformat pasiunea sa pentru munte într-o obsesie care a dus la renașterea turismului pe Ceahlău. În aproape 40 de ani de montanism, Iacomi

O SPLENDOARE RENEGATĂ

voltare al Ardealului. În comparație cu acești munți, Ceahlăul a lăsat impresia că împărtășește soarta economi-

ORITĂ RCEI

Text și foto: CIPRIAN ENEA ■

a marcat sute de poteci, a instruit nenumărați salvamoniști, a salvat viețile multor ghinionști veniți în vacanță, a scris câteva cărți privind istoria și spiritualitatea muntelui și a realizat chiar o hartă a Ceahlăului. Dar Iacomi s-a stins în 1991, la vârsta de 74 de ani. Enormă sa muncă, departe de a-și găsi împlinirea, era pe punctul de a se risipi. Lipsa banilor transformase Ceahlăul într-un munte superb și sălbatic, dar care se afla la cheremul aventurierilor sau al specialiștilor montaniarzi. În astfel de condiții, conservarea acestui impresionant colos al naturii devenise un lucru incert, o chestiune de destin.

Daniil Harasemiuc este secretarul Consiliului Jude-

țean Neamț. Împreună cu Raul Papalicef (șeful Salvamont și Protecție a Rezervației Naturale Ceahlău) a pus la punct un proiect de relansare a muntelui Ceahlău în circuitul turistic românesc și un proiect de protecție a

slăbiciune aparte. Pe cât de încântați erau de ceea ce săvârșise natura pe aceste meleaguri, pe atât de revoltați se arătau de distrugerile pricinuite de mâna omului. În acele zile s-a născut un tandem alcătuit din Ministerul

unor mese și bănci care să asigure un cadru adecvat micilor popasuri turistice. În paralel cu aceste lucrări s-a trecut la amenajarea a trei stațiuni montane: Fântânele, Izvorul Muntelui și Dochia.

S-a investit mult pentru a face din cabanele din aceste locuri adevărate oaze de confort, atât cât este el posibil la munte. Am cheltuit bani pentru ca din aceste zone să nu lipsească apa caldă, apa rece, camerele confortabile cu două paturi, sălile de duș etc. Tot datorită acestui program au putut fi realizate alte lucruri extrem de importante. Printre acestea se numără și două centre de informare și supraveghere a muntelui, situate la Izvorul Muntelui și la Durău. Cel de la Durău este realmente impre-

CÂND STRĂINII ÎNDRĂGESC ROMÂNIA MAI MULT DECÂT ROMÂNII

mediului în zonă. Despre cum a fost dus la bun sfârșit un obiectiv ecologico-turistic în care nimeni nu vroia să investească ne povestește domnul Harasemiuc: „Eu am 32 de ani de când lucrez în clădirea Consiliului Județean Neamț și știam foarte bine cum stătea treaba cu Ceahlăul. Când, în 1993, au venit câțiva danezi în vizită la Piatra Neamț, m-am gândit să le cer sprijinul. Proiectele inițiate de mine și de Raul Papalicef, împreună cu o serie de instituții locale, nu avuseseră până la acea dată sorti de izbândă. Planurile se prăfuiiau în sertare, iar de munte nu se îngrija nimeni. Promisiuni am avut destule, inclusiv din partea unor delegații de italieni și francezi. Dar nimeni nu mișcase un deget. Așa stând lucrurile, am încercat și cu danezii. Aceștia s-au îndrăgostit imediat de județul nostru, iar pentru Ceahlău au prins o

Energiei și Mediului din Danemarca, pe de o parte, și Consiliul Județean Neamț, pe de alta. Acestei echipe i s-au alăturat alte instituții ale județului precum: Direcția Silvică, Agenția de Protecție a Mediului, organizațiile guvernamentale „Iacomi” și „Polița cu Crini”, Muzeul de Științe ale Naturii etc. Sco-

ACUM EXISTĂ TURISM LA STANDARDE EUROPENE ȘI ÎN CEHLĂU

pul nostru a fost încă de la început reabilitarea biodiversității și a protecției mediului în Ceahlău. Concret, pot să vă spun că programul nostru cuprindea: delimitarea foarte exactă și inscripționarea zonei rezervației naturale, confecționarea și instalarea semnalelor de avertizare și de ghidare în munți, stabilirea de restricții, realizarea indicatoarelor pentru traseele turistice precum și instalarea

sionant, vă spun cu mâna pe inimă. Aceste centre vor fi date în folosință în această toamnă. S-au făcut de asemenea importante investiții și în ceea ce privește drumurile, care să asigure o mai bună circulație între principalele zone de interes turistic în Ceahlău. Pe lângă faptul că s-au reparat drumurile vechi, acum lucrăm la redeschiderea unor căi de acces scoase din circulație. Tot cu acest prilej

Pamoramă de la Izvorul Muntelui (pe fundal se vede cabana)

Aici vor construi danezii un nou centru de informare

Intrarea în cabana Izvorul Muntelui

Consiliul Județean a înființat un serviciu public de Salvamont și de Protecție a Rezervației Naturale Ceahlău. Acum salvamontiștii au statut de profesioniști, ceea ce le permite să-și desfășoare mult mai bine activitatea decât înainte. Vreau să vă spun că în total s-au investit nu mai puțin de 9 miliarde de lei, la nivelul anilor '93. Zece la sută dintre acești bani au fost furnizați de către Consiliul Județean, iar nouăzeci la sută au venit din partea Guvernului Danemarcei. E drept că o parte dintre termenele stabilite au mai fost depășite pe ici pe colo, dar asta în special din cauza timpului nefavorabil. Danezii însă au înțeles care au fost impedențele cu care ne-am confruntat și ne-au sprijinit mai departe. Vreau să vă spun că și-n momentul de față o echipă de inspectori danezi apare o dată la 2-3 luni pentru a vedea cum stau treburile. Eu consider că realmente sunt niște oameni deosebiți și trebuie să consemnăm neapărat și contribuția Danielei Căncescu (reprezentantul Guvernului Danemarcei în România, pe probleme de mediu), fără de care nu cred că acest proiect ar mai fi putut vedea lumina zilei.

Pentru a vedea cu ochii gazetarului cele povestite de Daniil Harasemiuc echipa **Flacăra** s-a deplasat până la Izvorul Muntelui, un așezământ pitoresc situat la circa jumătate de oră de mers de Piatra Neamț. Cabana „Izvor” reprezintă principalul loc unde turiștii se pot caza în condiții apropiate de cele de acasă. Dacă nu vii să stai în cort ori la vreo căsuță din apropiere, la „Izvor” turistul găsește tot ceea ce-i dorește inima. De la apă caldă la camere intime și confortabile. Cu nimic mai prejos este și bucătăria

cabanei cu pricina, iar pentru ca tacâmul să fie complet, administratorii acestui mic paradis sunt niște tipi spontani, simpatici și cu mult bun simț. Ioan Percă și Nicu Potoceanu, când au aflat că am venit să vedem ce au realizat danezii la Izvorul Muntelui, nu mai pridideau cu laudele: „Cabana asta arăta înainte ca vai de lume. Când au venit danezii, s-au apucat și au construit totul metodic. Ca la carte, domnule, ce s-o mai tot lungim atât. Au renovat vechea clădire, au construit o aripă nouă, au recompartimentat spațiul existent, au dotat construcția cu instalații sanitare, au asigurat prezența apei calde etc. Daneziiăștia sunt dați dracului. Era odată un inspector de-al lor care iubea muntele la nebunie. Noi, văzând că ne înțelegem bine cu el și că-i place atât de mult zona, i-am propus să-l ducem și să-l plimbăm în diverse locuri de pe aici. Holba la mine niște ochi cât cepele și nu pricepea ce vrem de la el. Când s-a lămurit într-un târziu ne-a privit mirat și a spus: «Îmi pare rău, dar acum sunt în timpul serviciului și treaba mea aici este alta. Promit

Patronii Ioan Percă și Nicu Potoceanu, încadrându-l pe Daniil Harasemiuc

însă că la primul meu concediu îmi voi lua familia și voi veni special la voi ca să

de seară, l-am rugat pe tip ca, dacă nu uită, să ne furnizeze și nouă informațiile

se prin fax și dosarul pe care ni l-a înmănat era mult mai complet decât ceea ce îl rugasem noi să ne aducă...“.

Cei doi patroni au planuri mari în legătură cu Izvorul Muntelui. Ei încearcă de câțiva ani să găsească un sculptor care să realizeze un bust al doctorului Iacomî, pe care să-l instaleze taman în fața cabanei „Izvor“, iar un alt obiectiv al lui Ioan Percă și Nicu Potoceanu este realizarea festivalului „Zilele Ceahlăului“ la Izvorul Muntelui.

EXISTĂ ȘI-N MUNȚI PATRONI SIMPATICI

facem chestia asta împreună». Altă dată am pățit cu un inginer de-al lor o fază care ne-a pus pe gânduri la modul serios. Noi aveam nevoie de niște date în ceea ce privește un anumit tip de acoperiș. Și erau acolo o grămadă de informații serioase, nu glumă. La masa

necesare. Discuția fusese purtată la modul următor: atunci când se va întoarce peste câteva luni din Danemarca, dacă are timp să le strângă, măcar așa, în linii mari, să ne furnizeze și nouă informațiile cu pricina. Când a venit cu ele a doua zi am rămas înmărmurit. Le primi-

GHEORGHE IACOMI (19 aprilie 1914, Piatra Neamț – 18 octombrie 1991, Piatra Neamț), medic chirurg, publicist.

Studii: Școala primară nr. 1 și Liceul „Petru Rareș“ din localitate; Facultatea de Medicină din Cluj, având ca profesori pe reputații: dr. Hațeganu, dr. Brukner și dr. Rainer. În 1937, transferat la Universitatea București, absolvită cu „magna cum laude“, în 1939. Doctor în științe medicale. Medic intern la Clinica chirurgicală Polizu – București; medic

chirurg pe front; medic secundar la Spitalul de Stat din Piatra Neamț; medic primar chirurg și director al Spitalului Unificat din Hunedoara; medic primar la Piatra Neamț, între 1952–1988.

A întemeiat și a dezvoltat școala de chirurgie din Piatra Neamț. Colaborator apropiat al profesorilor C. Lazăr, C. Dolinescu și Ana Aslan, a realizat peste 30.000 de operații pe toate organele vitale: stomac, intestine, tiroidă etc. devenind o celebritate în domeniul

chirurgiei. Specializat în domeniile: traumatologie, neurochirurgie, chirurgie estetică, reparatorie, medicină sportivă.

Autor a peste 600 de articole și studii de specialitate; a inventat un pat de terapie intensivă – invenție brevetată în 1966; fondatorul Filialei Uniunii Societății de Științe Medicale și inițiatorul consfătuirilor chirurgilor din Moldova; întemeietorul Societății moderne medico-chirurgicale din Piatra Neamț. În 1981, i s-a conferit „Bisturiul de aur“,

iar în iunie 1997, titlul de Cetățean de Onoare (post-mortem).

Turist renumit. Deschizător de drumuri în turismul montan; membru al Clubului Alpin Român din 1939 și președinte al Asociației „Prietenii Ceahlăului“, identificând numele și legendele „pietrelor“ din Ceahlău. A organizat concursul de drumeție și orientare turistică „Ștafeta Munților“ – prima ediție în 1974.

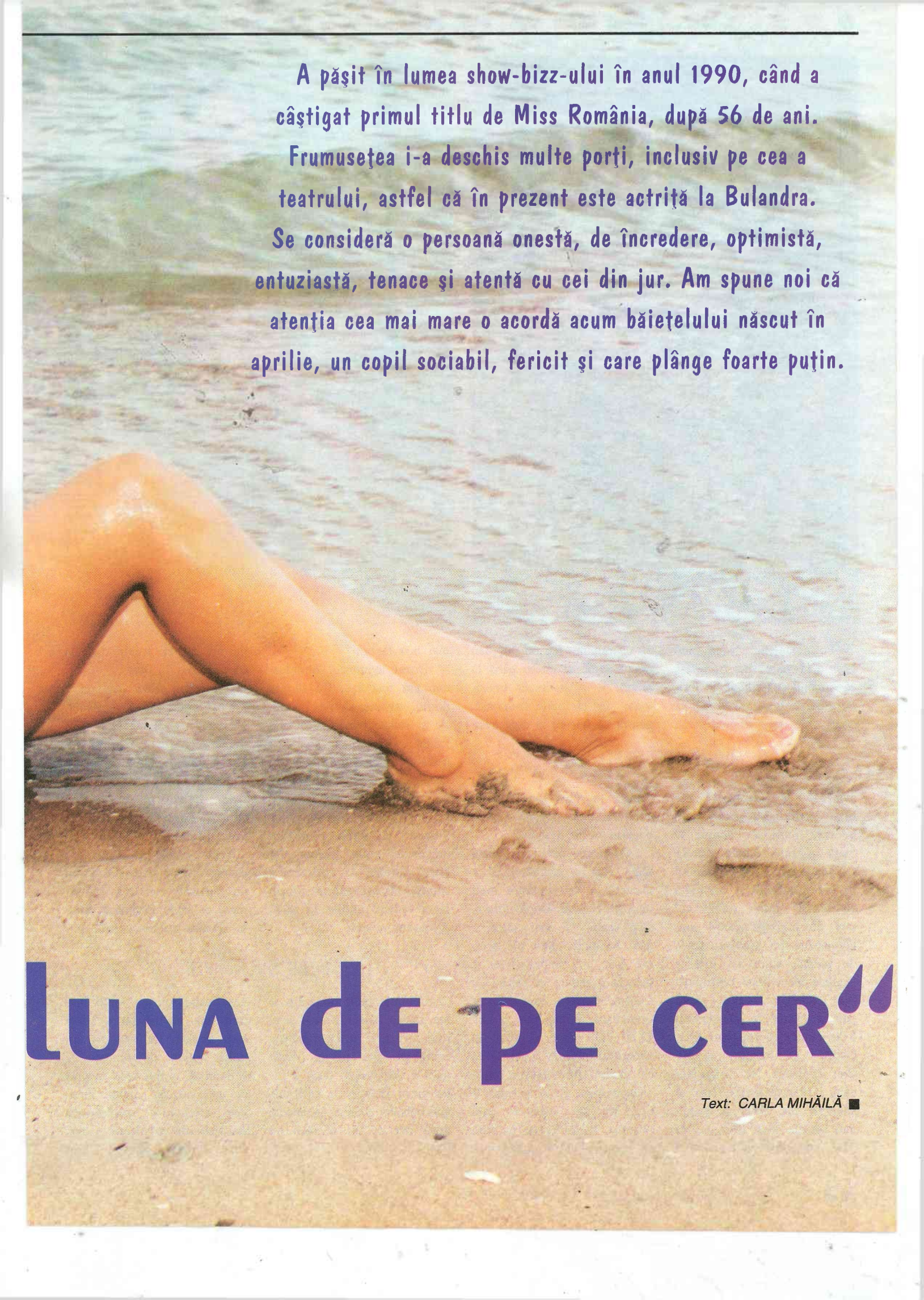
Foto: Florin IONIȚĂ

„Nu-mi doresc

● O ZI CU... DANIELA NANE

A pășit în lumea show-bizz-ului în anul 1990, când a câștigat primul titlu de Miss România, după 56 de ani. Frumusețea i-a deschis multe porți, inclusiv pe cea a teatrului, astfel că în prezent este actriță la Bulandra. Se consideră o persoană onestă, de încredere, optimistă, entuziastă, tenace și atentă cu cei din jur. Am spune noi că atenția cea mai mare o acordă acum băiețelului născut în aprilie, un copil sociabil, fericit și care plânge foarte puțin.

LUNA de PE CER

Text: CARLA MIHĂILĂ ■

Pe Daniela Nane am găsit-o la mare, mai frumoasă ca oricând și iradiind de fericire. Și de ce ar fi altfel, că doar cele trei ursitoare au

50 de minute, fac un duș, iau micul dejun și citesc până la prânz. E o perioadă obositoare, dar și foarte frumoasă, pentru că fiecare zi care trece

DORM IEPUREȘTE

avut grijă să-i ocrotească destinul, călăuzind-o spre o viață pe care mulți și-o doresc. O viață a unei tinere actrițe talentate, căsătorită cu omul pe care-l iubește și împlinită ca femeie prin „rolul” cel mai de preț pe care-l lasă Dumnezeu pe pământ: acela de mamă. Cum își petrece Daniela Nane o zi obișnuită? S-o ascultăm: „Îmi încep ziua devreme, în jur de ora 6.00, pentru că băiețelul meu, Codrin, se trezește și are chef de joacă. Ne jucăm noi până i se face foame, apoi el adoarme iar. Dacă se poate, mai adorm și eu până la ora 9.00, apoi înot în mare cam

adaugă un plus în abilitățile copilului meu și este o mare bucurie să le descopăr.

Stau cu bebelușul meu toată ziua – profitând că e vacanță și ne bucurăm mult unul de celălalt. După-amiază, spre seară mă mai arunc o dată în mare, apoi mă spăl, mă usuc, mă îmbrac lejer și plec la plimbare pe faleză cu Codrin, după ce am mâncat ceva ușor. Îi fac baie la ora 21.00, îl hrănesc, apoi el adoarme, între 21.30 și 23.30 cel târziu. Dar adoarme întotdeauna după ce se joacă. Se mai trezește încă o dată noaptea, la 2.00 sau la 4.00 ca să mă simtă aproape și să

mai bea lăptic.

Dorm iepurește, întotdeauna am fost așa. Ca să pot dormi, trebuie să fie întuneric și liniște, chiar dacă sunt frântă. De aceea niciodată n-am putut dormi în tren, în mașină, cu televizorul sau cu lumina aprinsă. Am avut o perioadă în care aveam grave tulburări de somn. Eram îndrăgostită, eram adorată, dar orice variantă de rezolvare a situației mă nemulțumea. Mi-am făcut radical ordine în viață și mi-am revenit.

de oră pe zi. L-am lăsat la toată lumea în brațe, e social și fericit. Râde întruna.

Fac gimnastică și înot. Nu exagerez și mă simt bine după exerciții. Am întrerupt tenisul pentru o perioadă, dar când voi începe dieta salvatoare, îl voi relua. Nu mă simt în formă și nu-mi place acest lucru.

Nu știu să gătesc și cred că nici nu-mi place. Prefer să nu mănânc sau mă mulțumesc cu lapte, brânză și fructe. Pentru că încă îmi hră-

BEAU MULT LAPTE

Cel mai mult timp din zi mă joc cu băiețelul meu și el râde fericit. E tare cuminte și echilibrat. Nu plânge decât dacă e flămând și dacă e iritat puțin înainte să adoarmă. Un bebeluș plânge în medie două ore pe zi; al meu nu cred că plânge nici un sfert

nesc bebelușul cu lapte matern, am nevoie de o dietă cam bogată. De trei ori am redus aportul de alimente și a doua zi, seara, seca izvorul de apă vie, iar copilul plângea sugându-și pumnișorii. Imediat îmi umpleam o farfurie cu pui, brânză. Beau

lapte mult, să refac stocul. Meniul meu este următorul:

● 10-10.30:

– omletă cu cașcaval sau brânză cu roșii

– lapte (2 pahare) – un pahar iaurt sau lapte bătut

● 14.00:

– o supă sau o ciorbă cu smântână (câtă grăsime! dar și calciu)

– o friptură cu salată

– din desert doar gust

● 19.00:

– pește la grătar sau plăcintă cu brânză și două pahare cu lapte

– sau mămăliguță cu brânză (fără sare, că trece în lapte și rinichii bebelușului sunt fragili).

● 21.00-22.00 – fructe (pepene roșu, nectarine sau mere)

Bineînțeles că va trebui să trec la o dietă mai strictă, să revin la silueta în care să mă simt bine. Acum pentru că am grijă de bebeluș, zilele mele seamănă foarte mult între ele. Când e o zi proastă – și asta se întâmplă în general când dorm foarte puțin – aștept să treacă sperând să fac boacăne cât mai mici.

În general am planuri de

perspectivă schițate în mare, amănuntele fiind ajustate pe parcurs. Când am un țel, de cele mai multe ori îl ating. E adevărat că visele mele sunt realizabile, nu-mi doresc niciodată luna de pe cer. Îmi analizez șansele de reușită și văd încotro vreau să mă îndrept.

Vara nu mă fardez, mai ales în concediu. Oricum machiajul de zi e minim: rimel și luciu de buze sau un ruj natural. Uneori seara, adaug la ochi un contur discret cu creionul negru. Am învățat să fac un machiaj profesionist și știu o mulțime de trucuri, dar mi se pare

lipsit de sens să mă fardez zilnic. Și așa în timpul stațiunii folosesc un machiaj „gros” în fiecare seară, pe scenă, pentru că în lumina reflectoarelor totul trebuie să fie mai pronunțat. Am ajuns la performanța de a face un astfel de machiaj în opt minute: curățarea tenului, cremă hidratantă, anticearcăn, fond de ten, fard de ochi, creioane de contur, fard de obraz, pudră, rimel. Asta doar când mă grăbesc foarte tare. Altfel îmi ia cam 15 minute.

Ca îmbrăcăminte folosesc haine comode, aceasta ar fi principala lor calitate. Prefer deux-pièces-uri cu fustă sau pantalon în culori neutre, cu bluze colorate sau eșarfe asortate și neapărat tocuri; vara îmi plac rochițele scurte din materiale ușoare, în culori pastel. Nu folosesc bijuterii mari.

Nu-mi place să merg la cumpărături în București pentru că nu găsesc mai nimic. Și mă irită să pierd vremea prin magazine. Merg acolo unde știu că am șanse să găsesc ce am nevoie, aleg, cumpăr și plec repede.

Dintre anotimpuri prefer

Foto: Florin IONIȚĂ

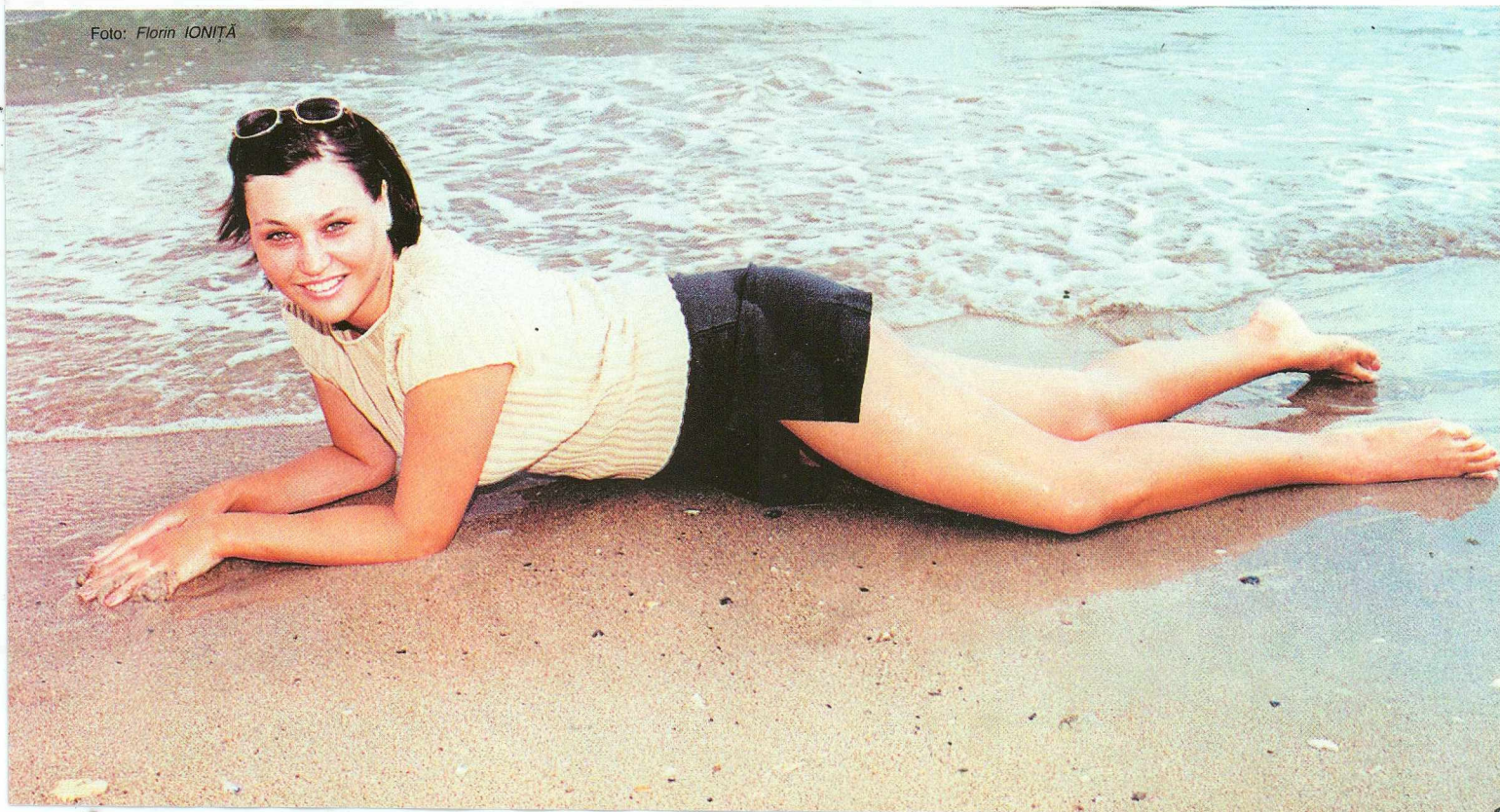

Foto: DANI AMÁRIUÇAI

primăvara. Iubesc verdele crud și lumina care cade altfel atunci. Îmi place și vara dacă sunt pe malul unei ape (pentru mine peisajul ideal conține apă). Ador toamna la munte, pădurile în care poți număra zeci de nuanțe. Și iarna îmi place, mai ales când ninge cu fulgi mari și mai ales atunci când crengile pomilor sunt aplecate sub un strat de zăpadă și e liniște. Uneori toamna târzie miroase a iarnă, a frig și atunci îmi place.

Dac-ar fi să mă caracterizez, aş spune că sunt onestă, de încredere, optimistă etc. Cred în iubire și prietenie și am simțul umorului. Nu suport să fiu mințită. Sunt capabilă să înțeleg și să

știu ce să spun. N-am avut niciodată dezamăgiri spectaculoase, mereu am prevăzut finalitățile cu marjă mică de eroare și am știut cum să reacționez la neplăcerile ivite.

Am plâns din dragoste. Vorba cântecului: „N-ai să știi niciodată“. Au știut. Au aflat și și-au cerut iertare.

Revin pe scenă la începutul stagiunii. Abia aștept. În al doilea semestru de sarcină m-au înlocuit Emilia Popescu în „Patul lui Procust“, regia Cătălina Buzoianu, Andreea Bibiri în „Tacâmuri de pui“, regia Gelu Colceag și Dana Măgdici în „Black & White“, regia Florian Pittiș și „Șase personaje în căutarea unui autor“, regia Cătălina Buzoianu. Spectacolul „Totul în gră-

N-AM AVUT DEZAMĂGIRI SPECTACULOASE

accept aproape orice dacă mi se spune adevărul. Nu-mi plac răutatea, grosolănia. Celebritatea? E plăcut să fii celebru dacă ai o imagine pozitivă, oamenii din jur sunt mai prietenoși. Întotdeauna acord o a doua șansă celor care au greșit. Deși aproape întotdeauna erorile se repetă. Atunci nu mai e nimic de făcut, iau atitudinile cuvenite, în funcție de gravitatea faptelor și gradul meu de implicare în relația cu persoanele respective.

N-aș putea da un exemplu de dezamăgire pentru că nu

dină“, regia Tudor Mărăscu nu s-a mai jucat. Sper să fie reluat la toamnă.

Peste zece ani aş vrea să fiu fericită, mulțumită de familia mea, să am o carieră frumoasă, în teatru, dar mai ales în film. Mi-ar plăcea să mă implic într-o campanie de ajutorare a copiilor din orfelinate, pentru că sunt convinsă că există acolo minți și talente de excepție care nu au condiții să se dezvolte. Mi-aș dori să-i pot ajuta pe cei care merită, care au șanse să realizeze ceva important pentru oameni și pentru țară.

Zodia: Săgetător. S-a născut la Iași, la 29 noiembrie 1971.

Discreție: „O mare calitate, ce se asociază inteligenței. Bârfa, gelozia și lăudăroșenia sunt de evitat.“

Exigență: „Trebuie să fii exigent, dacă îți dorești succes în viață. În acest mod te respectă pe tine și pe cei din jur.“

Profesionalism: „E important să lucrezi cu profesioniști. Faci economie de timp și îți pui în valoare creativitatea cu mai mare ușurință. Am ajuns să-mi fac bine meseria după zece ani de antrenament. Și nici acum nu am terminat cu studiul și cu perfecționarea.“

Sociabilitate: „Sunt sociabilă, deși mi-e greu să fac eu primul pas. Din timiditate.“

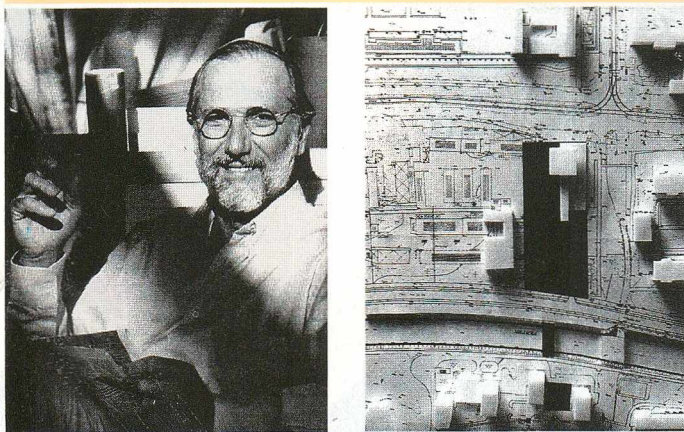

Foto: Dana IRLIN

Foto: Dana IRLIN

Foto: Dana IRLIN

UN PALAT PENTRU SARAJEVO

Renzo Piano, considerat unul dintre cei mai mari arhitecți contemporani, a decis să proiecteze gratuit noul edificiu al Muzeului de artă contemporană din Sarajevo, oraș grav afectat de război. Artistul italian a imaginat un complex monumental de circa 6.000 metri cubi, menit să facă legătura nu numai metaforic, dar chiar material între cele două părți ale orașului care până nu demult s-au aflat în conflict. Construcția ar fi de asemenea menită să reflecte multietnicitatea Bosniei-Herțegovina.

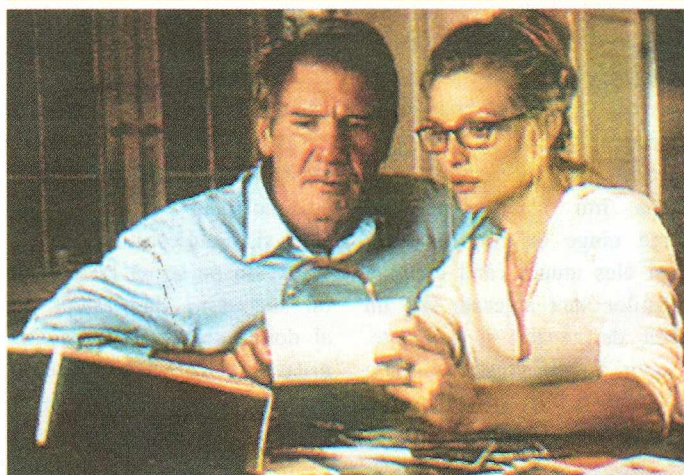
MODĂ ȘI BANI

I se spune „American Orient Express“, deși circulă doar în partea vestică a S.U.A. Numele de Orient Express vine însă de la cunoscutul tren european, făcut celebru după romanul (și filmul) imaginat de Agatha Christie. Trenul american a fost inaugurat recent, are 14 vagoane, toate albastre și este riguros proiectat după modelele anilor '50. Călătorilor li se oferă tot confortul posibil: concerte de pian, vagon restaurant de lux, compartimente „prezidențiale“ (sau regale). Prețul unui bilet depășește cu mult pe cel al curselor obișnuite, dar clienții romantici și cu bani nu lipsesc.

PFEIFFER ÎN TEROARE

De la comedie la tragedie, Michelle Pfeiffer a jucat în aproape toate genurile de filme de-a lungul unei cariere prodigioase. Acum, actrița revine pe marele acran într-un thriller fantastic care va fi prezentat la Bienala de la Veneția. Filmul se numește *What Lies Beneath* (Ce zace dedesubt) și este considerat o reușită realizare a regizorului Robert Zemeckis (*Forrest Gump*).

La 42 de ani Pfeiffer vrea să dovedească tuturor că e o artistă completă. De altfel Scorsese a spus despre ea că: „e cea mai bună dintre artiste în circulație“.

ANASTACIA NEWKIRK

Acesta este numele unei noi cântărețe de muzică pop care, la 26 de ani, cu albumul „*I'm Outta Love*“ se află în fruntea clasamentelor în materie. A crescut pe coasta de Est a S.U.A., a fost apreciată de Michael Jackson, a fost balerină la New York. S-a lansat la MTV, are o voce „de negresă“ și multă personalitate. Mulți îi prevăd deja o carieră îndelungată.

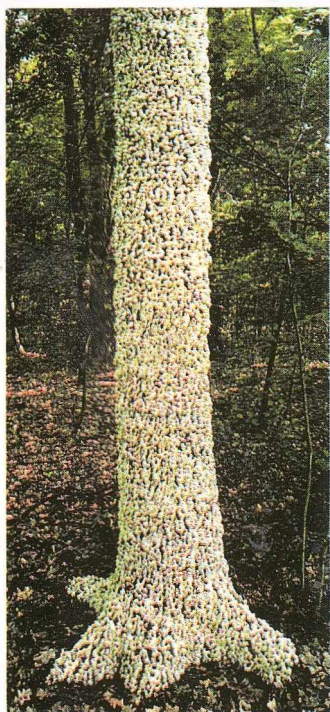

„MUȘCĂTURA ȘARPELUI“

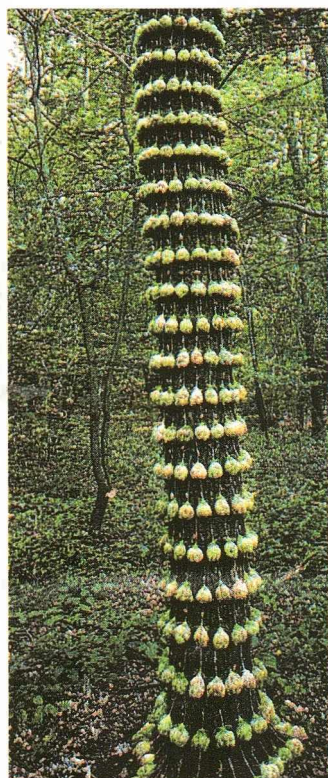
Acesta este titlul ultimului roman al scriitoarei americane Elisabeth George care își vinde cărțile în zeci de mii de exemplare. Succesul ei – spun criticii – se află în stil: suculent, rafinat, îmbinând grația cu duritatea. Dar la fel de importante sunt inventivitatea narativă și pătrunderea psihologică. Des-tule calități pentru ca romanele sale – cu tramă polițistă – să fie căutate.

ARBORELE MAGIC

o replică „societății noastre atât de aseptică și alienată care a uitat ritmurile naturii“. După ce-și termină „operele“, care evident nu pot fi transportate în muzee, artistul le fotografiază și le expune pe mari panouri pe care le prezintă apoi marelui public.

Cu petale sau ghirlande din flori și frunze acoperă trunchiurile unor copaci în mod ne-natural, dar artistic. Crengi, scoarță de copac, mici pietricele se adaugă recuzitei folosite de Gabriele Jardini (nume predestinat!), un artist care speră, după cum declara, să „recupereze contactul dintre om și natură“. El mai susține că în felul acesta vrea să dea

GIOTTO, ARTIST MODERN

Deschiderea unei expoziții reprezentative cu opere de Giotto la Florența, cu prilejul împlinirii a șapte secole de la moartea sa (de fapt artistul a decedat la 1337) a permis organizatorilor să constate nu numai calitățile cunoscute – colorist, excelent în compoziții, artistul care s-a desprins de tradiția „bizantină“ anunțând Renașterea – ci și faptul că Giotto era un adevărat „modern“. Astfel, se știe acum că el își organizase un atelier unde își supraveghea ucenicii, iar pânzele care îi plăceau le semna fără

ezitare, chiar dacă intervenția lui fusese minimă. Giotto știa că numele său („semnătura“ sau marca, așa cum se spune în termeni moderni) face să sporească valoarea lucrărilor.

CUBA ȘI CARUSO

Cuba, anii '50. O tânără pe nume Enriqueta își notează într-un carnet tot ce-i povestește mama sa de origine chineză, Aida, pe patul de moarte. Ea îi mărturisește că l-a cunoscut pe celebrul tenor Enrico Caruso venit într-un concert în insula caraibiană și din iubirea lor s-a născut Enriqueta. Fata începe o serie de investigații care – între documente atestate și fantezie – încearcă să reconstituie un mit – Caruso – și o iubire aproape imposibilă (cea a mamei sale).

Aceasta este pe scurt trama romanului scris de Mayra Montero, o scriitoare de talent din Cuba, aflată deja în plină afirmare în Europa.

BRAD PITT ȘI JULIA ROBERTS ÎMPREUNĂ

Actorii cei mai bine plătiți de la Hollywood, Brad Pitt și Julia Roberts, lucrează împreună la un film – „The Mexican“ – un thriller exotico-real semidramatic, semicomice regizat de Gore Verbinski. Cu toate că statutul social al fiecăruia pare consolidat (Brad abia și-a pus pirostriile), presa flecărește deja despre schimbările din chimismul intern al celor două vedete care, întâlnindu-se, nu pot decât să declanșeze reacții de maximă apropiere sau de respingere. Se va (mai) vedea.

Pagini realizate de: ȘTEFAN NICOLAE ■

MAȘINA DE SCRIS

ALEX. ȘTEFĂNESCU ■

CĂRȚI PUBLICATE DE CORESPONDENȚII NOȘTRI

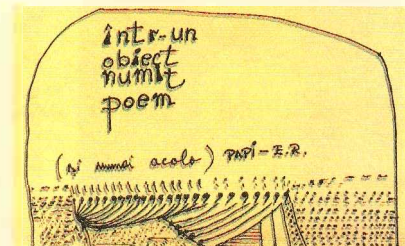
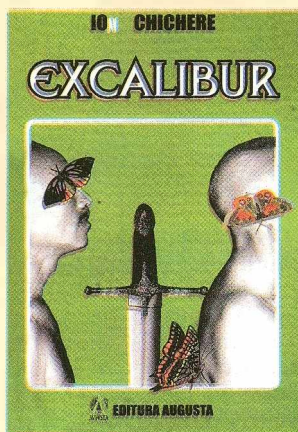
LUMINIȚA ZAHARIA, Turnu Măgurele. A publicat a doua sa carte de versuri, *Singură prin Uchronia* (prima, intitulată *Lecții de melancolie*, a apărut în 1997). Autoarea, născută în 1964, la Turnu Măgurele, este absolventă a Facultății de Finanțe-Contabilitate din cadrul ASE București și lucrează la CEC, în orașul natal. Poemele sale se remarcă printr-o sinceritate dramatică:

„Singurătatea e o binefacere/ ce liberi sunt oamenii singuri/ ce nemaipomenită stare/ de-ți vine să-ți spargi capul de ziduri// Singurătatea, această comoară/ din care n-ai cui să-mpartăi nici un pic/ totul îți aparține exclusiv-televizorul, zațul din ibric// mobila și scrisorile de dragoste// pe care le aștepti zi de zi// praful din cameră, praful din suflet/ și tot ce s-ar mai putea împărți.“ (*Despre singurătate*)

ION CHICHERE, Reșița. Este un poet valoros, care nu mai trebuie prezentat. În noul său volum de versuri, *Excalibur*, face experiențe lirice periculoase, descriindu-și halucinațiile de poet damnat:

„E primăvară.../ cineva sădește pești în pământ// cozile lor albe/ rămase afară/ fâlfâie ca un lan de aripi// de departe solzii lor/ par niturile unei mări/ mișcătoare// îngenunchiat pe valuri omul/ și ca de vânt părul lui/ iluminat de puterea/ unui argint/ masiv“ (*Viziuni*, 4)

Când îl citești pe Ion Chichere, îți vine să crezi că vremea poeziei încă nu a trecut.

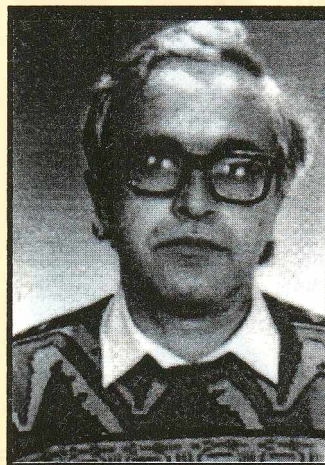
PAPI-EMILIAN ROȘCULESCU, Reșița.

A publicat recent volumul de versuri ... *Într-un obiect numit poem. și numai acolo*. Într-un stil sobru și eliptic ni se comunică, în paginile acestui volum, trăirile unui sentimental: „marile învățături/ din copilărie/ râsul/ cuvintele/ sunetul muzicii/ pateticul micilor înfrângeri/ pisica moartă/ atârând pe bara de scuturat covoare/ ecoul în curte înainte de crăciun/ terenul de joacă/ tomberoanele“ (*fără titlu*)

ALEXANDRU CAZACU, București.

Volumul *Exilul Semiramidei*, al cincilea din bibliografia sa, ilustrează o anumită înclinație filosofică atent supravegheată, care nu se transformă într-o banală filosofare:

„Atâtea moduri de-a începe dimineața/ variante posibile între zero și infinit/ stăpân al propriului hazard// dacă refuzi, ceva te împiedică/ Să împingi prima dintre/ piesele acestui domino// Chemi în grabă taxiul/ Șoferul va alege singur/ traseele și programul/ până a doua zi“ (*Amânare*)

REQUIESCAT IN PACE!

La 25 iulie a.c. s-a stins poetul și jurnalistul **CLAUDIU BUCIU-BAZALT**. S-a născut la 19 noiembrie 1953 la Lugoj, a urmat cursurile Liceului „Coriolan Brediceanu” și a fost unul dintre componenții de bază ai Școlii de poezie de la Lugoj. Cu sprijinul lui Alex. Ștefănescu, care l-a remarcat înainte de 1989, a fost inclus în antologia

13 poezi, publicată în 1988 de Editura Eminescu. Din 1990 este redactor, pe rând, la săptămânalele: *Drapelul*, *Lugojul*, *Actualitatea* și *Actualitatea lugojană*. Volumul de versuri *Recuvintele* (din care un grupaj figurează în culegerea *13 poezi*) va apărea postum.

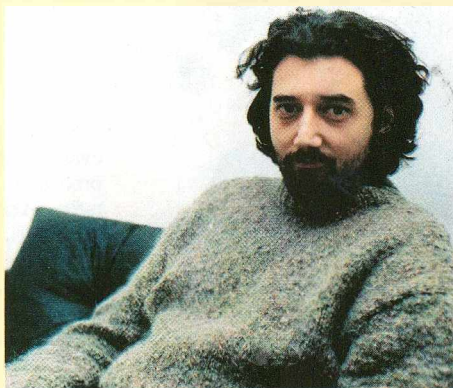
REMUS VALERIU GIORGIONI, Lugoj

CÂȘTIGĂTORUL PREMIULUI MAȘINA DE SCRIS DE ANUL ACESTA ESTE: ADRIAN ALEXANDRU din CRAIOVA

Multă vreme, Adrian Alexandru n-a vrut să-și divulge identitatea, deși proza sa m-a entuziasmat, prin originalitatea viziunii și eleganța stilului. Cu greu i-am smuls o fotografie și, în cele din urmă, și o mărturisire:

„Numele meu este Adrian Buz însă din motive pe care le-am uitat – sau mă fac că le-am uitat – mi-am ales acest pseudonim sub care scriu și voi continua să scriu: Adrian Alexandru. Locuiesc în Craiova.

Lucrez la Biblioteca Universității din Craiova.”

Decernarea Premiului **Mașina de scris** va avea loc, într-o atmosferă sărbătorească, la o dată care se va anunța ulterior.

În așteptarea acestui moment, la care sunt invitați să participe toți corespondenții și simpatizanții rubricii **Mașina de scris**, reproduc un fragment din cea mai recentă proză a lui Adrian Alexandru.

HILTON

...peste oraș, marșul norilor livizi... purtați de valurile nopții ca niște suflete cărate de întuneric... așteptând rebegiți palida mântuire a vântului... orașul răsturnat în cer...

– Am visat că murisem și uitasem să fac nu știu ce.

– Ce?

– Tocmai asta e... uitasem... chestie care mă înnebunea.

– Înseamnă că nu erai mort.

– Era doar un vis...

– Un mort nervos?

– Un mort nebun...

– Cum bine ai zis... era doar un vis...

...un lucru pe care trebuia să-l faci și tu l-ai făcut... ai ratat momentul... a doua oară nu te mai întâlnești cu el... adio!... așadar, mutilat pe veci... îți fierbi neîmplinirea... ciung... cu un hidos picior de lemn târât după tine... cu o cocoasă urâtă... ghebos... jumătate din ce ai fi putut deveni... dar, dacă nu-l ratezi?... momentul... îți urmezi acel instinct nesăbuit care, nesatisfăcut, te-ar putea mutila pe veci... îl urmezi și descoperi că ai făcut o prostie cum nu se poate alta... porți în spinare o povară la fel de hidoasă... o altă cocoasă dar la fel de urâtă... te gândești că ar fi fost mult mai bine să fi stat în banca ta... se pare că nu prea ai ce face... oricum ar fi tot rău e...

– Să nu ridici sabia dacă nu ești în stare să duci războiul... dacă nu te simți în stare să-l câștigi...

– Sau să-l pierzi...

– Vezi... exact ce spuneam... să-l câștigi...

– N-a fost nimic premeditat... așa s-a întâmplat... așa se întâmplă mereu... de fapt nici nu e vorba de vreun război...

nici un fel de luptă... conjuncturi în care trebuie să ne abținem sau să ne strunim firele... chestie de intuiție, de instinct...

– Și de educație?

– ...în fața provocărilor, dincolo de formalități, urzeala sălbatică a ființei... cum poți să-i comanzi cuiva pe care nu-l cunoști nici măcar cât să-i dai bună ziua?... care te surprinde în fiecare clipă... să faci un acord între furtuna dinăuntru și furtuna din afară... prin cunoaștere?... printr-un temperament suspect... doar câțiva oameni pot să facă asta și pe aceia îi bănuim de ipocrizie când ne zâmbesc din miezul unei isterii... sau îi numim idioți... imprevizibilul, asta e...

...iese din întuneric și mă sperii de el... prinde contur din ceață... te cunosc, îmi zice... și nu reușesc să mă liniștesc... mă bate la cap, mă săcăie cu povestea lui din care reiese că nu prea e în toate mințile... eu sunt salvatorul... și când vorbește îmi lucesc ochii de-o pasiune pe care o văd ca sursă a unei aprige, continue, crâncene tristeți... trângănim în timp ce zorile celei mai pline de speranțe zi a anului se nasc în tăcere peste orașul înghețat... în timp ce în mintea mea prinde rod o idee... o idee care începe să nu-mi dea pace... salvatorul, îi zic într-un final... am pentru tine o misiune...

– Uite... cum trec noriiăștia... și umezeala... înserarea a fost ștearsă, cenușie și deodată, pe străzi, luminile au făcut explozie în mii de raze... cioburi fine de lumină care ne rănesc privirile ude... ce crezi?

– Ce cred? Cred că ar trebui să vii odată cu mine la Hilton.

– La Hilton? Hilton-ul tău... Și Hilton-ul meu?

...privim norii cum se duc firavi... ore întregi...

– Îți spun că nu e nici o diferență. E același unic sentiment carnal.

...îi spun și mă privește ciudat... ceea

ce mă face să mă simt ciudat... paradoxal această senzație îmi dă curaj...

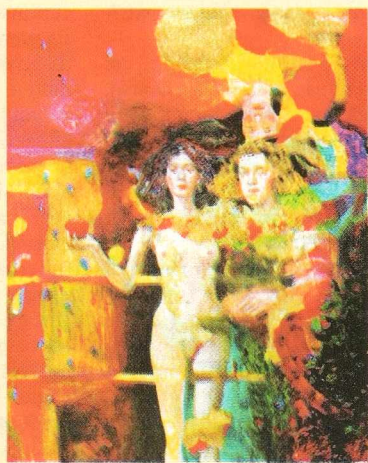
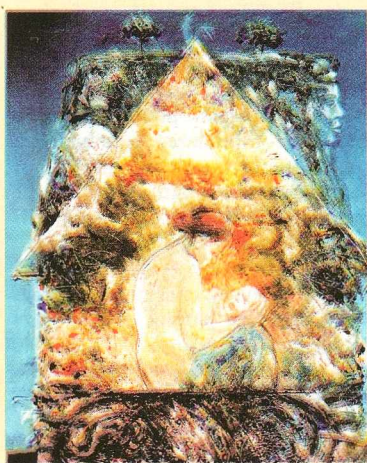
– Acum pot să-ți povestesc tot... ei, bine... da... înștiințarea îmi trezește același sentiment pe care mi-l trezește apropierea de o femeie frumoasă... e același, unic... n-am cum să-l confund... tremură carnea... fiorul ca un șoc; ca și cum sângele mi-ar fi o lavă groasă și furioasă... o slăbiciune ca de venin... cred că de aici mi se trage... nu poate fi alt sentiment... inconfundabil... același... îmi răvășește vintrele...

...se apleacă peste mine... cum stau întins pe asfalt simt un fir de sânge care mi se scurge din nas spre ureche și mi-o umple, cald... se apleacă peste mine într-un genunchi... e mort, le zice celorlalți... dar nu sunt mort... îi văd genunchi înmbrăcați în ciorapul fin ce se întinde curb... îi simt părul pe față... îi simt mirosul tare de femeie împlinită... îi simt respirația dulce în față și simt inima cum bate turbată... mi-o cere... mi-o cerșește... și tot din inimă simt durerea și revolta... năvălesc împreună în trup... le simt în călcâie... le simt în piept... le simt sub frunte... să fugim repede... asta a fost... nimic altceva... mulțimea ajunge la capătul străzii în timp ce ei dispar cu o mașină iar casa din care au ieșit e cuprinsă de flăcări... tiranul a fugit... libertate sau moarte... cineva mă adună de-acolo... și-mi pune în spinare și speranțele lor... eroul lor are fața spartă și sufletul sfâșiat... pieptul plin... inima, o distilerie gata să explodeze, neputincioasă să separe emoții... o doream pe ea, îi uram și îmi doream adevărul... sau măcar acel adevăr cu care dispăruseră în mașină... așa cum îl bănuiam noi, atunci, înfierbântați... un dulap cu dosare... mape, procese verbale, consemnări, nume și date... și atingerea părului ei... credeți că va fi vreodată cu putință să aflăm?... un reporter mult mai târziu mă întreabă... atunci îmi dau seama că afacerea asta mă depășește, că nu e pentru mine...

Dincolo DE HOTAR

Text: ANA BARTON ■

Simbol deosebit de prolific, hotarul este o prezență cvasipermanentă în lucrările Eugeniei Hagi Andrei. „M-a preocupat ideea de hotar dinainte de a termina facultatea. Atunci era o temă politică și mă exprimam prin simboluri. Îmi convenea să aduc misterul în ceea ce făceam.” Cred că toată grafica sa este subsumată marii teme a călătoriei, cu toată varietatea ei de teme și simboluri. Transgresarea timpului și spațiului sunt cu puțință datorită imaginației artistei și a extraordinarei sale forțe de a crea. Se pare că noțiunea de întâmplător îi este cea mai străină. Călătoriile gândului sau cele ale ochiului nu fac decât să reveleze faptul că există întotdeauna legături între lucruri. Poate de aceea foarte multe dintre lucrările sale se numesc „Conexiuni”. Dacă în lumea noastră totul are un rost, un sens evident sau ocult, același lucru se petrece și în universurile imaginare ale Eugeniei Hagi Andrei. Și dacă până nu demult grafica sa era una preponderent figurativă, acum, epurând foarte mult simbolul, graficiana a trecut către elemente. Obiectul studiului său este spațiul în toate dimensiunile sale. Ea însăși dă mai multe interpretări propriei opere. „Lucrurile nu trebuie încorsetate prea mult. Forma precizată încorsetează dacă vii cu prea multe elemente de descriere. Dacă iei orice element din natură și îl abstractizezi ajungi la forme geometrice. Aceleași elemente sunt întâlnite într-o infinitate de forme și culori. Abstractul nu e un scop. De altfel, nu există abstracționism pur. Orice asociere de forme și culori te trimite la ceva.” Aceste corespondențe demonstrează faptul că ne aflăm în fața unei opere deschise. Autorul îți oferă imbolduri prin care tu să crezi cu el mai departe. Un consumator pasiv de artă nu e de imaginat în preajma operei sale. Artista mizează pe participarea ideatică și creativă a celor ce vin în contact cu lucrările sale. „Tot legată de hotar este și tema *Legături*. E vorba despre echilibrul fragil care poate fi stricat pentru că hotarul e de fapt o abstracțiune. Nu există hotar. Prin afirmație am vrut să subliniez negația. Hotarul este ceva inventat de noi. E un fel de convenție.” Visele și închipuirile care ne populează gândurile se constituie în universuri virtuale, iar echilibrul fragil al lucrurilor arată interferența perpetuă a acestor lumi posibile. Eugenia Hagi Andrei preferă tehnicile mixte pentru că „atunci când te uiți de departe vezi compoziția, culoarea. Când te uiți de aproape apare un detaliu mai plastic, mai interesant, specific gravurii, de altfel.” Culoarea și textura sunt esențiale pentru artistă. Din acest motiv senzația de real, de viu este atât de pregnantă, fapt paradoxal dacă ne gândim la subiecte. „N-aș putea fără culoare. E o binecuvântare faptul că vedem colorat. În ceea ce privește textura, aceasta creează un al doilea tip de contrast între tonuri egale și dă mai multă expresie. Poți face o lucrare alb-negru în care să nu simți lipsa culorii. Textura se apropie de relief. Apare a treia dimensiune. Face să trăiască chiar și albul hârtiei.”

LA DIVINA

Text: GRIGORE CONSTANTINESCU ■

Ieri a murit Maria Callas... În fiecare 17 septembrie, de peste două decenii, retrăiesc această imposibilă emoție aflând de dispariția uneia dintre cele mai superbe **Iluzii** a veacului XX. De fapt, după felul în care trăiește în memoria noastră, îmi pare că această dispariție nici nu este adevărată. Vocea și ființa Mariei te pot oricând invada. Ajunge să ascuți un disc. Am cunoscut-o numai de foarte departe, așa cum urmărești drumul unei comete. I-am știut numai creațiile, și aceasta fără vreo posibilă concretizare a visărilor. Poate, de-a lungul acestor ani de absență, am mai reîntâlnit-o – ceea ce făcea imposibilă conștientizarea neantului; răspundea unor interviuri, păsea pe scena vreunui concert, puneă, cu un gest trist, mâna pe inimă sau pal-pita într-o secvență de spectacol. Mereu a fost însă o **permanență** a auzului, adesea redescoperită sau surprinzătoare, inconfundabilă imagine sonoră în spațiile nemuririi.

Am numit-o **Iluzie**? Da, în primul rând pentru noi, cei mereu mai mulți, care o căutam și o regăsim, simbol al unei arte nepieritoare prin definiție, rezistentă, grație artificiilor electronice, la erodarea timpului. Dar Callas cea adevărată – și vorbesc despre cei care nu am cunoscut-o altfel decât în splendoarea creațiilor sale unice – locuiește în primul rând în Memorie. În jurnalul afectiv al primei transmisii radiofonice cu **Boema**, al revelației tragediei clasice, după un secol, cu **Medeea**, al surprinzătoarei lovituri ce ucide monștri în **Tosca**, al palpităției inocente și imateriale din **Sonnambula**, al rătăcirilor imponderabile din **Lucia**, abisului sinucigaș din **Gioconda**, halucinației Lady-ei Machbeth, invocațiilor și imprecățiilor din **Norma** sau plânsului sfâșietor al Violettei Valery. Câte drumuri, câte ceasuri, câte speranțe împlinite în lumina acestei irepetabile **iluzii**, aureolând ființa fără egal a Mariei...

Nu ne surprinde că au însoțit-o, de-a lungul existenței sale, cu victorii napoleoniene și urcușuri de Golgotă, privirile nu întotdeauna iubitoare ale altora. Ale invidioșilor, ale rataților sau rivalilor, ale netaleantaților și ale celor care cred că pot cumpăra totul și, de fapt, nu obțin nimic. Din astfel de întâlniri s-a conturat legenda unui superstar care a depășit prin celebritate aproape orice nume dinaintea apariției sale. O legendă care nu are numai pagini de iubire și admirație. Ele sunt chiar puține în comparație cu clevetirile și vor-

bele rele. Am urmărit odată ce spunea Fedora Barbieri, una dintre partenerile sale, privind și ascultând câtă ură poate aduna un semen artist față de amintirea unui alt artist, doar pentru că strălucirea lor fusese diferită. Probabil că această parteneră, dar și mulți alții, o priveau astfel pe scenă, la repetiții, iar Callas trebuia să rămână totuși „La Divina“, senină și curajoasă. Există desigur și cuvinte de admirație. Înclin să le prefer, pentru consonanța lor cu imaginea dragă nouă, urmașilor Mariei Callas. Mai mult ca în orice moștenire, după discreta și dureroasă ei retragere de pe scena vieții, trădată în

a vocii Mariei, fără contracte speciale. Nu artista, ci *proprietarul* vocii sale, al ființei plecate spre zărilor albastre ale veșniciei, dispune de frumusețea artei create de ea. Vă închipuiți așa ceva?

Iluzia vine și din minunea înfăptuită de Callas într-o redescoperirea operei ca **teatru liric** și investirea belcanto-ului cu virtuți magice. Este o nouă formă de abordare artistică, un rezultat de raționament și simțire vizionară, din perspectivă expresivă sincritică, dar ocolind orice mod de înfăptuire calculată. Ea căuta adevărul, cu umilință, dincolo de aparențe, în litera partiturii și hăurile misterioase ale inexplicabilului. Maria Callas este un astru cu unică strălucire, capabil a schimba destinul unei arte. Așa cum spunea cândva unul dintre biografi ei, Pierre-Jean Remy, „după Callas, opera nu poate fi cântată decât altfel“. Însăși Callas o mărturisea, extrem de simplu: „Din momentul în care este vorba de muzică, suntem toți, de-a lungul întregii noastre vieți, doar niște ucenici“. Muzicologul american John Ardoin adăuga, în 1987, la această remarcă: „Numai ucenicul cel mai serios și cel mai conștiincios poate să fie și un Maestru. Maria Callas a fost astfel.“

Stăruitoare este și **iluzia** că cineva, în lumea asta, ar putea reitiera destinul artistic al lui Callas. Caracteristica unicității este și irepetabilul, cu altitudine, paradoxuri și defecte. În alchimia personalității sale nu există, pentru „copie la indigo“, un **model Callas**. Tehnica sa vocală se bazează pe soluții ce ar fi sinucigașe la o altă voce, abordarea stilistică, actoricească are justificări care devin false în oricare imitație. Nu profesionalul standard o reprezintă și nici tipul de performanță concurențială. În cursurile sale de master, susținute în anii maturității, la „Juilliard School“, artista explica, se explica, dar nu îndemna la imitație. Cine crede că, dintr-o laudă excesivă și deșartă, dorindu-și faimă, poate sugera vreo asemănare cu inconfundabilul acestui mit, înseamnă că acceptă minciuna din prostie sau orgoliu. **Iluzia** care îi poartă numele a fost un dar al Cerului, plătit cu suferința iremediabilă despărțirii din toamna lui 1977. Dar, ca orice **Iluzie** a idealului intangibil, Maria Callas nu poate muri...

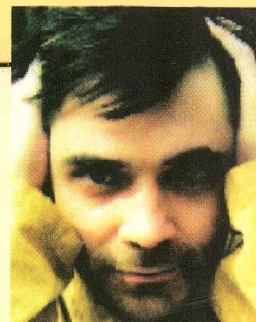

Maria Callas

artă și în sentimente, au început să apară, de pretutindeni, mereu alte înregistrări, îmbogățind patrimoniul sonor ale descoperirilor cu interpretările „pirat“, furate din spectacole de către cei iremediabil îndrăgostiți. Așa cum au apărut și proprietarii de discuri, negociind difuzarea liberă

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

O STAGIUNE aproape ÎNCEPUTĂ

Text: REMUS ANDREI ION

Foto: PAUL ANTONIU și arhiva personală

Ne-am obișnuit, de-o viață, ca în septembrie să sune clopoțelul, să bată gongul: se deschid școlile și teatrele. Promisiunile sunt mai multe ca niciodată (mai urmează și alegerile!). Speranțe, pe măsură. Se cer și se cheltuiesc bani, se lansează liste de repertorii (și electorale), forfotă, entuziasm (după luni de delăsare uneori), banalități, noi colecții de bancuri (adunate din vacanțe), îmbrățișări, toalete, se deschid clasele și casele de bilete, afișele apar precum ciupercile... Vrem să vedem!

TEATRUL CA O ȘCOALA

La școală s-au vopsit băncile, la teatre avizierele. Zidarii și zugravii au lucrat peste tot. Banii s-au cerut mai ales de la primării: și pentru școli și pentru scene. N-au ajuns, nu ajung și nici nu vor ajunge vreodată banii de la buget. Atunci apelăm la sponsori, la comitete (de părinți), la buzunarele oamenilor. „Hai să dăm cu toții mîia pentru teatrul lui Pastia” se aude prin Focșani. Companiile alternative sunt ca și manualele alternative: apar destul de încet și costă mult, iar la tiraj și subvenții sunt întrecute de „oficiale”. Iar moda este ca „alternativele” să fie „îndrumate” de foști „oficiali”.

GONGUL PRELUNG

Forfota a început în teatre cam de prin luna august. Intens se lucrează însă abia în aceste zile. Stagiunea nu mai începe la comandă așa că nici concediul nu se mai termină la comandă. Gongul inaugural va tot răsună timp de o lună, ca un ecou înlănțuit.

Dan Condurache pregătește un nou rol mare în **NEGUȚĂTORUL DIN VENEȚIA**

Teatrul Național din Timișoara a ridicat cortina pe 1 septembrie cu o premieră absolută: piesa de sertar **Revoluția oarbă** a scriitorului Leonid Arcade. Regizor este Alexa Visarion. Textul a fost scris în anii '60 și polemizează cu filozofia „marxistă și cea sartriană”. Premiera este un preambul la Festivalul dramaturgiei românești de la începutul lunii octombrie. Un festival remarcabil ca idee, dar care nu ajută decât cu numele textele noi. Dramaturgii de pe afișe sunt Marin Sorescu (**Matca, Pluta meduzei**), Delavrancea (**Viforul**), Caragiale (**O noapte furtunoasă**), regizoarea Cătălina Buzoianu cu dramatizări după **Levantul, Femeia în roșu și Mediterana** (ultima după Panait Istrati), Alex. Ștefănescu (**Căsătorie imposibilă**, spectacol tv), regizoarea Mona Chirilă cu un text după Urmuz, Tristan Tzara, Gelu Naum, Gherasim Luca și Ionescu (**Memo**), Leonid Arcade. Tinerii nu au decât un singur reprezentant: Saviana Stănescu, cu **Proscrisa**. Nici o companie alternativă nu are acces la acest festival, dar gazdele vor să organizeze un atelier de dramaturgie și un simpozion despre literatura exilului.

Încă o lovitură grea pentru tinerii scriitori: suspendarea din lipsă de fonduri a **Dramafestului** de la Tg. Mureș: n-au venit banii de la Ministerul Culturii. Există din fericire alternativa, care prinde din ce în ce mai tare: **altFestul** de la Bistrița (19–24 septembrie), Festivalul de spectacol alternativ în spațiu neconvențional. Participare internațională. Organizatorii au imaginat un mic oraș teatral pe timpul festivalului, unde se întâmplă cam tot ce ar trebui să se întâmple mai ales în teatrele care papă subvenție după subvenție. Fotografie, regizori plasticieni,

Alexandru Tocilescu gândește pentru Bulandra un alt **HENRIC IV**

scenografi, dramaturgi, expoziții, afișe, cărți, spectacol la comandă, discuții, muzică de scenă, work in progress. Drept să spun, lângă **altFest**, toată această lună de premiere pălește.

DE LA UN NAȚIONAL LA ALTUL

La Naționalul din București regizează în continuare directorii. Ion Cojar repetă un muzical, **Omul din La Mancha** de Dale Wasserman cu Maia Morgenstern, Ștefan Iordache, Ioan Gyuri Pascu, George Motoi. Celălalt director, Gelu Colceag, montează **Cadavrul viu** de Lev Tolstoi cu Ovidiu Iuliu Moldovan, Simona Bondoc, Mircea Albulescu. Stagiunea se va deschide totuși cu un spectacol anunțat încă din iunie: **Țăranul baron** de Ludvig Holberg în regia lui Lucian Giurchescu. În rest, în loc de strategie repertorială, direcția Naționalului vine cu cifra de încasări.

Mai multe promisiuni vin de la Cluj, unde Naționalul este condus acum de profesorul Ion Vartic. El este hotărât să îi promoveze pe tineri: „Este important să-i aducem pe scenă pe acești tineri care până acum n-au avut ocazia să prezinte nimic în orașul lor”. Programul pare foarte ofertant, mai ales dacă lecturăm lista regizorilor: Mona Chirilă și Anca Bradu, Vlad Mugur și Radu Tompea, Beatrice Bleonț și Gelu Badea. Autorii

OPERA DE TREI PARALE se „mută” de la Odeon la Naționalul din Timișoara. Așa vor Beatrice și Claudiu Bleont

sunt celebri: Gogol și Bulgakov, Urmuz, Tristan Tzara, Eugen Ionescu, Leonid Andreev și Samuel Beckett, Gehov și Anderson. Aș zice că singurul minus este promovarea dramaturgiei noi, dar oricum Clujul prin Ion Vartic face un pas important în construirea unei strategii repertoariale pornind de la niște cerințe socio-culturale.

La Iași stagiunea începe cu scandal: directorul vrea să taie din salariu actorilor care nu joacă destul, iar actorii amenință cu tribunalul. Oricum, singurul merit al directorului Ioan Holban este că l-a convins pe Alexander Hausvater să monteze la Iași.

Tg. Mureș se reface după luni de tensiune. Acum are un director nou, Cristian Ioan, plecat de la Satu Mare și un director artistic demisionat, actorul Nicu Mihoc. Naționalul craiovean începe toamna cu un turneu, așa cum este obișnuit.

RĂMĂȘITELE STAGIUNII

Multe teatre vor intra în noul sezon cu restanțele de stagiunea trecută. Horațiu Mălăele, la Comedie, regizează o comedie cu umor negru, o poveste de iubire în care George Mihăiță trebuie să o cucerească pe Dorina Chiriac, sau invers, vom vedea. Povestea este scrisă de Eduardo de Filippo și se numește **De Pretore Vincenzo**. Mălăele a promis că va mai regiza un spectacol și la Nottara, **Fierarii** de Milos Nicolic, după care pleacă în Franța unde este invitat de Silviu Purcărete, ca actor. Și pentru că tot a venit vorba de Nottara, să anunțăm și celelalte promisiuni ale noii conduceri: un Arabal, **Scrisori de dragoste** în regia lui Radu Dinulescu, Alexandru Colpaci repetă **Travestirea** după Marivaux, și se va relua **Soțul păcălit** de Molière în regia lui Mircea Cornișteanu, plus celelalte spectacole longevive ale Teatrului Nottara. Tineri mai puțin. Bulandra vrea să impună **Hamletul** lui Liviu Ciulei. Cronicile nu au fost entuziaste, rămâne să vedem reacția publicului, efectul cultural al acestei producții. Marcel Iureș a anunțat ca și restul trupei că urcă pe scenă cu mare plăcere. „Sunt convins că

ceea ce există valoros în acest spectacol... va lucra în timp”, spunea Marcel Iureș într-un interviu peste vară. Bulandra mai pregătește reluarea **Levantului** Cătălinei Buzoianu (pe care îl va juca la festivalul de la Timișoara) și **Turandot**, un alt spectacol al regizoarei, care va participa la Festivalul Uniunii Teatrelor din Europa. Proiectele noi sunt **Bent** regizat de Eli Malka (o revenire a directorului Uniunii

Teatrelor Europene după un semieșec de acum câțiva ani), **Egmont** de Goethe, în anul Goethe, regizat de Ducu Darie și un Shakespeare, **Henric IV** care înseamnă și revenirea lui Tocilescu la Bulandra (după semieșecul cu **Libertinul**, dar și succesul cu **Scrisoarea pierdută**).

Odeonul este pe mâinile lui Alexandru Dabija. **Saragosa** a avut o vară plină.

Acum urmează o reluare, **Frații**, un text britanic contemporan pe care Dabija l-a regizat cu ani în urmă la Brașov. De data aceasta într-o altă distribuție. Odeonul are multe de zis și cu **Cafeneaua** lui Goldoni în regia lui Dragoș Galgoțiu, spectacol de o rară finețe care propune o nouă interpretare a comediei italiene. Pe Calea Victoriei se mai pregătește și un spectacol de teatru-dans, **Îngerul albastru**, despre viața Marlenei Dietrich. Regizor este coregraful Răzvan Mazilu.

COPII AU TEATRELE LOR

Țândărică pornește la drum cu un nou director. Proiectele sunt multe, ambițiile mari: ateliere de creație la Sala Lahovari, audiții, dezbateri, „pentru a deschide cheful pentru animație”. La Sala Victoria se pregătesc seri culturale, **Nocturne**, spații de dialog despre viața culturală a Capitalei. Unul dintre convertiții la animație este regizorul Gavril Pinte, băimărean cu pasiune pentru teatrul radiofonic, dar care într-un popas entuziast la Baia Mare a montat **Avarul**, un spectacol de animație care „a rupt”, spun păpușarii. Acum vine la Țândărică și va monta basmul **Tinerete fără bătrânețe**.... Dacă ar fi și stagiunea frumoasă ca un basm...

Prima variantă a **FRĂȚILOR** la Brașov. Urmarea la Odeon

ÎMBLÂNZIREA SCORPIEI este reușita lui Gavril Pinte la secția maghiară a teatrului din Satu Mare. În această stagiune se așteaptă ecourile și urmările.

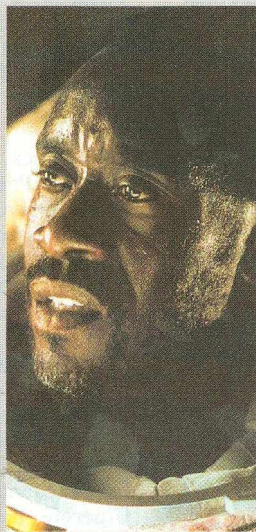
DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

MISIUNE PE MARTE

"Mission to MARS", S.U.A.,
2000 - 112 minute

În anul 2020, NASA reușește să depună o misiune umană pe Marte: la puțin timp după „amartizare”, un fenomen bizar pare a-i fi ucis pe îndrăzneții pămâneni - un ultim S.O.S. primit de la unul dintre coechipierii misiunii în cauză, îi face pe cei de la NASA să trimită un al doilea echipaj de cosmonauți, spre a se vedea ce se întâmplă pe Marte (!), și, eventual, a-i salva pe posibili supraviețuitori...

Acesta este subiectul filmului, interpretat de câțiva mari actori (printre care Gary Sinise și Tim Robbins) și regizat de către BRIAN De PALMA - nume sonor, aproape muzical, dar cunoscut mai mult prin realizarea unor thriller-uri și, poate că mai ales!, prin propulsarea către diverse premii a unor interpreți (Robert De Niro, John Travolta, Al Pacino, Danny De Vito, Tom

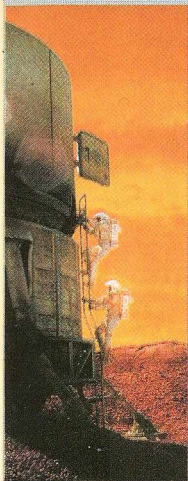

Hanks, Bruce Willis... etc.).

Aflându-se la primul SF din cariera sa, regizorul mărturisește:

... problema filmării spațiului și a unei planete pe care nimeni n-a văzut-o vreodată, mi-a dat posibilitatea să lucrez cu o mulțime de materiale noi. Am încercat să evit clișeele ce se regăsesc de obicei în SF-uri și să dau o viziune nouă acestei povești...

Ei bine, la ce a apelat domnul BRIAN De PALMA pentru a „evita clișeele”...?! La ajutorul consultanților NASA... la folosirea a 120.000 galoane de vopsea roșie... la filmări realizate pe computer... la construirea unei mașinării de 350 cai putere, capabilă să împrășteie nisipul dunelor Fraser, Canada, vopsit în roz (vezi vopseaua! - n.a.), imitând celebrele furtuni de pe Marte... etc. etc. IAR FILMUL A IEȘIT PE MĂSURĂ!

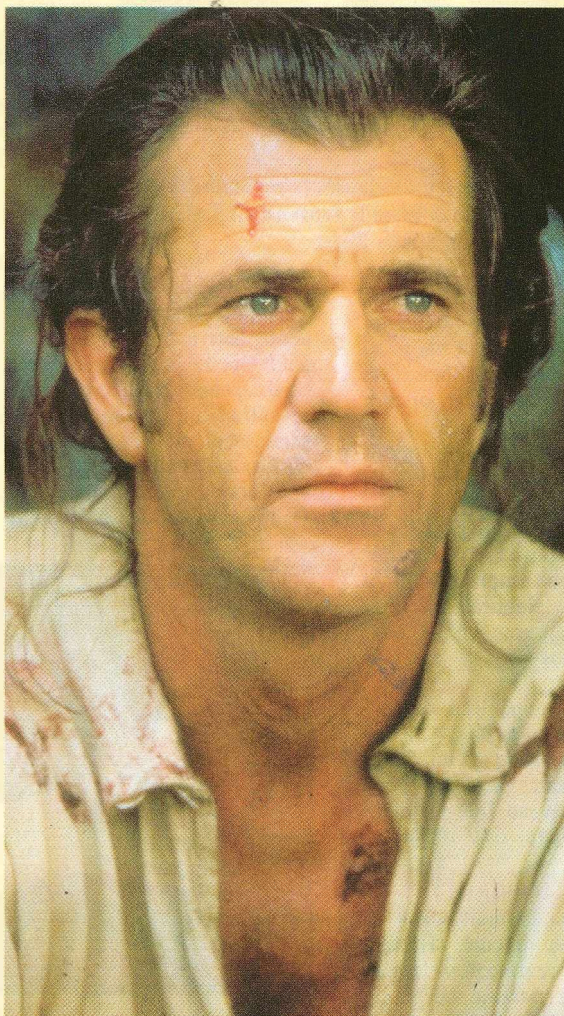

PATRIOTUL

"The Patriot"
SUA, 2000 - 158 minute

HORIA PĂTRAȘCU ■

Cum se poate, oare, numi un film în care s-a folosit „o echipă activă de actori și tehnicieni formată din 63 de actori principali, 95 de cascadori, 400 de figuranți și 400 de actori din teatrele locale (filmările au avut loc în nordul Carolinei de Sud)... sau în cadrul căror filmări, pentru o singură secvență - cea a mlaștinei Cypress Gardens - o mare parte a echipei de filmare s-a trezit în apele negre, distribuiți în rolurile trupei de voluntari ai eroului, sau ale blamaților militari britanici, printre aceștia numărându-se, de pildă, directorul de producție, furnizorul de alimente, decoratorul și un asistent de producție...?!

Păi, cum să se numească altfel, decât o SUPER-PRODUCȚIE?! (deci ceva de care, în această lume

super-civilizată, suntem super-sătui)...?!

... Ei bine, lucrurile nu stau întocmai așa: fără a avea nici măcar pretențiile unei „capodopere“, filmul **PATRIOTUL** este o realizare cel puțin onorabilă, și asta din mai multe motive:

Primul: are la bază un „story“ infim mai puțin abordat de către cinematografia americană, decât Războiul Civil ce a născut de pildă neuitatul **Pe aripile vântului** – și anume Războiul de Independență, cel dintre Anglia și una dintre fostele ei colonii, America, pe cale de a deveni prosperă.

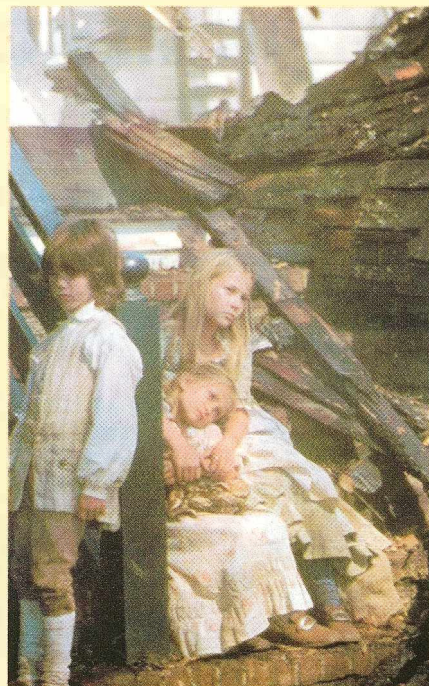
Al doilea: Este – chiar și până astăzi! – poate singurul ei război pe care America îl poartă „la ea acasă“... (și nu prin alte părți ale lumii, începând cu sacrificiile tinerilor proprii trimiși să scoată Europa din holocaustul a două războaie mondiale cauzate de politicieni imbecili sau paranoici – și sfârșind cu jertfa acelorasi tineri americani trimiși să moară în lumea întreagă întru stăvilirea agresiunii caracatei comuniste, sau a efectelor, de

sorginte de asemenea „roșie“, a așa-zisului **terorism internațional...!**).

Al treilea: proiectul a luat naștere în 1996, după ce scenaristul **ROBERT RODAT** și producătorul **MARK GORDON** pusese bazele filmului **Salvați soldatul Ryan** (cel ce va fi regizat de Spielberg, va câștiga Globul de Aur și va fi nominalizat la OSCAR!); este deci vorba de cel puțin doi „specialiști“ în filmul **de război**.

Al patrulea – și în sfârșit, dar nu numai! – în rolul principal îl veți revedea pe marele actor, de origine australiană, **MEL GIBSON** (cel care, numai pentru **Braveheart**, a câștigat cinci din cele zece nominalizări la OSCAR, inclusiv pentru „Cel mai bun film“ și „Cel mai bun regizor“; și care, apropo de acest infern uman pe care-l reprezintă **RĂZBOIUL**, afirmă: „Nu trebuie să cercetezi prea mult pentru a observa că istoria se repetă din când în când. Secol după secol, deceniu după deceniu, apar alți actori însă piesa rămâne aceeași...!“).

Filmul este regizat de către **ROLAND**

EMMERICH („Godzilla“, „Ziua Independenței“, „Soldatul Universal“ etc.), care – de data asta german de origine fiind – afirmă despre „Patriotul“, cu un realism bizar-cinic pentru noi poate, următoarele: „Războiul de Independență (al Americii – n.n.) a fost un subiect prelat pe larg în școala din Germania deoarece reprezenta prima formare a unei societăți democratice de la greci încoace, deci am o legătură directă cu acest material!“...

SPECTACULOS din multe puncte de vedere (deși cam lung, cam prea lung!), filmul **PATRIOTUL** îți dă prilejul de a asista la o reconstituire dusă până la cel mai mic amănunt a ultimelor decenii ale secolului al 18-lea (indiferent că e vorba de locuințe, jucării, uniforme, arme etc.), unde miza pe care eroul (Mel Gibson) și-o pune în joc este **integritatea familiei** și natura sa pacifistă, împotriva violenței țâfnos-agresive a, de acum, „cotropitorilor englezi“...

Ale căror uniforme, în totalitatea lor, sunt **roșii**; spre deosebire de cele ale „yankeilor“ ce sunt, la fel în totalitate, **albastre**...! Să fie, oare, acest amănunt preluat din documente – sau cele două culori au rolul, simbolic, al culorilor dintotdeauna ale drapelului **AMERICII CONTEMPORANE**...?!

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

IN MEMORIAM

Afurisitul de telefon

"Hanging up" – SUA, 2000, 92 minute

Este vorba de ultimul film în care a apărut marele comic al cinematografiei americane, decedat de curând: **WALTER MATTHAU**!

Este vorba, desigur, tot de o comedie, dar în care Matthau apare doar în câteva secvențe... și acelea **foarte scurte**: bolnav pe un pat de cămin-spital, ... apoi mai bolnav... apoi și mai bolnav... iar în cele din urmă, mort! **Este ca un fel de premoniție** (celor care l-au iubit pe Matthau, le va fi foarte greu să vizioneze acest film, în întregime!).

Frumoasa actriță **MEG RYAN** (principală sa parteneră în acest film), spune despre acest om: „Când intra pe platou, toți erau fericiți să-l aibă în apropiere deoarece era amuzant, drăguț și

inteligent. Și el știa să provoace râsul. Iar atunci când zâmbea, aveai impresia că răsare soarele. Era incredibil să vezi cum se luminează acea față ridată. E imposibil să nu-l îndrăgești!”.

WALTER MATTHAU a apărut în aproximativ 70 de filme (în 1966 a jucat pentru prima oară alături de prietenul său **Jack Lemmon**, în regia lui **Billy Wilder**!); a fost nominalizat în mai multe rânduri și chiar a primit un **OSCAR**. Printre filmele sale de referință: **Floarea de cactus**, **Hello, Dolly!**, **JFK**, **Morocânoșii** etc. El a rămas, de acum, **PREZENT ÎN AMINTIRE**.

E mult... e puțin?! **Alții vor răspunde la această întrebare...**

PREOTUL, RABINUL ȘI FATA

"Keeping the Faith" – S.U.A., 2000 – 128 minute

Doi foști și buni prieteni din copilărie – **Jake** și **Brian** – care locuiesc în celebrul cartier **West Side** din **New York** – ajunși la maturitate, se reîntâlnesc cu fosta lor „iubire” adolescentină, **Anna**... iar dragostea față de aceasta din urmă reînvie nestăpânit; atâta doar că noul și năbădăiosul „tri-unghi amoros”, devenit clasic, se izbește de o situație oarecum inedită: rivalii **Annei** (devenită între timp o superbă și bogată

femeie de afaceri!), ambii niște burlaci arătoși și de asemenea prosperi, au ajuns acum **preoți**...! Cu deosebirea că unul, **Jake**, este **RABIN** – iar celălalt, **Brian**, este un preot **GRECO-CATOLIC**...!? De aici întregul haz al peliculei căci (bănuieți, desigur!), filmul este o **comedie**...

Comedie axată pe o idee pe cât de simplă, pe atât de actuală: aceea că mulți oameni ambițioși și idealişti, odată ajunși la țelul material dorit, devin extrem de vulnerabili în ceea ce privește relațiile lor intime.

Citind scenariul lui **Stuart Blumberg** (inspirat din nenumăratele anecdote cu rabini!), tânărul actor **EDWARD NORTON** – care jucase doar în câteva filme (dar regizate de un **Woody Allen**, sau un **Milos Forman**...!), s-a hotărât să interpreteze rolul preotului greco-catolic **Brian** – să devină co-producător – în cele din urmă să semneze și regia filmului!

Firește, în cvasi-totalitatea lor, filmările s-au făcut în cartierul **West Side**. Pentru veridicitatea povestirii, doi reprezentanți ai clerului, rabinul **Jacob Sehram** și preotul catolic **Brian Finn** au acordat interpreților asistența necesară. Muzica filmului îi aparține lui **ELMER BERNSTEIN** (autor al coloanei sonore la peste 200 de pelicule, câștigător **OSCAR**). Din distribuție mai fac parte și actori celebri (**Anne Bancroft**, **Eli Wallach** etc.). dar și – culmea culmilor! – apare, într-un rol secundar, însăși „legenda vie” a cinematografiei contemporane: m-am referit la regizorul **MILOS FORMAN**!

DE JUR ÎMPREJURUL ECRANULUI

ESTE, OARE, MEMORIA DEȘARTĂ?

Text: NICOLAE BALOTĂ ■

Charles Péguy considera – pe la începutul secolului al XX-lea – că o prăpastie de netrecut ar despărți „evenimentul real” de „evenimentul istoric”. Înțelegea, firește, prin „evenimente reale”, cele trăite de noi efectiv, cele la care participăm sau am participat ca actori sau doar ca simpli spectatori, ca martori. „Evenimentele istorice” ar fi, în schimb, cele depozitate în memorie, cele pe care le cunoaștem fără să le fi trăit. Memoria joacă, așadar, un rol esențial în istoricizarea evenimentelor petrecute vreodată. Numai depozitate, păstrate într-o memorie colectivă, evocate de memoriile individuale, faptele devin istorice, trăirea se preschimbă în istorie.

Noi cei ce avem o anumită vârstă, cei ce am trăit, am participat la multe din evenimentele sângerosului secol al XX-lea, le-am trăit ca **evenimente reale**. Am simțit adeseori impactul acestor evenimente, aș putea spune „pe pielea noastră”. Dar din evenimente trăite cu adevărat acestea se preschimbă, cu trecerea timpului, în **evenimente istorice**, înscrise, depozitate în memorie. Desigur, pentru cei ce nu le-au trăit, pentru cei din generația nouă, a copiilor, ba chiar și a adolescenților de azi, evenimentele secolului al XX-lea (marile conflagrații mondiale, totalitarismul nazist, cel comunist etc.) sunt pe deplin istoricizate. Ei n-au contact cu ele decât prin mijlocirea memoriei istorice în care sunt înscrise. De aceea, tot ce privește această memorie este de importanță capitală în configurarea unei conștiințe a generațiilor ce vor popula secolul viitor.

În eseul său penetrant, **Memoria deșartă**, gânditorul politic, eseistul, filosoful francez, Alain Finkielkraut, pare să pună la îndoială eficacitatea memoriei ca resurrecție posibilă a trecutului. Prea adeseori, afirmă el, în această carte a sa, amintirea se exercită în van. Pentru acest eseist, ca și pentru Péguy mai demult, memoria slujește prea mult la proiectarea celor trăite – suferite – pe un plan neutru, al istoriei. Celor care, cu facilitate jurnalistică, afirmă în legătură cu procesul nazistului Barbie, care a

avut loc cu ani în urmă, că acesta a fost „o mare lecție de istorie pentru tinerele generații”, eseistul le răspunde că valoarea acestui proces a rezidat, dimpotrivă, în „voința exprimată și realizată de justiția, de a smulge – poate pentru ultima oară – crimele naziste din lințoliul istoriei și de a le înfățișa, în nuditatea lor atroce, în prezentul tragic al faptelor trăite”.

Într-un eseu anterior, în cartea sa intitulată **Gândirea înfrântă**, Alain Finkielkraut urmărea eșecurile cugetării, eclipsa unei gândiri coerente, observabilă în mesajele emise de unele mari medii de comunicare contemporană. Îndeosebi televiziunea, prin mediatizarea – ce i se părea gânditorului abuzivă – a evenimentelor, și în primul rând a celor politice, era acuzată de Finkielkraut de a transforma în spectacol mediatic tot ce ar trebui să stârnească în oameni reflecția sau aprecierea valorizatoare, morală, social-politică sau estetică. Nu gândirea este deci acuzată, ci deturnarea ei, falsificarea ei. Tot astfel, în **Memoria deșartă**, nu deșertăciunea memoriei este cea vizată de autor – a ne aminti nu este niciodată zadarnic –, ci tocmai zădărnicierea memoriei prin manevre care o golesc de tot ce ne poate oferi ea, de un sens al trecutului pe care-l poate actualiza.

Dacă la procesul de la Nürnberg, ca și în cadrul altor procese ce au avut loc în ultimele decenii, totalitarismul nazist a fost condamnat pe plan juridic ca și pe cel moral, nu tot același lucru s-a petrecut până acum cu totalitarismul comunist. Fienkielkraut enumeră în cartea sa o serie a genocidurilor sângerosului secol al XX-lea, care așteaptă încă o dreptate postumă pronunțată de istorie. Armenii luptă încă, după mai bine de 80 de ani, pentru recunoașterea internațională a genocidului căruia le-au căzut victimă. Tot astfel, victimele genocidului biarez sau ale masacrelor din Bangladesh. Mult mai numeroase sunt însă milioanele de țărani morți, victime ale proceselor de „deschiaburire” staliniană, zecile de milioane de victime ale

tuturor gulagurilor din țările căzute sub puterea secerii și ciocanului comunist, milioanele de victime ale khmerilor roșii din Kampuchia...

Cum demonstrează, în lucrarea sa, gânditorul francez, cele mai multe crime ale agenților celor două mari totalitarisme ale secolului al XX-lea erau, desigur, comandate de mai mari sau mai mici dictatori, dar ele au fost executate de aparate represive dirijate de executanți supuși, de „funcționari”. Cei mai mulți, dacă nu chiar toți executanții crimelor, ne apar neînsemnați ca indivizi, gradați subalterni. Cruzimea lor nu a mai fost la o scară umană, ci la una subumană. Sensul, în același timp moral și juridic, al noțiunii de crimă împotriva umanității trebuie să restabilească între om și crimă legătura ruptă de naziști sau comuniști prin aparatul lor tehnic-administrativ. Măruntelile mecanisme ale unui aparat totalitar sunt indivizi și, ca atare, trebuie judecate faptele lor și aceasta nu doar pentru a face o dreptate foarte tardivă, postumă, victimelor, ci pentru a face să se înțeleagă definitiv că „serviciul de stat nu exonerează pe nici un funcționar al nici unei birocratii, pe nici un inginer al nici unui laborator, de răspunderea sa ca individ”. Desigur, nu este vorba doar de „inginerii” din laboratoare, ci de atâtea „ingineri ai sufletului” (cum se pretindeau ideologii regimului comunist) care au deformat, au siluit sufletele, când nu au ucis oameni.

Istoria se va îngriji, chiar dacă tardiv, de judecarea crimelor trecutului. Memoria umană nu este o facultate deșartă. Ea pretinde cunoașterea adevărului, readucerea trecutului în actualitate. Numai o asemenea prezență neconținut realizată, prin diferitele mijloace ale scrisului, educației, reprezentării, și desigur prin investigația pretinsă de o justiție autentică, poate trezi în noi, oamenii, o conștiință ce nu e doar istorică, luminând trecutul, ci și morală, luminând prezentul și viitorul nostru.

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

CRISTINA STAMATE

promis lui Nicu Constantin că-l

Foto: FL

A dat la teatru pentru că toată lumea din jurul ei s-a străduit să-i bage în cap că este talentată. Ea a crezut și la 16 ani și jumătate a devenit studentă. Trăsăturile de caracter care o definesc azi (justițiară, revoltată împotriva nedreptăților, „afurisită” etc.) le are în sânge din fragedă pruncie. Să nu vă mire astfel că, la cinci ani, l-a amenințat pe Nicu Constantin, nici mai mult, nici mai puțin, decât cu... moartea.

„Cred că amintirile ne definesc într-un fel. Sunt parte din noi. Suntem noi. Am amintiri filmice, pe care le pot povesti de-a fir a păr, spunându-ți cum pica lumina, cum era îmbrăcat sau ce gesturi mărunte a făcut cineva. Am o memorie brici, cu detalii pe care nici nu poți să crezi că poate cineva să le țină minte după amar de ani. Parcă dintotdeauna mi-am

propus să țin minte o clipă anume. Cred că prima mea amintire conștientă este legată de fotografia aceea făcută la

MINTE DE MATEMATICIAN

vârsta de cinci ani. Îmi amintesc că mă ducea mama la fotograf. Țin minte drumul. Aveam ghetuțe cu botul de altă culoare. Era iarnă și mă uitam cum intra botul în

zăpada albă și cum, parcă, aveam jumătate de picior. Nu țin neapărat să-mi revină în minte cele mai frumoase

amintiri... Mă pregăteam pentru admiterea la liceu. Ambiția mamei a fost să fac liceul Sfântul Sava. Treceam pe lângă trei licee până să ajung la școală, era cel mai

îndepărtat de casa mea, dar mamei i s-a părut că este cel mai bun. Pentru că nu eram prea strălucită la matematică, a simțit nevoia să-mi pună profesor și a ales unul universitar. Surpriza mamei a fost că după două luni de pregătire, respectivul profesor i-a spus: «Doamnă, să dea la matematică, are cap de matematician». La școala pe care o urmam, profesorul nu

unul de altul, el pe 8 februarie, eu pe 6. Probabil că zodia își spune cuvântul. Îi semăn în foarte multe privințe, dar mai ales în bucuria de a-ți trăi clipa cu inten-

moștenit încăpățânarea și dorința de a răzbate în viață. În clasa întâi și-a demonstrat din plin ambițiile puternice în momentul în care învățătoarea le-a dat de scris pen-

ÎNTÂRZIERILE REPETATE I-AU SCHIMBAT FIRUL VIEȚII

sitate. Mama era extrem de calculată, de pragmatică, avea instinct matern, răspundea de trei copii, plus tata, care era și el un copil mare. Tata avea faze din-astea: «avem, n-avem bani, mâine e petrecere nu știu unde, hai să mergem». Mama se gândea însă că noi, copiii, aveam nevoie de hăinuțe și alte lucruri. Și eu sunt la fel ca tata: dacă-mi zici acum «hai», o tai imediat, fără să mă gândesc dacă am bani, dacă îmi rămâne ceva după. Mama sa a fost casnică, iar tatăl, dintr-o singură leafă, a crescut trei copii, fiecare cu facultate. „Fratele meu mai mare este inginer constructor, mijlociul este medic, iar eu actriță. Într-un an ne-am nimerit toți la facultate. Numai mama știe cum ne hrănea pe toți...”. Mama, ca mama... A încercat tot timpul să-și educe fiica, sfătuind-o în fel și chip numai de bine. „Eu iubesc roșul și culorile agresive. De câte ori mă vedea mama în roșu îmi spunea: «Cum îți place,

tru prima dată un cuvânt legat, pe o foaie întreagă, spunându-le «să vedem cine termină primul». «Ninge» trebuia să scriem și am ieșit prima... și ultima în același timp. Am predat prima caietul unde scrisesem senină «nige». M-a trimis înapoi, am mai scris încă o dată și până

5 ani și prima amintire

Elevă la școala generală (prima din dreapta)

am terminat am ieșit ultima. Dar am fost și acolo o luptătoare.”

Poza cu botinele, în care se sprijină de o băncuță, a fost făcută la vârsta de cinci ani. În aceeași perioadă s-a întâmplat ca vecin de stradă cu familia Stamate să fie Nicu Constantin, pe atunci un puști, coleg de minge cu frații Cristinei. „Nu știu cum a trecut tramvaiul, le-a spart mingea, ceva de genul ăsta și au luat-o pe-a mea, care a avut aceeași soartă. Nicu Constantin mi-a spart mingea mea proprie și personală, pe care mi-a luat-o abuziv din mână mea, el fiind mai mare. Și-atunci m-am dus la el,

Nunta — o amintire ce dăinuie veșnic

ROȘUL — „CULOARE ȚIGĂNEASCĂ”

una de triumf. Poate că a fost important și că mă ducea mama la fotograf. M-a ajutat să-mi «fotografiez» amintirile în care am triumfat.”

Despre ai ei își amintește „banalități”. „În sensul lucrurilor care interesează în general”, ține să specifice. Seamănă cu tatăl său, un om extrem de muncitor. „Suntem născuți la două zile distanță

mamă, culoarea asta? E-o culoare țigănească». Și eu veneam cu alte bibiluri roșii și cu alte lucruri roșii, astfel încât sărmana îmi spunea: «Niciodată n-ai să te îmbraci ca lumea». Încearca să-mi domolească firea explozivă, pe care nu mi-o manifestam doar la culori, ci și în comportament.” Cristina nu seamănă chiar în toate privințele cu tatăl său. De la mamă a

i-a
omoară

Text: CARLA MIHĂILĂ
FOTO: IONIȚĂ și arhivă personală

„Mama a vrut să fac balet”

Arbitrând un meci de fotbal

Într-o piesă de teatru din timpul liceului

Într-un spectacol în Grecia

Împreună cu mama sa

justițiară și afurisită, deși bănuiesc că-i ajungeam până la talie. M-am repezit la el (deci diferența de înălțime, de calibru, de sex, ți-e clară) și l-am luat de revere, amenințându-l: «Mie să-mi plătești mingea. Mie să-mi cumperi altă minge, că dacă nu, te omor. Te bat de te rup». Nu uită niciodată Nicu. De câte ori mă vede, îmi spune «Afurisită erai de mică!». Amintirile îi vin Cristinei Stamate cu ușurință în minte. De pildă, se vede acum la grădiniță, la școală sau la facultate. Nu oricum, ci întârziind. „Am întârziat întotdeauna. Poate că din acest motiv am ales meseria asta, care nu te trezește așa de devreme. Din cauza întârzierilor mele repetate mi s-a schimbat și firul vieții. La facultate eram repartizată

la o clasă de pregătire. După patru zile în care am întârziat de fiecare dată – nu că eram lentă, dar stăteam departe, veneam cu tramvaiul, făceam o oră până la școală și când mai așteptam și în stație... Acum știu. Am învățat în timp. Dacă trebuie să ajung undeva într-o oră, plec de acasă cu o oră și jumătate înainte.

Deci, cum spuneam, stăteam la ușa clasei neîndrăznind să intru, pentru că întârziaseam patru zile la rând, în care nu intrasem niciodată la ore. M-a văzut asistentul maestrului Alexandru Finți și m-a luat la clasa lui. Faptul că am întârziat de când mă știu m-a determinat ca, de o bună bucată de vreme, să fiu extrem de punctuală și antipatică față de cei care întârzie”.

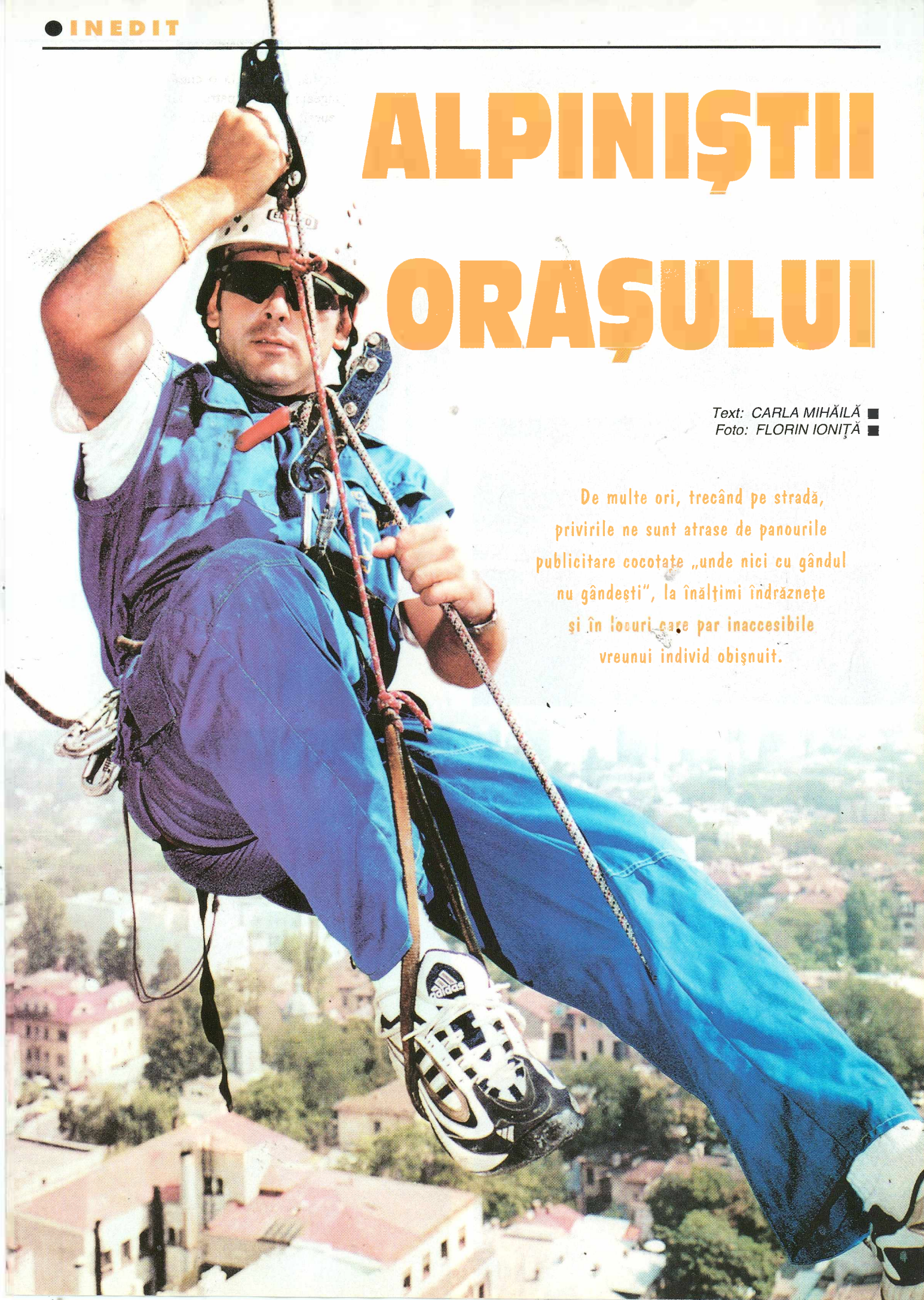

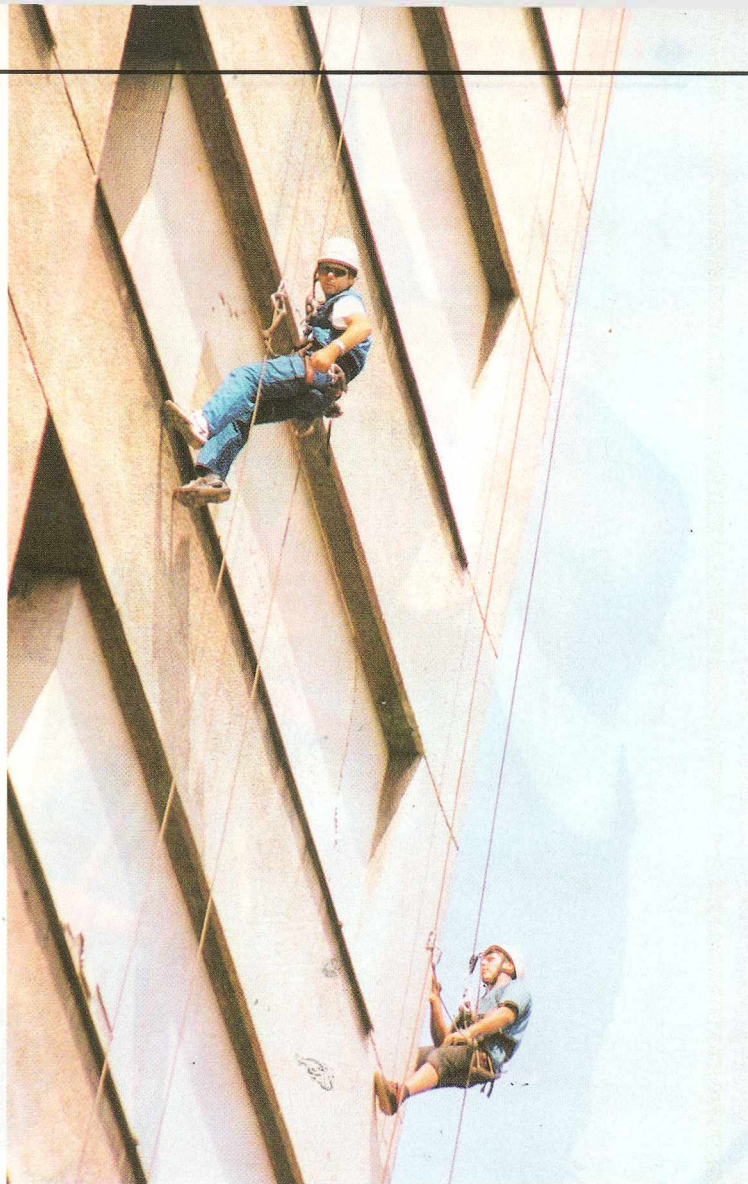
„Nu e reclamă la pastă de dinți, e zâmbetul meu”

ALPINIȘTII ORAȘULUI

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

De multe ori, trecând pe stradă,
privirile ne sunt atrase de panourile
publicitare cocotate „unde nici cu gândul
nu gândești”, la înălțimi îndrăznețe
și în locuri care par inaccesibile
vreunui individ obișnuit.

Industria publicitară este una extrem de bănoasă, indiferent că se bazează pe clipuri televizate, pe benzi înregistrate pentru radio, pe centimetri pătrați în reviste sau pe panourile stradale. În București există cam 10 firme, care au ca activitate

am făcut încercări de centuri pentru Stil Unu Iași S.R.L. și, deși aceștia au vândut echipamente în valoare de trei miliarde de lei, eu n-am primit banii ce mi se cuveneau.“ Toate acestea în condițiile în care alpiștiții chiar își riscă viața, într-o

VREI SĂ NU MORI DE FOAME? DĂ SPAGAI

alpinismul utilitar (amplasarea sau lipirea de afișe publicitare). În țară sunt de toate cam 40-50. Pe lângă activitatea mai sus amintită, de lipire a afișelor publicitare, firmele de alpinism utilitar se ocupă și cu spălări de geamuri exterioare, reparații de fațade, protecții anticorozive la turnuri metalice și macarale, expertize tehnice la construcții înalte etc. Deși aceste firme lucrează în general pentru clienți cu bani, nu sunt plătite pe măsura efortului și a riscului depus. Ba chiar sunt înșelate, deși există – cum e și normal într-o țară civilizată – contracte anterioare prestației.

Un exemplu de „țepuit“ este domnul Dan Vasilescu, unul din vicepreședinții Federației Române de Alpinism și Escaladă (FRAE). Acesta are propria-i firmă de alpinism utilitar, Alpin Expert, și se ocupă numai de expertize tehnice ale construcțiilor înalte. „Facem diverse lucrări și nu ni se plătesc. Acest lucru se întâmplă în special când lucrăm pentru întreprinderile de stat. O mostră de rău platnic este RENEL, pentru care, în urmă cu trei ani, am făcut o expertiză a coșului de fum de la CET Vest. Nici acum n-am primit banii, deși, pe lângă expertiză, am reparat parțial coșul și am îmbunătățit scara. Pentru acea lucrare a fost nevoie de o echipă întreagă. Am intrat în coș, am făcut chiar și filmări. La Iași, apoi,

societate dominată de sistemul șpăgilor. Pentru că, foarte interesant, ca să efectueze acele lucrări care le pun viața în pericol, alpiștiții utilitari sunt nevoiți să liciteze, iar ca să câștige licitația, adică să nu moară de foame, mai împing și câte un ciubuc, lucru de altfel normal în România.

Dan Vasilescu are 56 de ani și este bucureștean. Înainte de a face alpinism, a încercat un sport în care nu-ți trebuie investiții foarte mari: orientare turistică. Aceasta i-a prins foarte bine atunci când, la 18 ani, a devenit alpinist de performanță într-un club al Universității București. Pe vremea aceea echipamentul era aproape rudimentar: corzile se confecționau din cânepă, nu apăruseră cele sintetice, carabinierile cântăreau 500 de grame fiecare și erau rezistente la 1.000 kg, față de cele de azi care cântăresc 65 de grame și sunt rezistente la 2.500 kg.

În ultimii 15 ani au devenit obligatorii căștile și centurile. Cu toate acestea, foarte mulți alpiștiți, fie ei sportivi sau utilitari nu folosesc echipamentul obligatoriu, din neglijență, sau din lipsă de bani. Dar să revenim la Dan Vasilescu spunând că în 1978 a devenit vicecampion național cu echipa universitară și că din 1975 a fost antrenor, asta până prin 1987, când clubul studentesc s-a desființat, deși era extrem de performant. După Revoluție,

s-a străduit să introducă în țară meseria de alpinist utilitar, neștiind la ce se înhamă. Astfel, după doi ani și jumătate de hălăduială pe la diverse uși, a reușit să o legalizeze, permițându-i-se în acest mod să publice indicatorul de calificare. Acesta stipulează existența a patru categorii de alpinism utilitar. O altă problemă de care s-a izbit a fost aceea a orga-

alpiști utilitari ca să nu moară de foame.

În toată țara sunt cam 1.000 de persoane care practică această meserie. Salariul mediu este de 300 de dolari în București, dar un angajat cu carte de muncă (așa cum sunt marea majoritate) poate câștiga vara 600 de dolari, iar iarna 100 de dolari, asta în funcție de lucrările făcute. În provincie suma scade la

UNII CRED CĂ A COBORÎ ÎN RAPEL CA SĂ SPELE GEAMURILE E O JOACĂ

nizării de cursuri, întrucât nu poți practica meseria de alpinist utilitar fără o minimă pregătire. După încă trei ani de zile și-a văzut și acest vis cu ochii. „Cursul durează o lună de zile, dar una dintre condițiile care i se cer cursantului este să fi practicat minimum doi ani de alpinism sportiv. Avem catalog în care se ține prezența, le dăm extemporale, îi ducem pe munte. Cel mai mult le plac testele-grilă.“ Cursanții sunt fie trimiși de firmele de alpinism utilitar, fie vin din proprie inițiativă. Sunt mulți foști sportivi de performanță, care au făcut chiar și facultăți și care sunt nevoiți să devină alpiști utilitari ca să-și rotunjească veniturile, asta în cazuri fericite, pentru că marea majoritate se fac

aproape jumătate.

Norme de lucru ale unui alpinist utilitar diferă total de cele de lucru la înălțime. O bilă albă este datorată faptului că aceste norme sunt stipulate în legea care a apărut în 1996. „În momentul de față suntem acoperiți din punct de vedere legal. Am luat-o chiar și înaintea Ungariei, de unde am «împrumutat» această meserie dar unde nu este legalizată. Lucrăm după normele europene, folosim cele mai bune echipamente. Numai că este indisciplină, ca peste tot în țară, se fură echipamente, sau nu se respectă normele de muncă. De pildă, casca nu se folosește aproape deloc.“

În condițiile acestea riscurile sunt mult mai mari. În

PARTY
non-stop!

**Haide
să ne
distrăm!**

în direct

01-8990632

Tarif
11.000 lei
minutul

BIFE-TIMB -	06-10.09
Târg specializat internațional de mobilă, produse din lemn, accesorii mobile, decorațiuni interioare; mașini și echipamente pentru exploatare forestieră și prelucrarea lemnului; ediția a IX-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
➤ MAGAZINUL MODERN	
Salon specializat pentru dotarea magazinelor, prezentarea mărfurilor și promovarea vânzărilor • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	
EXPO-PETRO-GAS -	19-23.09
Expoziție internațională de utilaje, echipamente și tehnologii pentru extracția și prelucrarea țițeiului și a gazelor naturale; ediția a III-a • co-organizatori: ROMEXPO S.A.; CCI Prohova	
➤ COGENER	
Salon internațional specializat de echipamente, tehnologii, instalații, automatizări, proiecte, studii, consultanță și servicii pentru producerea combinată de energie electrică și termică • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	
MODEXPO -	20-23.09
Expoziție internațională de țesături textile, îmbrăcăminte; pielărie, blăndărie, încălțăminte și marochinărie; accesorii; ediția a III-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
TIB * membru UFI -	09-14.10
Târgul Tehnic Internațional București; ediția a XXVI-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
➤ CABLURI ȘI CONDUCTORI • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	
➤ MOTOARE ELECTRICE • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	
➤ SUDURĂ • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	
➤ PRELUCRAREA METALELOR - ACOPIERIRI METALICE • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	

INFO BUSINESS BUCHAREST -	09-11.10
Târg internațional de informații de afaceri; ediția a VI-a • co-organizatori: ROMEXPO S.A.; CCIRB-CIA	
RE-TRADE -	09-14.10
Expoziție internațională de mașini și echipamente second hand; ediția a II-a • co-organizatori: ROMEXPO S.A. și I.E.G.Solingen	
INVENTIKA -	09-14.10
Expoziție internațională de invenții, cercetare științifică și tehnologii noi; ediția a IV-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
TII -	09-11.10
Târg Internațional de Investiții; ediția a IV-a • organizator: CCIRB	
DENTA -	25-28.10
Salon internațional de echipamente, instrumentar, accesorii, materiale și produse chimico-farmaceutice de uz stomatologic; • co-organizatori: ROMEXPO S.A.; CCIRB-DPCARM - Sectorul PUBLICOM	
ROMHOTEL -	26-29.10
Expoziție internațională de arhitectură, echipamente, materiale și mobilier pentru hoteluri, restaurante; ediția a VIII-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
TNT -	26-29.10
Târgul Național de Turism; toamna - ediția a IV-a • organizator: ROMEXPO S.A. în colaborare cu ANAT, ANTREC, FPT, FIHR, OPTBR	
INDAGRA -	08-12.11
Expoziție internațională de echipamente și produse din domeniul agriculturii, zootehniei și alimentației; ediția a V-a • organizator: ROMEXPO S.A.	

EXPO-DRINK -	08-12.11
Salon internațional de vinuri, băuturi alcoolice, răcoritoare și echipamente de producție; ediția a IV-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
EXPO FLOWERS -	08-12.11
Expoziție internațională de flori, plante, echipamente și unelte pentru grădinarit; ediția a III-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
FISH DELTA -	08-12.11
Expoziție internațională de pescuit, piscicultură și ecologia apelor; ambarcațiuni; ediția a V-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
ALL PACK -	08-12.11
Expoziție internațională pentru ambalaje, materiale, mașini și echipamente specifice; ediția a II-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
POLIGRAFXPO -	08-12.11
Salon internațional pentru mașini, aparate, accesorii, piese de schimb și materiale pentru tipografie; imprimare prin tehnici speciale pe diverse suporturi; serigrafie și tampografie; articole de papetărie, desen și grafică • organizator: CCIRB-DPCARM-Sectorul PUBLICOM	
SUVENIRURI -	22-26.11
Expoziție internațională de suveniruri și cadouri; ediția a V-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
COSMETICS-BEAUTY HAIR -	22-26.11
Salon internațional de produse cosmetice, infumusețare, podoabe și coafură; ediția a VI-a • organizator: ROMEXPO S.A.	
GAUDEAMUS -	22-26.11
Târg internațional de carte de învățatură; ediția a VII-a • organizator: ROMEXPO S.A. în colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune și Editura All.	

ROMEXPO S.A. - 71331, BUCUREȘTI - ROMÂNIA, B-dul Mărăști nr. 65-67, C.P.: 32-3, Telefon: (401) 224 31 60 - 68; Telex: 11 108 tib-r; Fax: (401) 224 04 00; 224 04 02; Telegrama: TIB-R București; E-mail: romexpo@ccir.ro; Internet: http://www.ccir.ro/romexpo

ultimii trei ani au murit trei alpiști utilitari din cauza unei tehnici de asigurare neadecvată. Cele mai multe accidente în această meserie sunt datorate tăierii corzilor din neatenție sau neasigurării.

18-20 de ani care se apucă direct de alpinismul utilitar și care cred că a coborî în rapel ca să spele geamurile, de exemplu, e o joacă.

O problemă spinoasă este și protecția zonelor în care

aceste motive, preferăm să lucrăm în afara programului de lucru normal: noaptea sau în weekend".

În momentul de față alpiștii utilitari așteaptă legalizarea Asociației Profesionale a Alpiștilor Utilitari din România, care-și propune apărarea intereselor acestei categorii profesionale. Cei 28 de membri fondatori (per-

soane fizice și juridice) intenționează obținerea grupei a doua de muncă, argumentând că riscurile și eforturile depuse la peste 40 de metri sunt prea mari. Asociația își mai propune: extirparea muncii la negru; dobândirea unui sistem de informare tehnică bine pus la punct; construirea unui poligon pentru antrenamente și instructaj etc.

CAȘTILE ȘI CENTURILE - OBLIGATORII. DAR CĂȚI LE FOLOSESC?

„Ori nu se găsesc punctele de ancorare, ori nu se asigură în timpul lucrării sau folosesc echipamente necorespunzătoare, cum ar fi o centură incompletă. Mai sunt și cazuri în care au folosit o centură cu care mai căzuseră o dată.”

Pe lângă alpiștii, speologii sau salvamontiștii care au făcut alpinism sportiv și acum sunt încadrați în cel utilitar, există o categorie, pe care domnul Vasilescu o numește „periculoasă”: tinerii de

alpiștii lucrează, considerate periculoase. „Zona în care lucrăm, în mod normal, trebuie să fie îngrădită. De multe ori, însă, ne aflăm deasupra vreunui magazin al cărui patron ne interzice îngrădirea zonei, motivând că-și pierde clienții în ziua respectivă. Au fost cazuri în care dedesubtul nostru se aflau mașini (de altfel, asta se întâmplă în mod curent) și ne-am văzut în postura de a vopsi mașinile, pentru că scăpasem pe ele scule. Din

PARTY non-stop!

Tarif 11.990 lei/minutal

Nu mai esti singur!

01-8990672

A man with dark hair, wearing a black tuxedo jacket, a white shirt, and a black bow tie, is shown from the chest up. He is looking off to the left with a slight smile. The background is dark and out of focus.

DE CÂND O
CĂTĂLIN CRÎȘAN A R
NU SE CREȘTE

De ceva vreme, mai precis de la 25 iunie, în viața cuplului Cătălin Crișan—Lucia Bubulac a apărut Daria Cătălina, o fetiță veselă, dotată cu ochii de azur ai mamei și cu zâmbetul dulce al tatălui. Și cum era normal să se întâmple, micuța a schimbat cu desăvârșire, nu doar statutul social al părinților săi, transformându-i în „oăsătorii, cu un copil”, dar mai ales a modificat viața lor de zi cu zi.

ARE PE DARIA, REALIZAT CĂ UN COPIL CHIAR GREU

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

Într-una din zilele anului 1990, Cătălin Crișan mergea la Galați pentru a susține un spectacol. În mașina care-l ducea spre orașul de la Dunăre se mai afla o tânără blondă, cu ochi albaștri, „o fată drăguță” (ghilimelele îi

cu un cocker. „M-am gândit, spune Cătălin, și la faptul că poate câinele o mai îmblânzește, dar sincer să fiu, am vrut să împușc doi iepuri dintr-un foc. Tot trebuia să-mi scot câinele la plimbare, mi s-a părut ocazia excelentă”.

100 DE LALELE HOTARĂTOARE

aparțin lui Cătălin) și deșteaptă, studentă atunci în ultimul an la Medicină. N-o cunoștea, deși ea mergea la Galați cu același scop: cânta într-un spectacol. Lucia Bubulac (căci așa o cheamă pe tânără), auzise de Cătălin Crișan, dar nu știa cum arăta și, în orice caz, nu-i plăcea cum cânta. „Mie, spune Cătălin, mi-a plăcut de ea, spre deosebire de ea care nu m-a agreat deloc. Am încercat eu s-o invit undeva, dar mi-a tăiat elanul spunându-mi că n-o interesează o relație cu mine. După vreo două săptămâni am căutat-o la căminul unde stătea ca studentă. Nici n-a vrut să audă de mine. Resemnât, m-am dus la prima florărie, am cumpărat o sută și ceva de lalele, gândind să terminăm frumos ceea ce nici măcar nu începusem. M-am dus din nou la cămin și am lăsat florile la portar, rugându-l să i le dea a doua zi dimineața.” Se pare că gestul destul de

Firește, a urmat perioada de tatonări și de cunoaștere reciprocă. Apoi a venit vremea să meargă la soacră, iar prima întâlnire a dat un rezultat... interesant. „N-au ieșit scânteii, asta și pentru că soacra mea este o femeie extrem de diplomată. Pe vremea aceea era învățătoare, acum a ieșit la pensie. N-am ținut morțiș să mă placă, asta pentru că eu sunt o fire independentă. Mie îmi plăcea fata, n-aveam treabă cu soacra. În orice caz, aceasta ține foarte mult la mine.” După un an, cei doi s-au mutat împreună. După alți patru ani, într-o noapte, târziu, pe la ora două, neavând somn, el i-a spus Luciei simplu, dar invariabil: „Hai să ne căsătorim”. Ea, aproape adormită, l-a întrebat: „Vrei să spui că asta este o cerere în căsătorie?”. „Bine, dacă vrei, mă rad, mă schimb în costum, mă duc și-ți cumpăr flori... Cum vrei!” Privind înapoi cu

CERERE ÎN CĂSĂTORIE LA ORA 2.00 NOAPTEA

trăsnit a impresionat-o pe Lucia, care, nu se știe de ce, era convinsă că o relație cu Cătălin n-are absolut nici o șansă de reușită. După câteva zile de gândire profundă, l-a sunat (el avusese grijă ca între flori să strecoare un bilețel cu numărul personal de telefon). Așa s-a ajuns la prima întâlnire, când au mers și s-au plimbat prin pădurea de la Băneasa. Nu singuri, ci

detașare, Cătălin ne spune: „N-a fost nimic romantic sau în genul telenovelelor pentru că amândoi anticipam această căsătorie. N-a fost o surpriză nici în ceea ce mă privește pe mine, nici în ceea ce-o privește pe Lucia”.

Cununia religioasă a avut loc la biserica Domnița Bălașa, iar nunta propriu-zisă, cu toate ritualurile de rigoare, inclusiv furatul miresei, s-a

desfășurat la Casa Armatei. „Un prieten de-al meu a furat mireasa, și a furat-o cam mult, vreo două ore. Țin minte că era extrem de frig, pentru că ne-am căsătorit pe 14 ianuarie, exact de ziua soției mele. Știți, probabil, că femeile obișnuiesc să se supere dacă uiți când e data lor de naștere sau când e data aniversării căsătoriei. Am făcut nunta exact de ziua de naștere a Luciei, impunându-mi să nu uit această dată cu dublă semnificație și gândindu-mă că scap cu un singur cadou pentru două aniversări“. Ce fire pragmatică!, ar exclama cineva care nu i-a auzit melodiile încărcate de o sensibilitate aparte. E clar că glumește omu', iar dacă nu i-a spus niciodată soției că o iubește, este pentru simplul fapt că nu agreează manifestările pompoase, fiind de părere că mult mai important este ceea ce simți.

Despre Lucia, numai vorbe bune: „Este o femeie care are capul pe umeri și o

diplomație pe care nu o întâlnești la oricine vizavi de relațiile interumane. Este frumoasă și arată mai tânără decât vârsta pe care o are. Mai nou, am descoperit că este o mamă extraordinară. E optimistă, n-are căderi de moral, spre deosebire de mine, care mai pic și în pase proaste. Pentru ea nimic nu-i imposibil.“ La rândul ei, Lucia vorbește despre Cătălin la superlativ, spunând că este „foarte drăguț, foarte tandru, foarte inteligent.“ Mai mult,

UN COPIL ÎȚI SOLICITĂ TIMP, RĂBDARE ȘI CONDIȚIE FIZICĂ

este persoana care i se potrivește ca o mânășă. „Deși la început nu mi-a plăcut, cunoscându-l, l-am apreciat ca persoană, ca individualitate. Eu nu cred în dragoste la prima vedere, nu pot să încep o relație decât după ce-l cunosc pe cel care îmi face curte. Așa s-a întâmplat și în cazul nostru“. Când

vine vorba despre sarcinile gospodărești, Cătălin ne spune sincer: „În casă, ea face tot și eu nu fac absolut nimic. Am încercat să o mai ajut în bucatărie, dar când a văzut ce las în urmă, a preferat să facă ea totul. Se mai supără câteodată când nu dau cu aspiratorul prin casă, deși, în ultima vreme, de când o avem pe Daria Cătălina, trebuie să recunosc că am mai făcut și asta“. În ceea ce o privește pe micuța vedetă a familiei, ea n-are

mai puțin), dar eram conștienți de toate acestea.

În fiecare seară, eu sunt cel care îi face baie. Apoi îi dau lăptic și adoarme la mine în brațe. Am devenit expert în schimbarea pampersilor. De fapt, Daria ne-a transformat cu totul. În ceea ce mă privește, cea mai bună dovadă este faptul că am refuzat orice ofertă de a cânta pe litoral, deși, trebuie să recunosc, mi-e dor de mare. Nu de a cânta acolo (chiar, cum ar fi să mă vezi și pe mine pe afișul «André și invitații lor»? Să mai crească, să mai învețe...), ci de aerul sărat, de nisipul care-ți intră peste tot când bate vântul... Dar nu-mi pare rău, pentru că Daria ne-a conturat niște sentimente pe care nici nu bănuiam că le avem. Relația noastră s-a sudat foarte mult, ce mai, s-a schimbat tot centrul de greutate. Să le vezi pe bunici cum stau în jurul ei, nemaiștiind ce să-i facă.“

deocamdată altceva de făcut decât să doarmă și să mănânce. Din câte ne spune tatăl ei, nu doarme foarte mult și se trezește mereu cu zâmbetul pe buze. „Râde tot timpul, seamănă cu mine. Îmi dau seama că nu-l așa de greu de crescut un copil. Îți solicită timp, răbdare și condiție fizică (acum dormim

MAMAIE, ȚI-AU

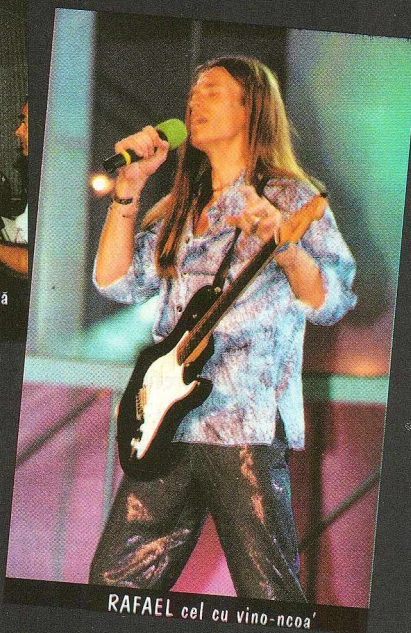
3REI SUD-EST, câștigătorii trofeului de la Mamaia, exprimându-și sentimentele

Cosmin Gernat felicitându-l pe Catalin Botezatu, absorbit, după cum se vede, de decolteul Andreei Marin

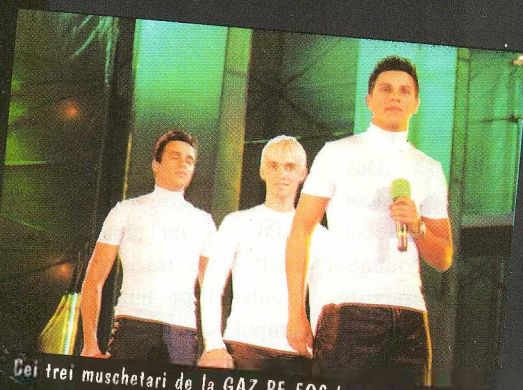
Fetele de la A.S.I.A. au venit parcă în pijamale

RAFAEL cel cu vino-ncoa'

Deși se spune că ar fi dat bani grei, ANDREELE n-au plecat acasă câștigătoare

Cei trei muschetari de la GAZ PE FOC l-au dat afară pe Adrian Rosu (al patrulea component al trupei) pe motive de neconcordanță. Profesionala, cum altfel!

Și a fost și Festivalul de la Mamaia. Trecând peste toate bâlbele inerente unui festival (destule, dar noi enumerăm doar câteva, întrucât n-avem suficient spațiu: hotărârea inițială de a se stabili poziția șlagărelor doar prin televoting, după care s-a ajuns, în ultima clipă aproape, la decizia de împărțire a sarcinilor publicului cu juriul, astfel că ne-am trezit iar, ca la Eurovision, cu gustul amar al celor de la *Valahia* – care au avut cele mai multe televotinguri la Creație, dar și a celor de la *Taxi*, de data aceasta ieșiți pe locul II la Pop-Rock; sonorizarea, asigurată de Edgar Surin Production, a fost lamentabilă; Andreea Marin s-a adresat parcă unui public cu vârsta cuprinsă între 2 și maximum 10 ani, după cum și-a țuguit neîncetat buzele, astfel încât te așteptai dintr-un moment în altul să auzi: „Ce drăgălași sunteți!”), deci, trecând peste bâlbe, să enumerăm, tot pe fugă, bârbele și scandalurile care s-au vehiculat la Mamaia: cică fetele de la *André* s-ar fi bătut în culise chiar în seara șlagărelor. Nu știu cât de tare s-au bătut cele două, cert este că nu se înțeleg defel, acest lucru observându-se chiar pe scenă, când le ieșeau lasere din ochi dacă erau nevoite să se privească. În seara Galei a fost prezentă la Teatrul de Vară doar cea cu multiple codițe împletite (Andreea Antonescu). Am întrebat-o, căci muream de curiozitate, unde este colega ei (Andreea Bălan): „Nu știu, cred că doarme, știi, ea este mai mică”. O altă bârfă care circula pe la Teatrul de Vară: cică Andreea Marin l-ar plăcea, nu doar colegial, pe Dan Negru, după care s-ar fi ținut scai pe la Mamaia. Noi știam că ea are o căsătorie fericită. Mergem mai departe, spunând că am mai auzit cum că Dan Teodorescu de la *Taxi* și-ar fi găsit „jumătatea” la Mamaia. Noi l-am văzut cel mai des în compania unei ziariste de la un ziar cu tiraj mare. Cel mai mare. Despre Rafael, cel care a luat locul I la „Interpretare”, spuneau unii că n-are defel voce, ci doar mișcare a la *Guns'n'Roses*. Le-a dovedit contrariul.

VENIT NEPOTII!

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

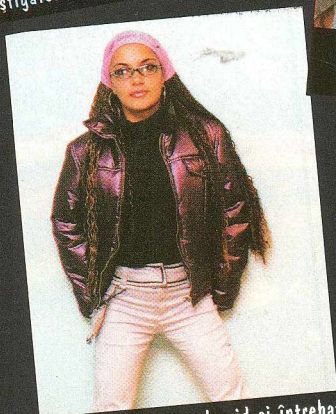
Familia Fugaru explicându-i lui Petre Geambasu cum fiul a devenit câștigător la Creație

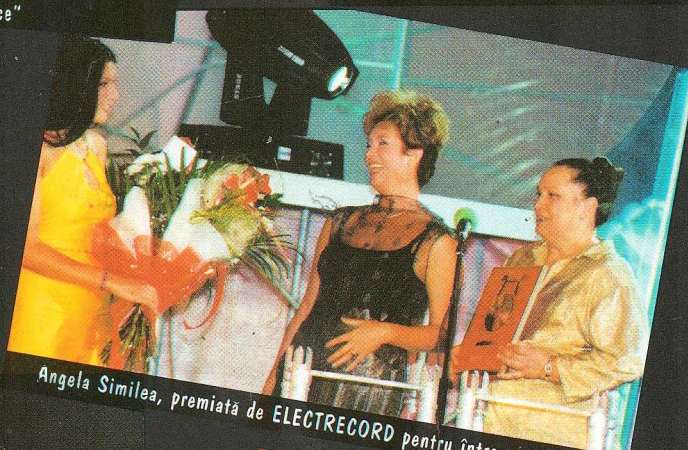
Pustoaicele de la CANDY vor să fie „lăsate în pace”

George Stanca a fost presedintele juriului presei

Andreea Antonescu pusă la zid și întrebată: „Ai bătut-o sau nu pe blonda?”

Angela Similea, premiata de ELECTRECORD pentru întreaga activitate

Chiar și la un spectacol important afacerile sunt afaceri pentru Victor Surdu

Ștefan Banică jr. și POVEȘTEA lui au încântat în egală măsură

Mai Dana (n.r. Mladin), unde-ai mai văzut tu, câștigător ca mine?

În timp ce la Mamaia se stabileau câștigătorii, la București avea loc NUNTA ANULUI, după cum au numit-o colegii de breaslă, dintre Adrian Mutu și Alexandra Dinu

OLIMPIADA MILENI

De peste patru decenii, România
se află printre protagonistele întrecerilor

ULUI

Pagini realizate de
POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ,
PETRE COJOCARIU și
AP – ROMPRES ■

SCURT ISTORIC

Cu toate că originea jocurilor olimpice se pierde în negura timpului, se presupune că primele întreceri (atletice) organizate, numite **agones**, au avut loc cu aproximativ patru milenii î.Hr. la Atlis, unde se afla altarul zeiței Hera, în cinstea căreia se desfășura sărbătoarea întrecerilor. Întrerupte de invazia dorienilor, serbările au fost reluate la Olimpia, prin anul 776 î.Hr. și continuate, fără întrerupere, din patru în patru ani, timp de 1.172 de ani, interval în care s-au disputat 293 de ediții. După locul de desfășurare, întrecerile au fost denumite **olimpiade**, iar învingătorul – **olimpionikis** – primea o coroană din ramuri de măsline. Ediția din anul 384 d.Hr. este considerată ca fiind ultima (sau penultima) ediție a J.O. elene, deoarece în anul 394 d.Hr. împăratul Teodosiu I al Bizanțului a decretat desființarea lor.

La **5 aprilie 1896**, din inițiativa baronului **Pierre de Coubertin** (creatorul celebrei sintagme „*Citius, altius, fortius*”), la **Atena** începea prima ediție modernă a Jocurilor (a 294-a în total), sub deviza „Pace între popoare” (13 țări participante, 311 sportivi – nici o femeie) ● Primul campion olimpic modern a fost americanul **Jammes B. Connolly** (13,71 m la triplu-salt) ● Memorabilă a rămas victoria la clasicul maraton (42.195 km) a ciobanului grec **Spyridon Louis** ● Învingătorii au primit medalii de argint (nu de aur!), iar ocupanții locurilor doi și trei – de bronz.

La ediția a II-a – **Paris, 1900** – consemnăm prima prezență a unui sportiv român, **George A. Plagino** (tir, talere bal-trap) ● În premieră, a fost admisă participarea femeilor (doar 6 însă, față de 1.219 bărbați).

Următoarea ediție (**1904**) a fost organizată, pentru prima dată, peste Ocean, la **Saint Louis** (S.U.A.), ceea ce a făcut ca din Europa să vină numai 64 de sportivi.

Ediția din **1908 (Londra)** i-a oferit prilejul lui Pierre de Coubertin să formuleze o nouă frază celebră: „*Important este nu să câștigi, ci să participi*”.

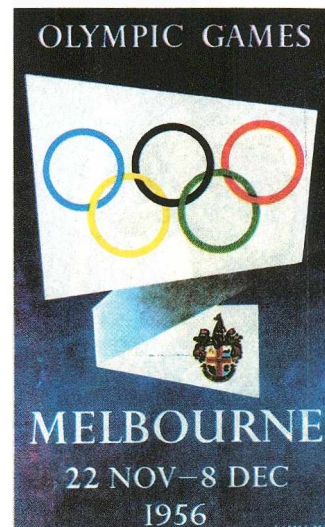
În **1912**, la **Stockholm**, boxul a fost scos din concurs, întrucât legile Suediei interziceau practicarea pugil-

atului ● Învingător la pentatlon și decatlon, atletului american **Jim Thorpe** i s-au retras medaliile, fiind acuzat de profesionalism, deși câștiga bani din baseball și fotbal american.

Competiția a fost amânată în 1916 din cauza primului război mondial (contează totuși la numărătoare!), fiind reluată în **1920**, la **Anvers** ● Aici a fost înălțat pentru prima oară drapelul olimpic având cele cinci cercuri (care simbolizează continentele) și a fost rostit Jurământul olimpic ● Își face debutul atletul finlandez **Paavo Nurmi**.

În **1924**, din nou la **Paris**, ediția a VIII-a ● Cu viitorul actor George Vraca în lot, România a obținut **prima medalie olimpică** (bronz), la rugby (au mai participat doar Franța și S.U.A., clasate în această ordine) ● Prezent la startul a 7 curse, **Paavo Nurmi** a devenit campion de 5 ori ● Născut la Timișoara (1 iunie 1904) și emigrat împreună cu părinții în S.U.A., celebrul actor **Johnny Weissmüller** („Tarzan”) a stabilit ca înotător numeroase recorduri mondiale (76 în carieră!) și a câștigat trei titluri olimpice (două în 1928).

La **Amsterdam (1928)** a fost aprinsă pentru prima oară flacăra olimpică, adusă din Grecia ● Sportivii români au concurat doar la atletism și scrimă ● Participând la trei probe, Nurmi a

câștigat-o doar pe aceea de 10.000 m.

Din nou peste Ocean, în **1932**, la **Los Angeles** apare satul olimpic.

De la **Berlin (1936)**, călărețul **Henri Rang** aduce a doua medalie olimpică pentru România – de această dată argint ● Mulțurul american James Cleveland Owens obține patru titluri la atletism.

Din nou suspendate în 1940 și 1944 datorită conflagrației mondiale, Jocurile Olimpice vor fi reluate în **1948** la **Londra**, dar vor lipsi „combatantele” U.R.S.S., Germania și Japonia ● Atletă olandeză Fany Blaankers Koen câștigă patru titluri.

La **Helsinki**, în **1952** (ediția a XV-a), **Iosif Sârbu** (tir, armă calibru redus, 40 focuri) avea să devină **primul campion olimpic al României** ● Boxerul **Vasile Tiță** (medalie de argint) este învins în finala categoriei 75 kg de **Floyd Patterson**, viitorul campion mondial al greilor profesioniști ● În preliminariile turneului de fotbal, la Turku, reprezentativa României pierde (1-2) în fața Ungariei, viitoarea campioană.

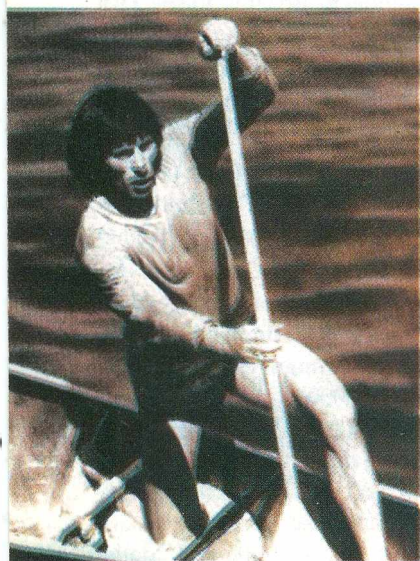
La **Melbourne (1956)**, **Leon Rotman** (canoe 1.000 m și 10.000 m) este primul sportiv român care obține **două titluri la o singură ediție** ● Alți medaliați cu aur: Dumitru Alexe – Simion Ismailciuc (C2 – 1.000 m), Ștefan

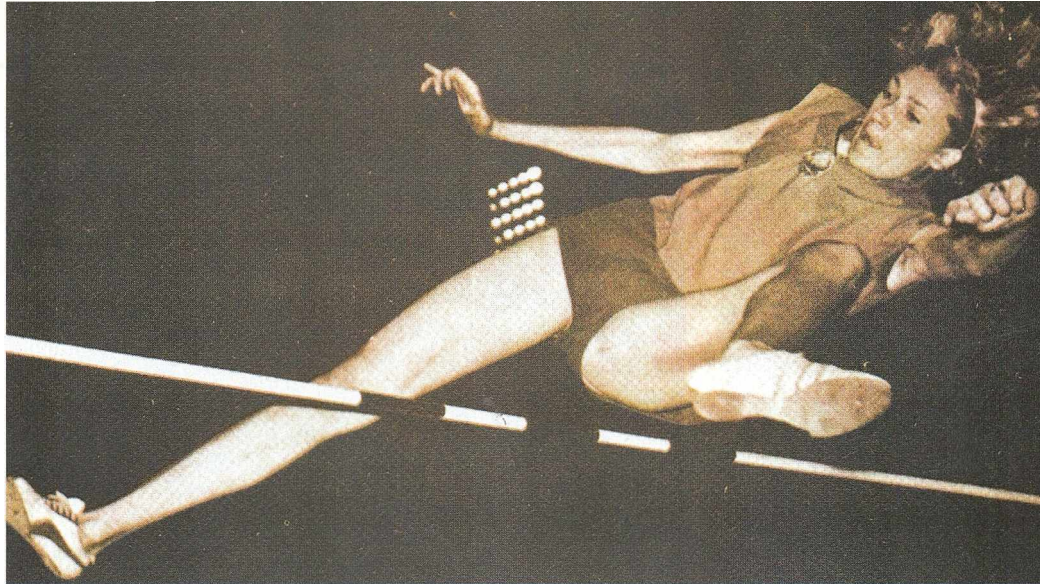
Iosif Sârbu

Viorica Viscopoleanu

Ivan Patzaichin

Iolanda Balaș

Leon Rotman

Nadia Comăneci

Petrescu (tir, pistol viteză), Nicolae Linca (box, cat. 67 kg).

La **Roma, în 1960**, România ocupă locul 12 din 83 de țări participante: 3 medalii de aur (atleta Iolanda Balaș – înălțime, Dumitru Pârvolescu – lupte greco-romane și Ion Dumitrescu – tir, talere), 1 de argint și 6 de bronz ● Boxerul american **Cassius Clay** (alias Muhammad Ali) devine campion olimpic la cat. 81 kg.

La ediția următoare (**Tokyo, 1964**), România se clasează pe locul 15 (93 țări participante): 2 medalii de aur (atletele Mihaela Peneș – suliță și Iolanda Balaș), 4 medalii de argint, 6 de bronz ● Locul 4 la volei, atât fetele cât și băieții ● În schimb, locul 5 pentru echipa reprezentativă de fotbal, ca și

pentru cea de polo.

Mexico City, 1968 ● La 36 de ani, **Lia Manoliu** (cea mai vârstnică atletă din istoria J.O.) câștigă proba de aruncare a discului, stabilind un nou record olimpic (58,28 m) ● Victorie și pentru Viorica Viscopoleanu, la săritura în lungime (6,82 m), consemnând 6 recorduri: mondial, olimpic, european, balcanic, național și al stadionului ● Locul 1, de asemenea, pentru Ionel Drâmbă (scrimă, floretă) și Ivan Patzaichin – Serghei Covaliov (C 2 – 1.000 m) ● Americanii Bob Beamon (8,90 m la lungime), James Hines (9,95 la 100 m) și Richard Fosbury (2,24 m la înălțime) stabilesc noi recorduri mondiale și olimpice.

Ediția a XX-a a avut loc la **München (1972)** ● Cu 3

medalii de aur (Ivan Patzaichin – canoe simplu 500 m, luptătorii Gheorghe Berceanu și Nicolae Martinescu), 6 de argint și 7 de bronz, România se situează pe locul 13 (122 țări) ● Lia Manoliu a fost prezentă la cea de-a **șasea Olimpiadă** a sa ● Înotătorul american **Mark Spitz** a obținut 7 medalii de aur.

Montreal (1976) a fost denumită „**Olimpiada Nadiei Comăneci**” – prima gimnastă din istorie care a obținut nota 10 (3 medalii de aur, câte una de argint și bronz) ● Între cele 92 de țări,

Sanda Toma a adus în 1980 prima medalie de aur pentru canotajul românesc

Nicolae Linca

România a ocupat locul 6 în clasamentul pe puncte și în cel pe medalii.

La **Moscova (1980)** a intervenit primul boicot politic în lumea sportului (doar 81 de țări prezente) ● Nadia Comăneci a cucerit alte patru medalii (câte două de aur și argint) ● România – locul 7 în clasamentul pe medalii.

Los Angeles (1984) a cunoscut din nou boicotul politic, de această dată „pe invers” (dintre țările lagărului comunist fiind prezente doar România și Iugoslavia) ● România a obținut cea mai bună situație în clasamentul pe medalii (locul 2 din 140 de țări) ● Gimnasta Ecaterina Szabo obține 4 medalii de aur și una de argint, iar canotoarele câștigă 5 din cele 6 titluri.

La **Seul (1988)**, gimnasta Daniela Silivaș (3 – 2 – 1), trăgătorul Sorin Babii, luptătorul Vasile Pușcașu, atleta Paula Ivan și canotoarele Olga Homeghi – Rodica Arba sunt vedetele delegației

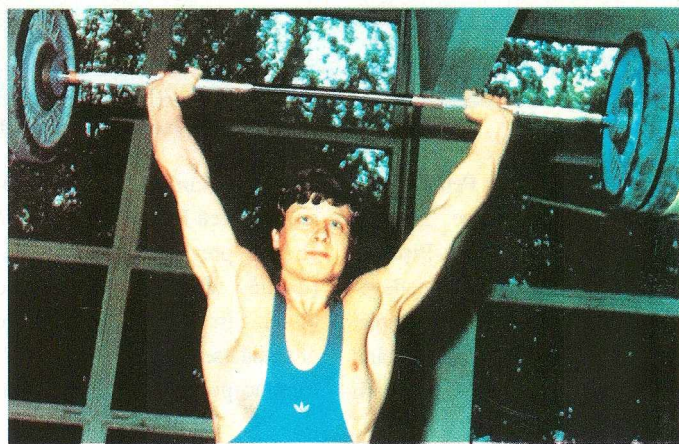
noastre.

Ediția a XXV-a s-a desfășurat la **Barcelona (1992)** ● Gimnastica – prin lidera Lavinia Corina Miloșovici (2 – 1 – 1), canotajul (masculin și feminin), floreta (feminină) precum și alte sporturi au situat România pe locul 14 (172 țări).

Atlanta (1996) a avut onoarea de a găzdui ediția care a marcat centenarul olimpiadelor moderne ● România a „recoltat” 20 de medalii (4 – 7 – 9), dintre care jumătate au fost aduse de cei 13 gimnaști și gimnaste ● „Aur” pentru Simona Amânar (la sărituri), Laura Badea (floreță), echipajele de dublu vâsle (Camelia Macoviciuc, Constanța Burcă) și 8+1 rame ● Înotătoarea irlandeză Michelle Smith a obținut trei medalii de aur, iar americanul Carl Lewis a câștigat pentru a patra oară consecutiv proba de săritură în lungime.

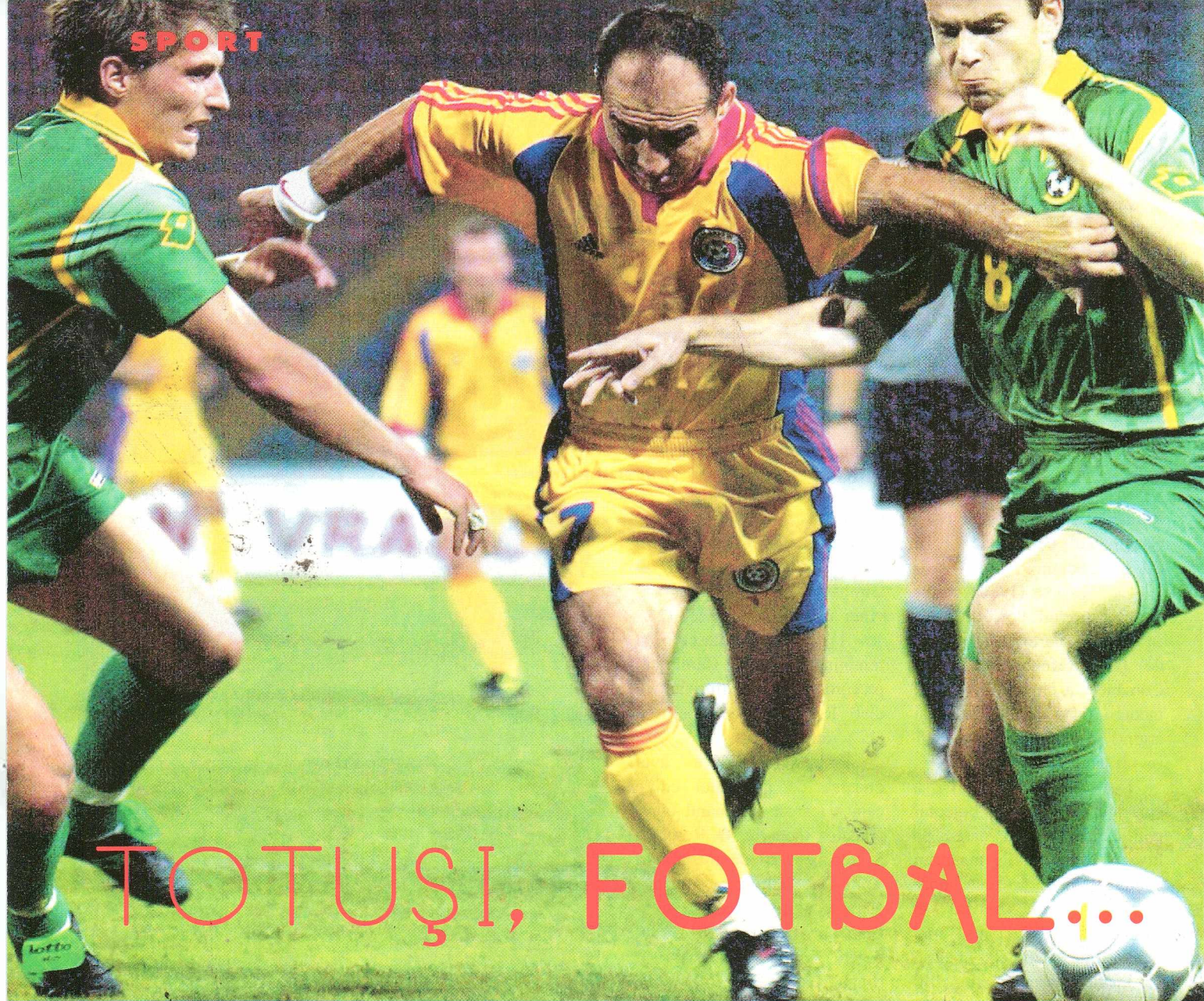

Lia Manoliu

Nicu Vlad, „aur” la cat. 90 kg (în 1984)

Programate în perioada 15 septembrie – 1 octombrie, Jocurile Olimpice de la Antipozi se află la ediția cu numărul 24 (a celor moderne) sau 27 (incluzându-le pe acelea din 1916, 1940 și 1944 – care nu s-au disputat) ● Și totuși, înaintea ceremoniei de deschidere (care va avea loc pe 15 septembrie), fotbalul (prezent încă de la ediția din 1900) va lua startul cu două zile mai devreme ● Astfel, la Canberră, în turneele preliminare, Australia va întâlni Germania – la feminin și Italia – la masculin ● Își vor face „debutul” olimpic probe ca taekwondo, triatlon, gimnastică acrobatică sau – la feminin – halterele, poloul pe apă și pentatlonul modern ● România este reprezentată de 155 sportivi participanți la 16 discipline ● În prezent ne situăm pe locul 14 în clasamentul general pe națiuni la titlurile olimpice și la numărul total de medalii – 239 (63 de aur, 77 de argint, 99 de bronz) ● Speranțele noastre de a ne menține în top se îndreaptă spre atletism (Gabriela Szabo, Violeta Beclea-Szekely, Mihaela Melinte, Monica Iagăr-Dinescu), box (frații Dorel și Marian Simion, Constantin Onofrei), gimnastică (echipa feminină, Simona Amânar, Maria Olaru, Marius Urzică), scrimă (Laura Badea), canotaj, kaiac-canoe, echipa feminină de handbal, tenis de masă (Otilia Bădescu, Mihaela Ștef), tir (Sorin Babii) și natație (Beatrice Cășlaru, Camelia Potec).

TOTUȘI, FOTBAL...

Jean Vlădoiu (în centru), golgeterul „la zi”

„Tricolorii”. Pentru doi ani de zile, tot pe „filiera” Steaua (Iordănescu-Pițurcă-Ienei), **Ladislau Bölöni** a devenit noul selecționer al primei reprezentative ● Condiționând rezolvarea favorabilă a cererii

sale de cumpărare a unui hotel, **Gică Popescu** refuză să se mai prezinte la echipa națională ● Rezultat identic (1-1), în dubla confruntare amicală (seniori și „Under 21”) româno-poloneză ● Pentru

prima dată în cei 11 ani de când joacă la națională, **Dan Petrescu** a fost rezervă ● Nimeni nu a preluat tricoul cu numărul 10 (al lui Hagi) ● „Obsedantul *Olisadebe*”, titra **Radu Cosașu** după cele două

„duble” administrate „câinilor roșii” de către nigerianul naturalizat polonez. Dar iată că și pentru „tricolorii” a devenit aceeași „la bestia nerra” ● Pentru partida cu Lituania, Bölöni a convocat 17

ATLETISM

În G.P. de la Londra, **Violeta Beclea-Szekely** a întrecut-o pe **Gabi Szabo** în proba de 1.500 m. Este prima înfrângere (după vreun an și jumătate) a atletei numărul 1 în lume pe 1999 ● La G.P. de la Zürich, **Gabriela Szabo** și-a adjudecat cursa de 3.000 m ● La Monte Carlo, Beclea (1.500 m) termină pe primul loc (3:58,29).

BASCHET

La C.E. de tineret de la Ruzomberok (Slovacia), în finala mică, România – Turcia 58-55 (campionă: Rusia). Elevele antrenorilor **George Mandache** și **Magdalena Jerebie** au realizat astfel, prin cucerirea medaliilor de bronz, cea mai mare performanță a baschetului românesc.

BOX

La „Centura de Aur” (ediția a 29-a) s-au prezentat numai 71 de pugiliști din 6 țări ● Dintre cei zece „olimpici” doar **Ovidiu Bobârnat** a fost învins în finală de revelația **Viorel Simion**, campion european de juniori.

FORMULA 1

Învingător în M.P. al Ungariei, **Mika Hakkinen** a trecut în fruntea clasamentului general (64 p.), **Michael Schumacher** (62 p.) părăsind astfel (pentru prima oară în acest sezon) fotoliul de lider. După două săptămâni, Hakkinen câștigă și M.P. al Belgiei mărindu-și avansul (74 p.) față de Schumacher (68 p.), clasat pe locul secund la Spa Francorchamps.

„stranieri“, între care, cei doi cumnați Gică ● Ambii au refuzat – Hagi definitiv ● Într-o conferință de presă, **Gică Popescu** (n. 09.10.1967) și-a anunțat retragerea definitivă de la echipa națională (101 prezențe) ● România – Lituania 1-0.

„Stranierii“. Într-un sondaj realizat pe Internet pentru stabilirea celor mai buni jucători europeni din toate timpurile, **Gheorghe Hagi** ocupă locul 4 între mijlocașii stângă, după englezul **George Best**, galezul **Ryan Giggs** și italianul **Roberto Baggio** ● Cu un salariu de 6,4 milioane de dolari pe an, brazilianul **Rivaldo** (FC Barcelona) este fotbalistul cel mai bine plătit din lume (peste 17.500 dolari/zi).

„Cupele europene“. La împlinirea vârstei de 52 de ani, antrenorul **Cornel Dinu** a trăit amărăciunea eliminării lui Dinamo din preliminariile Ligii Campionilor ● În preliminariile din Cupa UEFA, **Universitatea Craiova – FK Pobeda Prilep** 1-1 (după meci, antrenorul **Florin Marin** – căruia spectatori îi ceruseră demisia – a leșinat) și **Rapid – MIKA Aștarak** 3-0 (la final, Iordănescu se considera principalul vinovat pentru jocul mai puțin reușit) ● **Pobeda Prilep – U. Craiova** 1-0 și „aventura“ europeană a oltenilor s-a încheiat prematur ● **MIKA Aștarak–Rapid** 1-0, dar giuleștenii se califică grație rezultatului din tur ● În turul I al Cupei UEFA, Rapid

va întâlni pe **FC Liverpool** ● „Cormoranii“ au cheltuit (într-un an și jumătate) 80 de milioane de dolari pentru transferuri ● **Galatasaray – St. Gall** 2-2 (în tur: 2-1) și campioana Turciei intră în Liga Campionilor ● Având datorii de peste 250 milioane dolari, **Real Madrid** riscă excluderea din cupele continentale (din anul 2002 UEFA va introduce sistemul licențelor pentru cluburi) ● În **Supercupa Europei**, **Galatasaray – Real Madrid** 2-1 (după golul de aur).

„Divizia A“. Dacă va câștiga titlul cu FC Argeș Dacia, antrenorul **Marian Bondrea** a promis că va merge pe jos (împreună cu Andrei Speriatu) de la Pitești la Craiova ● Un zvon care prinde contur: miliardarul australian **Rupert Murdoch** va deveni acționar la Steaua ● **Țiți Dumitriu**: „Pentru că țin atât de mult la Puiu Iordănescu, îl voi bate chiar pe Giulești, în noaptea“. Țiți și-a ținut promisiunea: **Rapid–Rocar** 2-3 ● CNN a desemnat golul al treilea, marcat de **Cătălin Cursaru** în partida cu FCM Bacău – Oțelul, drept faza zilei („Play of the Day“) ● **Florin Marin** declară că aproape toți jucătorii olteni au condiția fizică la nivelul unor pietoni ● Înaintea meciului cu Dinamo, jucătorilor steliști li s-au achitat rate în valoare (totală) de 800.000 de dolari ● **Lăcătuș**, după FC Național – FC Brașov 0-1: „Dacă e spre binele formației, nu e o

Antrenorul Mircea Lucescu și „Gim-Bom-Bom“ au cucerit Supercupa Europei

problemă să plec“ ● Steaua–Dinamo 4-1 („triplă“ **Jean Vlădoiu**) ● De la 3-0 pe 10 septembrie 1989, „alb-roșii“ n-au mai învins în Ghencea (doar trei remize) de 3.893 de zile ● Steaua se află pe primul loc în clasament, după 840 de zile ● **Ilie Dumitrescu** a fost numit director general sportiv la FC Brașov ● Fostul arbitru FIFA **Vasile Avram** a fost numit director general executiv la UFC Rapid ● Conducerea clubului l-a penalizat pe **Cornel Dinu** cu reținerea din contract a sumei de 30.000 de dolari, el primind și un ultim avertisment ● Începând din etapa a patra, jucătorii dinamoviști vor evolua fără prime de joc ● Ultim avertisment lui **Cornel Dinu** și o amendă de 5 milioane lei din partea L.P.F. pentru injuriile aduse asistentului **Iosif Olah** ● **Rocar – Steaua** 4-5, dar la 3-4 asistentul **Valeriu Argăseală** a semnalat ofsaid la un gol valabil al gazdelor ● **Cornel Dinu** (după Dinamo – Oțelul

1-2): „Nu pot să mă pronunț, dar o parte dintre jucătorii mei, destul de mulți, au arătat că au fost străini de ceea ce obișnuiau să arate“.

„Cupa României“. Programând „16“-imile (fază în care au intrat în scenă și echipele din primul eșalon), Cupa României la fotbal nu și-a dezmințit renumele. Astfel, au părăsit prematur competiția o nouă promovată (Gaz Metan), o echipă salvată în extremis de la retrogradare (FC Brașov), dar și Astra care abia mai pâlpâie în acest sezon. Victorii la scor, în schimb, pentru „granzii“ bucureșteni – Steaua, Dinamo și Rapid – precum și pentru Petrolul, dar aceasta în fața singurei reprezentante a Diviziei D. De asemenea, Rocar, Metrom și Foresta s-au calificat în prelungiri, datorită „golului de aur“.

Podium cu Hakkinen între frații Michael (stânga) și Ralf Schumacher

GIMNASTICĂ

La Campionatele Naționale ale Maestrilor, **Andreea Răducan** a câștigat titlurile la individual compus, sărituri (la egalitate cu Amânar) și bârnă (locul 2 la sol, după Simona Amânar) ● Campioana mondială absolută **Maria Olaru** nu s-a impus decât la paralele.

OLIMPISM

La Sydney s-a deschis Satul Olimpic, urmând să găzduiască peste 10.000 de sportivi și 5.000 de oficiali ● Organizatorii J.O. au prezentat medaliile care vor fi decernate. În premieră, câștigătorii vor putea să-și inscripționeze numele pe acestea. Din nefericire, se declanșează un scandal, constatându-se că designul medaliilor (aprobat de C.I.O!) înfățișează Colosseumul din Roma (simbolul sclavagismului) și nu Parthenonul din Atena (simbolul olimpismului).

PROPUNERI RADIO CONTACT

Text: RALUCA MOIANU ■

MADONNA – MUSIC

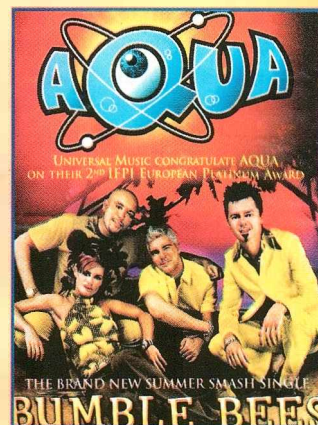
Aceasta este piesa ce dă titlul noului album semnat Madonna. Melodia a putut fi ascultată pe Internet încă din luna aprilie, însă într-o variantă nefinalizată, care a „scăpat” din studioul de înregistrări. Pentru noul album, Madonna a ales stilul de muzică minimalist și a lucrat cu producătorii Mirwais Ahmadzai, William Orbit și Guy Sigsworth. Datorită lor, piesele discului sună futurist, cu influențe de muzică folk.

CD Single/Maverick Records

AQUA – BUMBLE BEES

Un nou extras pe single, cel de-al treilea, din albumul „Aquarius”. Cu această ocazie, doi dintre cei patru membri Aqua, Lene și Rene, au întreprins un turneu de promovare a albumului în America Latină, pentru a crește vânzările, care nu se compară la acest capitol cu precedentul, „Aquarium”, vândut în peste 15 milioane exemplare. În același timp, ceilalți doi membri ai trupei, Claus și Soren, au rămas în Danemarca pentru a lucra la următorul album, care va fi pus în vânzare anul viitor.

CD Single/Universal Music

BON JOVI – SAY IT ISN'T SO

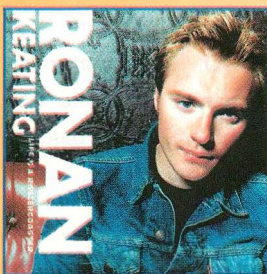
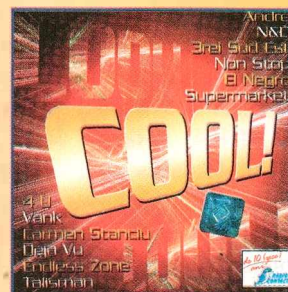
„Crush” este numele albumului din care este extras acest single. LP-ul a fost pus în vânzare de curând și se află deja în fruntea clasamentelor, semn că muzica lor încă ține pasul cu cerințele publicului. Nici la partea de concerte nu stau rău, în turneul european din această vară, majoritatea spectacolelor ținându-se cu casa închisă.

CD Single/Mercury Records

COMPILAȚIA „COOL!”

O nouă supercompilație CAT Music și Radio Contact ce conține hiturile verii (de exemplu: André, 3rei, Sud Est, El Negro, Supermarket, Vank) și single-urile noi N&D „Nu Pot Să Uir” (în exclusivitate, piesa aceasta nu o veți mai găsi pe alt CD) și Non Stop „În Urma Ta”.

CD Album/CAT Music

RONAN KEATING – LIFE IS A ROLLERCOASTER

Ronan Keating a intrat în 1993 în componența formației Boyzone și de atunci vocea sa a apărut pe patru albume, iar acum, la 23 de ani, a devenit managerul formației Westlife, a avut două piese pe locul 1 la vânzări în Marea Britanie și a primit un premiu „Ivor Novello”. Destul de multe realizări la o vârstă atât de fragedă. Acum este pregătit să lanseze pe piață primul său album solo, din care „Life Is A Rollercoaster” este cel de-al doilea extras pe single.

CD Single/Polydor Records

= de ascultat foarte urgent = de ascultat fără întârziere = de ascultat

ARAD	99.1 FM	CRAIOVA	71.12 FM
BUCUREȘTI	96.1 FM	FOCSANI	95.4 FM
BUZAU	69.8 FM	HUNEDOARA	92.1 FM
BAIA MARE	88.5 FM	IASI	91.9 FM
BOTOSANI	93.1 FM	ORADEA	99.1 FM
BRASOV	105.5 FM	PITESTI	91.2 FM
CLUJ	89.8 FM	PLOIESTI	92.8 FM
CALARASI	101.8 FM	RM. VALCEA	66.14 FM
CONSTANTA	91.1 FM	RESITA	97.1 FM
CHISINAU	100.9 FM	SIBIU	91.8 FM
		TG. MURES	90.2 FM

<http://www.radiocontact.ro>

Previziuni – octombrie 2000

Caracterizare generală

Începutul lunii va fi deosebit de tensionat și de aceea prudența este absolut necesară. Afacerile la limita legalității, aventurile amoroase ar putea ieși la iveală chiar dacă nu veți dori acest lucru.

Text: CRISTINA VANEA ■

BERBEC

Problemele cu care vă confrunțați la serviciu se vor rezolva după jumătatea lunii. Până atunci nu trebuie să mizați pe ajutorul colegilor. Situația financiară se va îmbunătăți după data de 20 octombrie. Mare atenție la acte, căci se pot ivi încurcături.

TAUR

Nu vă implicați în discuții contradictorii cu ființa iubită, căci există riscul ca acestea să degenereze în dispute obositoare. De lipsă de energie nu vă puteți plânge și, dacă veți reuși să v-o canalizați spre activități practice, ați putea obține avantaje importante.

GEMENI

Doriți să faceți foarte multe și oportunitățile nu vă lipsesc. Totuși, evitați să vă grăbiți sau să luați decizii sub impulsul de moment. Prudența și perseverența sunt absolut necesare pentru a vă putea pune în practică proiectele. Partenerul de viață are unele nemulțumiri pe care ar trebui să le discutați împreună.

RAC

Traversați o perioadă deosebit de agitată. La serviciu vi se vor repartiza o serie de lucrări care vă vor pune serioase probleme. Planurile pentru timpul liber vă vor fi date peste cap adesea, ceea ce ar putea genera reproșuri din partea ființei iubite.

LEU

În casă activitățile gospodărești vă copleșesc. Dacă doriți să vă îmbunătățiți confortul în cămin, șansa este de partea dv., cu condiția să nu mizați pe bani împrumutați. Relația cu ceilalți membri ai familiei nu este dintre cele mai bune. În plan sentimental vă așteaptă o surpriză plăcută.

FECIOARĂ

Pentru orice activitate va trebui să faceți o mulțime de drumuri, care vă vor mânca timpul și banii. Irascibilitatea de care dați dovadă vă poate conduce lesne pe căi greșite. Graba vă poate aduce în situația de a suferi pierderi sau chiar mici accidente.

BALANȚĂ

În cazul în care aveți o suferință cronică, aceasta s-ar putea acutiza. Relația cu prietenii funcționează excelent, dându-vă ocazia să obțineți un ajutor important pentru punerea în practică a unora dintre planurile dv. Timpul liber vi-l veți petrece în compania ființei iubite.

SCORPION

Nu prea veți avea timp să vă plictisiți în această perioadă. Evenimente neașteptate vă vor obliga să rămâneți peste program la serviciu. Rudele apropiate se confruntă și ele cu o mulțime de probleme și au nevoie și de sprijinul dv.

SĂGETĂTOR

Sunteți cam nemulțumit de felul în care evoluează lucrurile la slujbă, dar nu trebuie să vă certați cu șefii pentru că nu vă acceptă ideile. Dacă veți reuși să vă păstrați calmul, în scurt timp veți reuși să-i convingeți. N-ar fi exclus să aveți neînțelegeri cu partenerul de viață.

CAPRICORN

Menajați-vă sănătatea, căci puteți avea serioase probleme. Eforturile pe care le-ați depus pentru finalizarea unor chestiuni profesionale vă vor fi apreciate de superiorii ierarhici și n-ar fi exclus să vi se repartizeze noi responsabilități.

VĂRSĂTOR

Veți fi tentat să vă implicați într-o relație clandestină, dar ar fi bine să vă gândiți și la consecințe. În primele zile ale lunii nu este cazul să faceți nici un fel de investiții, căci există riscul de a pierde banii.

PEȘTI

Colaborările nu vă avantajează în această perioadă, așa că pregătiți-vă să faceți față singuri situațiilor cu care veți confrunța. Inițiativele în plan profesional se vor bucura de succes spre sfârșitul intervalului. Tot atunci o problemă de sănătate se va rezolva.

NON STOP ASTROLOGIE

Tarif
11.900 lei
minutul

**SUNĂ SI AFLĂ
CUM STELELE
ÎȚI INFLUENȚEAZĂ VIAȚA !**

01-8990016

01 8990081

IN DIRECT

**NUMEROLOGIE
NON STOP
CARTOMANTIE**

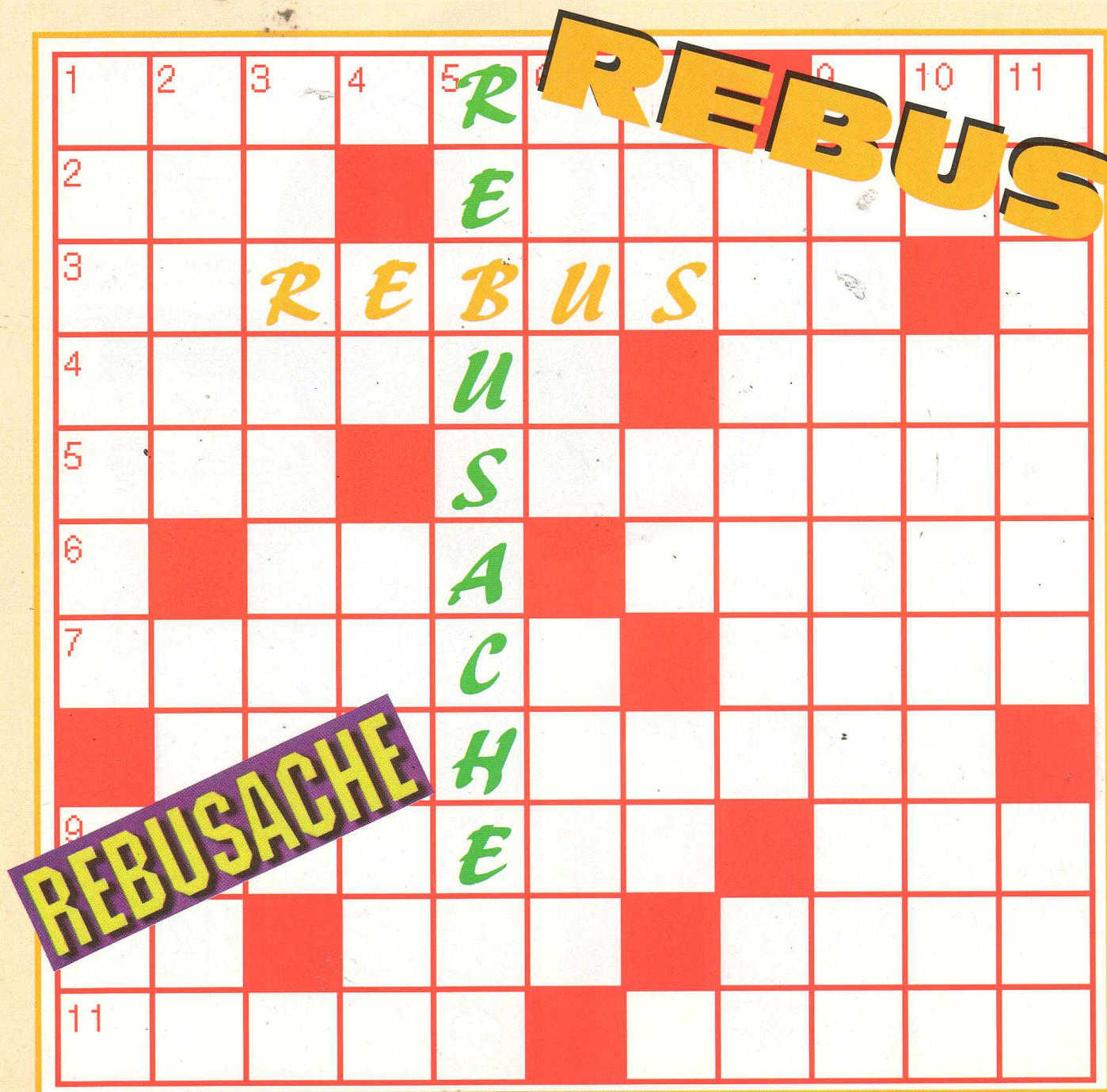
**DEZLEAGĂ MISTERUL
ÎMPREUNĂ CU NOI !**

LINE DE TAROT

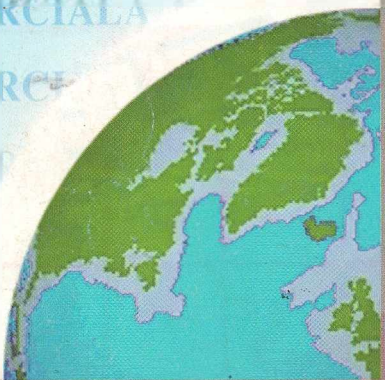

CELE MAI TARI PUBLICAȚII DE DIVERTISMENT

Liderul publicațiilor de cultură rebusistă din România

BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA ROMANA
 BANCA COMERCIALA
 BANCA COMERC
 BANCA COME
 BANCA COM
 BANCA COM

Bdul Regina Elisabeta nr. 5,
 sector 3, București, ROMANIA
 phone: 01-3126185
 fax: 01-3120056
 Reuters: RCB, RCBX
 SWIFT: RNCB RO BU
 http://www.bcr.ro
 e-mail: marketing@mail.bcr.ro

Banca de care aveți nevoie!